

JAAARVERSLAG 2024

Inhoudsopgave

Voorwoord

RAAD VAN TOEZICHT ▶

Verslag Raad van Toezicht

Samenstelling Raad van Toezicht

BESTUUR ▶

Algemeen

College van Bestuur en management scholen

Missie, visie, kernwaarden

Dialogoog en verantwoording

Beleidsdoelstellingen en resultaten 2024

Onderwijs en kwaliteit

HR

Bedrijfsvoering

Bestuursbureau

Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad VO

Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad PO

JAARREKENING ▶

Voorwoord

Stichting Het Rijnlands Lyceum legt in dit jaarverslag 2024 verantwoording af over de bereikte resultaten op het gebied van onderwijs, personeel, financiën, huisvesting en IT in 2024. Dit verslag bevat bijdragen van de Raad van Toezicht, het College van Bestuur, en de beide Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraden.

Waar nodig en wenselijk zijn de thema's van verantwoording geactualiseerd, bijvoorbeeld met betrekking tot nieuwe beleidsaccenten vanuit het ministerie van OCW. De uitgebreide cijfermatige onderbouwing is opgenomen in de bijlagen. We adviseren (Gemeenschappelijke) Medezeggenschapsraden, leerlingen- en ouderraden om dit verslag te agenderen voor bespreking.

In 2024 hebben we in samenspraak met rectoren, directeuren, medezeggenschap en Raad van Toezicht een nieuw meerjarig koersplan voor de stichting opgesteld. Zo'n proces is een goede gelegenheid om terug te kijken op de afgelopen jaren en te overdenken wat er in die periode tot stand is

dr. ir. Martijn Verheus
Lid College van Bestuur

drs. Arjan Kastelein MBA
Voorzitter College van Bestuur

gebracht. Dat is veel mooi en het vervult ons met trots, trots op onze scholen, onze medewerkers en onze leerlingen. Uiteraard hebben we ook ambities

voor de toekomst. Deze hebben we beschreven in het Koersplan 2025 – 2029: *Goed onderwijs, én meer – betrokken en ambitieus.*

Aan de uitvoering van het koersplan werken we vanaf 2025 met een tweehoofdig College van Bestuur aan het hoofd van de stichting. We zijn verheugd dat de Raad van Toezicht in 2024 heeft besloten tot uitbreiding van het College van Bestuur, want de toenemende complexiteit van de

organisatie en verantwoordelijkheden van het bestuur maakten dit nodig en wenselijk. Per 1 januari 2025 is Martijn Verheus aangetreden als lid van het College van Bestuur. We kijken er naar uit om de bestuurlijke uitdagingen samen aan te gaan.

Zonder intensieve betrokkenheid van docenten en ondersteunende medewerkers op de scholen en op het bestuursbureau, zonder de betrokkenheid van leerlingen, ouders en schoolmanagement kunnen we de ambities van Het Rijnlands echter niet realiseren. Dat staat voor ons voorop!

We kijken terug op een waardevol jaar 2024. We konden daarbij rekenen op inzet van alle betrokkenen, goede medezeggenschap én op het vertrouwen van onze Raad van Toezicht. Onze hartelijke dank aan iedereen die hieraan heeft bijgedragen.

Leidschendam-Voorburg, 17 juni 2025

Arjan Kastelein

Voorzitter College van Bestuur

Martijn Verheus

Lid College van Bestuur

RAAD VAN TOEZICHT

RAAD VAN TOEZICHT

BESTUUR

JAARREKENING

Verslag Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) van de Stichting Het Rijnlands Lyceum houdt integraal en onafhankelijk toezicht op de uitvoering van de maatschappelijke opdracht van de stichting. Het Koersplan Samen voor goed onderwijs, en meer...! vormt daarvoor een belangrijke leidraad. In het toezichtkader van de RvT is meer in detail vastgelegd waarop toezicht wordt gehouden en op welke wijze dat gebeurt. De Raad van Toezicht handelt in overeenstemming met de Code Goed Onderwijsbestuur VO 2019. In het verslagjaar is niet afgeweken van deze code.

Samenstelling Raad van Toezicht

In 2024 is de samenstelling van de Raad van Toezicht niet gewijzigd en ook zijn geen leden herbenoemd.

Het overzicht van de leden van de RvT, inclusief hun hoofd- en nevenfuncties, is opgenomen na het verslag van de Raad van Toezicht. De honorering van de RvT-leden is vermeld in de jaarrekening van de stichting.

Vergaderingen

De Raad van Toezicht heeft in 2024 vier keer regulier vergaderd en overleg gevoerd met de voorzitter College van Bestuur. Bij drie van de vier vergaderingen werd het overleg voorafgegaan door een bespreking met alleen de leden van de RvT, conform de werkafspraken. Het College van Bestuur (CvB) voorziet de RvT van uitgebreide (verantwoordings)informatie en rapportages.

In de vergaderingen komt een groot aantal onderwerpen aan de orde. Belangrijk om te vermelden is dat de Raad van Toezicht in het voorjaar van 2024 het besluit heeft genomen om het College van Bestuur uit te breiden. Dit besluit is genomen op basis van gesprekken met de voorzitter CvB en na het inwinnen van extern advies. Aanleiding is de omvang en complexiteit van de stichting, de toegenomen bestuurlijke verantwoordelijkheden en het belang van bestuurlijke continuïteit. De werving van een lid College van Bestuur heeft geleid tot de aanstelling van Martijn Verheus in die functie per 1 januari 2025.

Het vervolg op het vierjaarlijkse bestuursgerichte onderzoek van de Inspectie van het Onderwijs uit 2023 was opnieuw een prominent onderwerp op de agenda. De uitvoering van de herstelopdrachten werd nauwgezet gevolgd (zie ook bladzijde 31) en in het kader van het herstelonderzoek (halverwege 2024) heeft een delegatie van de RvT een gesprek gevoerd met het onderzoeksteam van de Inspectie. Wat de RvT betreft onderstrepen de uitkomsten van het herstelonderzoek het belang voor de hele organisatie om krachtig voort te bouwen aan kwaliteitszorg en verantwoording.

De Raad van Toezicht heeft in één van de vergaderingen extra tijd ingeruimd om te spreken over de risico's waar de stichting mee te maken heeft. Ieder RvT-lid hield een korte pitch over de belangrijkste risico's die hij/zij ziet. Dit leverde waardevolle inbreng op de voor de jaarlijkse risico-inventarisatie en beschrijving van de bijbehorende de beheersmaatregelen. Een belangrijk aandachtspunt was ook dit jaar de Europese School Den Haag.

De stichting heeft een belangrijke taak om dit onderwijs aan te bieden aan de kinderen van werknemers van Europese agentschappen en instellingen. Daarvoor is actieve medewerking van andere partijen noodzakelijk (ministeries, gemeente). In de praktijk blijkt dit een lastige opgave.

De jaarrekening en het bestuursverslag waren in 2024 om redenen van niet-beïnvloedbare aard niet op tijd klaar. In nauw overleg en goede samenwerking tussen CvB, Flynth accountants en RvT is het uiteindelijk gelukt om het bestuursverslag, jaarrekening en accountantsverslag half juli goed te keuren, vast te stellen en in te dienen bij DUO. De bespreking van de stukken met de accountant in afwezigheid van het CvB, leidde niet tot bijzonderheden.

In het najaar was de RvT betrokken bij de totstandkoming van een nieuw vierjarig koersplan van de stichting. De RvT is positief over de keuze van het CvB om het opstellen van een nieuw koersplan te vervroegen, zodat de scholen op basis hiervan

nieuwe schoolplannen kunnen opstellen voorafgaand aan het volgende schooljaar. In een aparte bijeenkomst heeft de RvT meegedacht over belangrijke ontwikkelingen die op de stichting afkomen en over belangrijke prioriteiten. Daarnaast heeft een delegatie van RvT-leden in een bijeenkomst met CvB, rectoren/directeuren en staf meegedacht over de ambities en doelen voor de komende jaren. In de laatste vergadering van het jaar is het concept Koersplan 2025-2029 besproken en van opmerkingen voorzien. Goedkeuring vindt plaats in de vergadering van maart 2025.

Op bladzijde 11 is een overzicht opgenomen van de besluiten die de Raad van Toezicht heeft genomen en de onderwerpen die zijn besproken c.q. waarover de Raad van Toezicht is geïnformeerd.

Contact voorzitter RvT – voorzitter CvB

Naast reguliere vergaderingen is er ook regelmatig bilateraal contact tussen de voorzitter van het CvB en de voorzitter van de RvT. Deze contacten dienen ter voorbereiding van agenda's, maar hebben vaak

ook het karakter van sparring met en advies aan de voorzitter CvB. Afhankelijk van het thema wordt tussentijds afgestemd met andere leden van de RvT. Over belangrijke actuele ontwikkelingen wordt de voltallige Raad van Toezicht geïnformeerd.

Commissies

De Raad van Toezicht kent drie commissies:

- Onderwijs en Strategiecommissie
- Financiële Commissie
- Remuneratiecommissie

Deze commissies zijn niet besluitvormend van aard, maar zijn belangrijk voor het verdiepende gesprek met het College van Bestuur ter voorbereiding op de plenaire Raad van Toezicht-vergaderingen. De commissies doen in de plenaire vergadering verslag van hun besprekingen. De RvT ontvangt alle stukken die in de commissies worden besproken.

Onderwijs en Strategiecommissie

De Onderwijs- en Strategiecommissie, bestaande uit Ruby Fasten en René Flippo, heeft in 2024

drie keer vergaderd met de voorzitter CvB, de bestuurssecretaris en de senior adviseur Onderwijs en Kwaliteit. Dit is één vergadering meer dan de afgelopen jaren te doen gebruikelijk was. Op onderwerp waren ook de programmamanager Onderwijskwaliteit (maart), de rector van het Rijnlands Lyceum Wassenaar (maart), het hoofd HR (oktober) en de Head of School van de internationale afdeling van het Rijnlands Lyceum Oegstgeest aanwezig.

De doorontwikkeling van het kwaliteitszorgstelsel van de stichting en de uitvoering ervan was een onderwerp waarover de commissie iedere vergadering werd geïnformeerd. Ook werden in de commissie de hoofdlijnen van de rapportages over onderwijsresultaten, tevredenheidsonderzoeken, inspectie- en accreditatierapporten enz. besproken. Zo nodig wordt dieper ingegaan op de resultaten van een bepaalde afdeling of school en de verbeterinterventies die worden uitgevoerd. Dit gebeurt regelmatig in aanwezigheid van de betreffende rector of directeur.

Verdere onderwerpen waren onder meer het herstelonderzoek van de Onderwijsinspectie, de aanloop naar het de evaluatie van het convenant waarop de samenwerking met de Hogeschool der Kunsten in de School voor Jong Talent is gebaseerd, het strategisch personeelsbeleid en de kwaliteitsstandaarden van het IB-onderwijs. Ook werd met leden van de commissie gesproken over de uitvoering van het lopende koersplan en de

(strategische) ontwikkelingen op het gebied van onderwijsaanbod.

De leden van de Onderwijs- en Strategiecommissie bevroegen de voorzitter CvB op de resultaten, op de verantwoording in de onderwijsrapportages, op verwachte ontwikkelingen, enzovoorts. Tevens voeren zij met hem het gesprek over de doorontwikkeling van de kwaliteitsinstrumenten en

adviseren de bestuurder gevraagd en ongevraagd. Hierbij is, naast de formele kaders en leidraden van de RvT, vooral hun eigen deskundigheid en ervaring op het gebied van onderwijs van grote toegevoegde waarde.

Financiële Commissie

De Financiële Commissie, bestaande uit Dorien Jongeneel en Kees Dubbelboer heeft vijf keer overleg gevoerd met de voorzitter CvB en de directeur Bedrijfsvoering. Op onderwerp was ook de IT-manager (oktober) aanwezig.

Tijdens deze gesprekken wordt door de commissie getoetst hoe het bestuur omgaat met de sturing op en de beheersing van de financiële resultaten. Besproken werden de financiële kwartaal-rapportages 2024, de gehanteerde uitgangspunten bij het opstellen van de begroting 2025 en het meerjarenperspectief 2026 -2029, de beleidsrijkheid van de begroting en de mate waarin beleidskeuzes in de begroting worden onderbouwd en gerelateerd zijn aan de koers van de organisatie.

Ook werd gesproken over huisvestingsvraagstukken met een financiële impact (ISH Campus 2030), investeringsvoorstellen, het meerjaren IT-programma, de voortgang in uitvoering van de plannen op het gebied van informatiebeveiliging en privacy (IBP), de exploitatievraagstukken bij de Europese School en de opzet en inhoud van de risico-inventarisatie van de stichting. Verder is gesproken over de ontwikkeling van de leerling-aantallen van de internationale scholen en de huisvestingspositie in Den Haag.

In aanwezigheid van de accountant zijn de managementletter 2023 en het accountantsverslag 2023 besproken. De leden van de Financiële Commissie waren nauw betrokken bij het hierboven beschreven proces met betrekking tot de goedkeuring van de jaarrekening 2023 en het accountantsverslag 2023.

De leden van de Financiële Commissie richten hun toezicht niet alleen op de deugdelijkheid van het financieel beheer en de rechtmatigheid van

de besteding van de middelen. In hun beoordeling van de stukken en in de gesprekken met het College van Bestuur en de directeur Bedrijfsvoering besteden zij ook aandacht aan de doelmatige inzet van de middelen. Behalve bij de hierboven genoemde onderwerpen komt dit ook tot uiting bij bijvoorbeeld de bespreking van de Kaderbrief (waarin ook de allocatie van middelen aan de orde komt) en bij de beoordeling van investeringsvoorstellen.

Remuneratiecommissie

De Remuneratiecommissie heeft een belangrijke rol met betrekking tot de werkgeverstaak van de Raad van Toezicht. De remuneratiecommissie, bestaande uit Johan van der Werff en Dorien Jongeneel, heeft – behalve diverse gesprekken in verband met de uitbreiding van het College van Bestuur – in november 2024 een periodiek gesprek gevoerd met de voorzitter CvB. Tijdens dit gesprek werd de doelrealisatie van het afgelopen jaar besproken, de doelen voor het komende jaar, de professionaliseringsbehoeften en de bezoldiging

van de voorzitter CvB die past binnen de daarvoor geldende kaders van de Wet Normering Topinkomens.

Toezichtkader

De Raad van Toezicht werkt op basis van een toezichtkader. Dit kader bevat onder andere de toets op rechtmatige en doelmatige besteding van middelen, op compliance met betrekking tot wet- en regelgeving, op kwaliteit van onderwijs en op aandacht voor belanghebbenden in de samenleving bij het onderwijs dat de stichting biedt.

Bezoeken aan scholen

Jaarlijks bezoekt de Raad van Toezicht een aantal scholen van de stichting. In 2024 zijn bezoeken gebracht aan het Rijnlands Lyceum Wassenaar, de Eerste Nederlandse Montessorischool en de International School of The Hague Primary. Tevens heeft de RvT een gesprek gevoerd met de directeur van de Europese school.

Tijdens deze bezoeken gaven de rectoren c.q. directeuren een presentatie over de ontwikkelingen

op hun school, sprak de Raad van Toezicht met een aantal docenten, leerlingen en/of leden van de schoolleiding en kregen de RvT-leden een rondleiding. Deze schoolbezoeken zijn voor de RvT zeer interessant en betekenisvol.

De bezoeken en gesprekken leveren, naast de informatie die vanuit het bestuur en vanuit allerlei documentatie tot de RvT komt, een andere en rechtstreekse informatiestroom op die bijdraagt aan de onafhankelijke beeld- en oordeelsvorming door de RvT. Voor 2025 staan onder andere bezoeken aan het Rijnlands Lyceum Oegstgeest, het Rijnlands Lyceum Sassenheim en een gesprek met de interim rector van de International School of The Hague Secondary op de agenda.

Overleg met de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraden

Met beide Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraden (GMR'en) is afgesproken om, naast een jaarlijks bezoek van een delegatie van de Raad van Toezicht aan elke GMR, één keer per jaar een gezamenlijke themabijeenkomst te houden waar een onderwerp met meer verdieping kan worden besproken. In november heeft de bijeenkomst plaatsgevonden van delegaties van de Raad van Toezicht, GMR PO en GMR VO en de voorzitter CvB. Onderwerp van de bijeenkomst was kwaliteitszorg. Dit onderwerp was een jaar eerder ook het gespreksthema, maar deze keer lag de nadruk meer op de vraag wat er op de scholen nodig is om de kwaliteitszorg verder in te vullen

en wat dat betekent voor docenten. Er vond een interessante gedachtewisseling plaats over dit onderwerp.

Zelfevaluatie

De Raad van Toezicht heeft in maart met externe begeleiding een zelfevaluatie gehouden. Daarbij is ook teruggeblikt op de uitkomsten van het vierjaarlijkse onderzoek van de Onderwijsinspectie, is besproken wat uit deze feedback kan worden meegenomen voor het toezicht en is vooruitgeblikt naar de impact voor de toezichthouder van de aankomende uitbreiding van het College van Bestuur.

De leden van de RvT informeren zich over de ontwikkelingen op het gebied van toezicht onder meer via de VTOI-NVTK. Een vertegenwoordiging van de RvT heeft in 2024 deelgenomen aan het jaarcongres van VTOI-NVTK.

Besluiten, goedkeuring, informatie en advies

De Raad van Toezicht heeft in het verslagjaar de volgende besluiten genomen dan wel goedgekeurd:

- Begroting 2025 en meerjarenperspectief 2026-2029
- Bestuursverslag en jaarrekening 2023
- Controleopdracht 2024 aan accountant
- College van Bestuur, uitbreiding van één naar twee leden
- ISH Campus, goedkeuring investeringsbesluit
- Reglement van Bestuur en Raad van Toezicht, actualisering
- Profielschets werving lid CvB
- Procedure werving lid CvB
- Rooster van aftreden van de Raad van Toezicht
- Verslag van de Raad van Toezicht 2023
- Het gebruik van de Engelse taal in het jaarverslag

De Raad van Toezicht is in het verslagjaar geïnformeerd over, heeft het College van Bestuur bevestigd op c.q. heeft geadviseerd over onder meer de volgende zaken:

- Diverse huisvestingszaken

- Diverse schoolzaken
- Governance en doelstellingen onderwijsregio's
- Heraccreditatie CIS en IB op de ISH Primary en Secondary
- IT-ontwikkelingen
- Juridische kwesties
- Nieuwe CAO PO en CAO VO
- Onderwijsresultaten 2023-2024
- Ontwikkelingen bij samenwerkingsverbanden
- Risico-inventarisatie van de stichting
- Thematiek van tekortschietende exploitatie van de Europese School Primary
- Voortgang doorontwikkeling stelsel van kwaliteitszorg en herstelopdrachten Onderwijsinspectie
- Voortgang uitvoering koersplan en totstandkoming nieuwe koersplan 2025-2029
- Ziekteverzuim ontwikkelingen

Tot slot

Als resultaat van zijn toezicht in 2024 heeft de Raad vastgesteld dat de Stichting Het Rijnlands Lyceum in 2024 zowel kwalitatief als met betrekking tot de bedrijfsvoering goede resultaten heeft geboekt.

De kwaliteit van het onderwijs is in zijn algemeenheid op orde en daar waar aandachtspunten liggen, wordt hier goed op gestuurd door het College van Bestuur. Naar de waarneming van de RvT worden goede stappen gemaakt in de doorontwikkeling van het stelsel van kwaliteitszorg.

De financiële kengetallen blijven binnen de door het Inspectie van het Onderwijs geformuleerde signaleringswaarden. Ook heeft de RvT vastgesteld er dat bij de uitvoering van de activiteiten steeds meer expliciete aandacht is voor het aspect doelmatigheid. Op het aspect doelgerichtheid wordt goede voortgang geboekt. Het nieuwe koersplan en de daarvan afgeleide schoolplannen vormen hierin een belangrijke stap.

Onze dank en waardering gaan uit naar alle medewerkers, het bestuur van de stichting en de medezeggenschapsorganen voor hun inspanningen en betrokkenheid in het afgelopen jaar.

Leidschendam-Voorburg, 17 juni 2025

Drs. J.L.C. van der Werff
Voorzitter Raad van Toezicht

drs. J.L.C. van der Werff
Voorzitter Raad van Toezicht

Samenstelling Raad van Toezicht

Per 31 december 2024

drs. J.L.C. van der Werff, voorzitter

Benoemd per 1 september 2018 en herbenoemd per 1 september 2022
Geen hoofd- of nevenfuncties

mw. drs. D.A. Jongeneel, vicevoorzitter

Benoemd per 1 september 2022, sinds 10 oktober 2023 vicevoorzitter
Hoofdfunctie: Ministerie IenW/Directeur unit Instandhouding (bezoldigd)
Nevenfuncties: SURF/Lid Raad van Commissarissen (bezoldigd), Dajima Holding BV/DGA (bezoldigd)

drs. C.H. Dubbelboer

Benoemd per 1 mei 2023
Hoofdfunctie: Directeur D-One BV
Nevenfuncties: Rijnstate/Voorzitter Raad van Toezicht en Voorzitter Auditcommissie (bezoldigd), CITO/Lid Raad van Toezicht en Voorzitter Auditcommissie (bezoldigd)

mw. mr. R. Fasten

Benoemd per 1 september 2021
Hoofdfunctie: Faculteit Management & Bedrijf Hogeschool Leiden/Directeur (bezoldigd)
Nevenfunctie: Sectoraal Adviescollege van het Hoger Economisch Onderwijs/Voorzitter (onbezoldigd)

mr. R.K. Flippo

Benoemd per 1 mei 2023
Hoofdfunctie: rF advies in onderwijs (bezoldigd)
Nevenfunctie: Lid klachtencommissie De Overstaproute voor VO in Rotterdam e.o. (bezoldigd)

BESTUUR

RAAD VAN TOEZICHT

BESTUUR

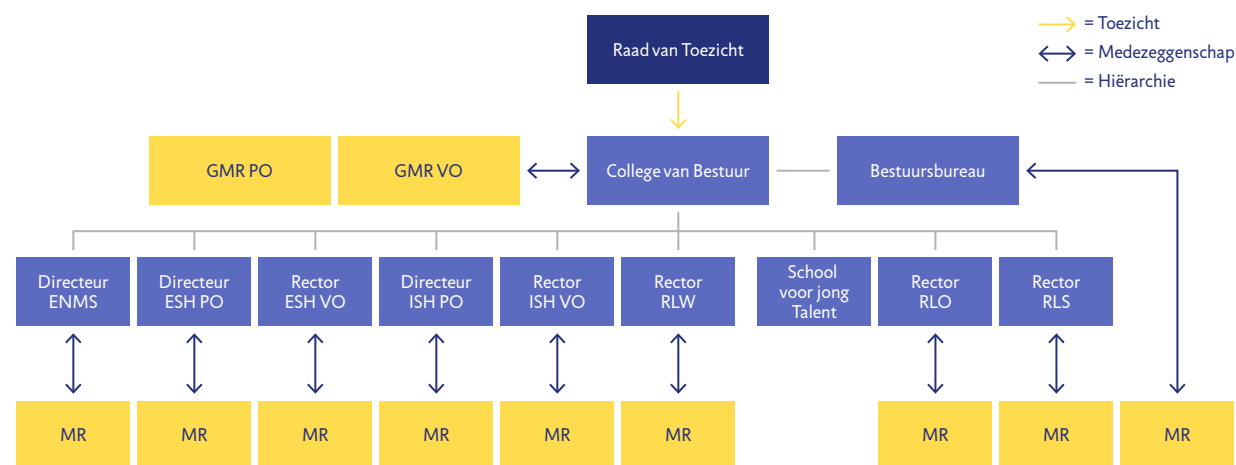
JAARREKENING

Algemeen

Samenstelling stichting

De Stichting Het Rijnlands Lyceum werd op 4 mei 1936 opgericht en is statutair gevestigd in Wassenaar. De stichting verenigt een aantal scholen, zowel basis- als voortgezet onderwijs, op algemeen bijzondere grondslag. De scholen bieden Nederlands, tweetalig, internationaal en Europees onderwijs aan.

Organisatiestructuur

De stichting had tot eind 2024 een eenhoofdig College van Bestuur (CvB). Per 1 januari 2025 wordt het College van Bestuur uitgebreid en bestaat dan uit twee personen, een voorzitter en een lid College van Bestuur.

De Raad van Toezicht (RvT) bestaat uit vijf personen. Raad van Toezicht en College van Bestuur zijn organiek gescheiden. De taken en bevoegdheden van CvB en RvT liggen vast in de stichtingsstatuten en in reglementen.

Onze scholen

De volgende scholen maken onderdeel uit van de stichting:

- Rijnlands Lyceum Wassenaar/International School Wassenaar
- Rijnlands Lyceum Oegstgeest/International School Rijnlands Lyceum Oegstgeest
- Rijnlands Lyceum Sassenheim
- International School of The Hague Primary
- International School of The Hague Secondary
- Europese School Den Haag Rijnlands Lyceum Primary
- Europese School Den Haag Rijnlands Lyceum Secondary
- Eerste Nederlandse Montessori School (ENMS)

Het Rijnlands Lyceum Sassenheim (RLS) is een Nederlandse school voor voortgezet onderwijs. Het Rijnlands Lyceum Wassenaar (RLW) en het Rijnlands Lyceum Oegstgeest (RLO) bieden zowel Nederlands voortgezet onderwijs als internationaal voortgezet onderwijs.

De twee scholen (PO en VO) binnen de International School of The Hague (ISH) en binnen de Europese School Den Haag (ESH) bieden een doorlopend internationaal curriculum voor leerlingen van 4 tot 18 jaar. De ISH Secondary en de ESH Secondary zijn in juridische zin nevenvestigingen van het RLW. ISH Primary en de ESH Primary zijn op vergelijkbare wijze gekoppeld aan de ENMS. Intern werken de scholen als zelfstandige entiteiten met een eigenstandige bekostiging.

De School voor Jong Talent is organiek geen onderdeel van de stichting, maar van een bestuurlijke samenwerking tussen de Hogeschool der Kunsten Den Haag, Stichting Het Rijnlands Lyceum en de Stichting HSV. Het personeel is in dienst van de Hogeschool der Kunsten. Als nevenvestiging van het Rijnlands Lyceum Wassenaar verzorgt de School voor Jong Talent een havo-vwo programma in combinatie met de vooropleiding voor een hbo muziek- of dansopleiding aan het Koninklijk Conservatorium of een vooropleiding voor een hbo-opleiding op het gebied van beeldende kunst en vormgeving aan de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten.

Onderwijsaanbod

Hieronder volgt een overzicht van het onderwijsaanbod van de verschillende scholen in 2023:

- Het Rijnlands Lyceum Wassenaar: havo, vwo (atheneum en gymnasium) en vwo met tweetalig onderwijs (tto). De school heeft ook een internationale afdeling waarin het IB Middle Years Programme en IB Diploma Programme worden verzorgd.
- Het Rijnlands Lyceum Oegstgeest: havo, vwo (atheneum en gymnasium) en vwo met tweetalig onderwijs (tto). De school heeft een internationale afdeling waarin het IB Middle Years Programme en het IB Diploma Programme (IB DP) worden verzorgd.
- Het Rijnlands Lyceum Sassenheim: mavo (vmbo-tl), havo, vwo en tweetalig havo- en vwo (tto).
- The International School of The Hague: het International Primary Curriculum (IPC), het IB Middle Years Programme (IB MYP), het IB Diploma Programme (IB DP) en het IB Career-related Programme (IB CP).

- De Europese School Den Haag: basisonderwijs op basis van het curriculum van de Europese Scholen en voortgezet onderwijs op basis van het European Baccalaureate programme (EB);
- Eerste Nederlandse Montessori School: basisonderwijs gebaseerd op de pedagogische uitgangspunten van het montessorionderwijs.

Leerlingenaantal en formatie

De Stichting Het Rijnlands Lyceum had op teldatum 1 oktober 2024 (VO) 5.651 VO-leerlingen (exclusief School voor Jong Talent en inclusief VAVO-leerlingen) en op teldatum 1 februari 2024 (PO) 1.812 PO-leerlingen, totaal 7.463 leerlingen. Het Rijnlands telde op 1 oktober 2023 respectievelijk 1 februari 2023 in totaal 7.472 leerlingen.

Op 31 december 2024 waren 1.197 medewerkers (2023: 1.177 medewerkers) werkzaam voor de stichting op een totaal van 965,7 formatieplaatsen (2023: 936,9).

Code Goed Bestuur

De stichting past (vrijwillig) de Code Goed Onderwijsbestuur 2019 van de VO-raad toe. Er zijn geen afwijkingen van de code.

Contactgegevens

Stichting Het Rijnlands Lyceum

Bestuursnummer: 46879

KvK-nummer: 41150857

Adres: Charlotte van Pallandtlaan 14,
2272 TR, Leidschendam – Voorburg

Telefoonnummer: 071-5730910

E-mail: bestuur@rijnlandslyceum-csb.nl

Website: <http://www.rijnlandslyceum.nl>

College van Bestuur en management scholen

Per 31 december 2024

College van Bestuur

Voorzitter: drs. A. Kastelein MBA

Nevenfunctie: Lid Raad van Toezicht

Samenwerkingsverband V(S)O Eemland, bezoldigd.

Lid: dr. ir. M. Verheus

Rijnlands Lyceum Wassenaar/ International School Wassenaar

Rector: mw. drs. W. Groen

Conrector: dhr. S. van Vliet

Conrector: drs. M. de Vries

Conrector internationale afdeling:

drs. R.J. Verloop

Lid: dr. ir. M. Verheus

Rijnlands Lyceum Oegstgeest/International School Rijnlands Lyceum Oegstgeest

Rector: mw. drs. G.W.M. van Langen

Conrector: dhr. M.C.C. Blijleven

Conrector: mw. drs. C.J.M. Hergelink –
van den Akker

Conrector internationale afdeling:

drs. M.H. Hekkelman

Rijnlands Lyceum Sassenheim

Rector ad interim: dhr. S. Mijnsbergen

Conrector ad interim: dhr. M. Smits

The International School of The Hague – Primary School

Principal: mw R. Borges MSc, BEd

Vice Principal: mw. M. Lawrence

Director of Operations: dhr. E. Mossel MBA

The International School of The Hague – Secondary School

Principal ad interim: mw. A. Sloan MA

Vice Principal: mw. T. Dawber MA

Vice Principal ad interim: dhr R. Scheepens

Director of Operations: dhr. E. Mossel MBA

Europese School Den Haag Rijnlands Lyceum –Primary School

Directeur: dr. W. Abrahamse

Head of School: mw. N. Mostert MA

Director of Operations: mw. F. Kramer MBA

Europese School Den Haag Rijnlands Lyceum – Secondary School

Directeur: dr. W. Abrahamse

Head of School: mw. J. Palmer Msc

Director of Operations: mw. F. Kramer MBA

Eerste Nederlandse Montessori School (ENMS)

Duo-directeur: mw. N.W. van Ginkel

Duo-directeur: mw. Y.C. Schüller

Management bestuursbureau

Directeur Bedrijfsvoering: drs. H.A.P. de Brouwer

Hoofd HR: mw. C. Gijzen

RAAD VAN TOEZICHT

BESTUUR

JAARREKENING

Missie, visie, kernwaarden

In onze missie drukken we uit waarom we als scholen samen een stichting zijn:

Wij leiden leerlingen op tot zelfstandig denkende en handelende personen. Onze scholen zijn bijzonder neutraal qua signatuur en omarmen de verschillen tussen mensen. Wij stimuleren leerlingen bij te dragen aan een betere en duurzame wereld.

Uit deze missie spreekt ook de identiteit van de stichting: wie we zijn en wat ons onderscheidt. Die identiteit gaat om onze overtuigingen en waarden waarmee we in de wereld staan en die we onze leerlingen willen meegeven. Het bindt ons als scholen en medewerkers binnen de stichting, het zijn kernwaarden. Wij dragen deze kernwaarden naar elkaar en naar onze leerlingen uit en vertalen ze in gedrag en rituelen binnen de school (geactualiseerd in najaar 2024):

- We gaan uit van vertrouwen in ieder mens, diens vermogen om richting te geven aan zijn leven en daar verantwoordelijkheid in te nemen;
- We gaan uit van de nieuwsgierigheid en creativiteit van ieder mens en van de wil om te leren en zich te ontwikkelen;
- We gaan uit van de eigen identiteit van ieder, we koesteren diversiteit en bewaken onderling respect;
- We vinden het belangrijk dat ieder mens betekenisvol kan bijdragen aan de samenleving.

We zetten in op een aantal beloften naar leerlingen en ouders (afkomstig uit het koersplan 2020-2024):

- Goed onderwijs en meer: we zijn ambitieus in onze onderwijskwaliteit, alsmede in de intensieve aandacht aan burgerschap, filosofie, cultuur;
- Wij verzorgen internationaal georiënteerd onderwijs, waarin je leert hoe diversiteit kan bijdragen aan de kwaliteit van samen leven en leren;

- We bereiden leerlingen erop voor om met hun talenten voor ieder een duurzaam bestaan en welzijn te bevorderen;
  - We zetten ons in voor een moderne, uitdagende leeromgeving waar leerlingen worden geprikkeld in hun nieuwsgierigheid en ondernemendheid en zo hun potentieel en ambities optimaal kunnen ontwikkelen;
  - We spannen ons in voor een professionele cultuur, waarin het voor collega's aantrekkelijk is om te werken en zich te ontwikkelen;
  - We zorgen voor een veilige en respectvolle omgeving waar ieder kind en iedere medewerker zich gekend weet in zijn eigen identiteit;
  - Elke school geeft op een eigen manier, passend bij de doelgroep, de eigen onderwijskundige visie en de leer- en werkgemeenschap die zij wil zijn, invulling aan onze missie en visie.
- Elke school en elke afdeling werkt aan deze beloften, en laat dat ook zien.

Dialogoog en verantwoording

Medezeggenschap

De stichting voert de (horizontale) dialoog met veel betrokkenen in haar omgeving. De medezeggenschapsorganen zijn een belangrijke gesprekspartner. Op stichtingsniveau gaat dat om de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraden (GMR) voor PO en VO. Alle scholen en het bestuursbureau hebben een medezeggenschapsraad.

Het College van Bestuur is de overlegpartner van beide GMR'en; de rectoren en directeuren zijn dit van de school-MR. De GMR'en wordt regelmatig gevraagd om in een vroegtijdig stadium mee te denken bij de totstandkoming van beleid. Soms gebeurt dat met een afvaardiging van de beide GMR'en gezamenlijk. Deze betrokkenheid wordt van beide kanten gewaardeerd en komt de kwaliteit van beleid ten goede.

De directeur Bedrijfsvoering heeft een apart financieel overleg met een delegatie van de GMR VO, waarbij kwartaalrapportages, begroting en jaarrekening worden besproken ter voorbereiding op de reguliere overlegvergadering.

De Raad van Toezicht spreekt tweemaal per jaar met beide GMR'en. In juni 2024 kwam een delegatie van de Raad van Toezicht op bezoek bij de beide GMR'en en in november vond een gezamenlijke thematische bijeenkomst plaats met delegaties van de Raad van Toezicht en de beide GMR'en. Deze keer stond het thema kwaliteitszorg op de scholen centraal.

De jaarlijkse training voor (G)MR-leden, georganiseerd door de stichting, ging in 2024 niet door omdat er te weinig belangstellenden waren. Dit hield verband met het feit dat enkele MR'en een eigen teamtraining deden. GMR-leden werd een individuele cursus aangeboden. Tenslotte stellen de beide GMR'en een jaarverslag op dat onderdeel uitmaakt van het jaarverslag van de stichting.

Verbonden partijen

Vanuit de stichting en de scholen zijn er veel formele, minder formele en informele verbintenissen met organisaties in de omgeving. We noemen hier de belangrijkste verbonden partijen op bestuursniveau:

Samenwerkingsverbanden

De stichting en de scholen zijn betrokken bij vier samenwerkingsverbanden passend onderwijs.

Dit zijn:

- Samenwerkingsverband V(S)O Duin en Bollen (Rijnlands Lyceum Sassenheim)
- Samenwerkingsverband VO Leiden (Rijnlands Lyceum Oegstgeest en Rijnlands Lyceum Wassenaar)
- SWV Zuid Holland West (ISH Secondary, ESH Secondary)
- SPPOH (ENMS, ISH Primary, ESH Primary)

De rectoren en directeuren maken deel uit van het directeurenoverleg van de respectievelijke samenwerkingsverbanden. Namens het College van Bestuur is de rector van het Rijnlands Lyceum Sassenheim lid van de Raad van Toezicht van het eerstgenoemde samenwerkingsverband. De voorzitter CvB is bestuurlijk betrokken bij de andere drie genoemde samenwerkingsverbanden. Bij het Samenwerkingsverband VO Leiden is hij lid van de Raad van Toezicht (tot einde 2024). Hij nam bovendien deel aan het Breed Bestuurlijk Overleg,

waar alle aangesloten besturen deelnemen. Bij de beide Haagse samenwerkingsverbanden is de CvB-voorzitter lid van de raad van aangesloten besturen.

Besturenoverleg

De voorzitter College van Bestuur is actief in het Besturenoverleg Leiden en Duin & Bollen, het VO Platform Den Haag en in het PO Platform Den Haag. In het laatste vertegenwoordigt hij, naast de vier grotere PO-besturen, een twintigtal kleinere schoolbesturen in het PO. Ook in het bestuurlijk onderwijsoverleg met de gemeente Den Haag vertegenwoordigt hij deze groep. In deze overleggen worden thema's besproken als het lerarentekort, overgang PO-VO, samenwerking met jeugdzorg, schoolveiligheid, gemeentelijke subsidieregelingen enz. In het Besturenoverleg Leiden en Duin & Bollen zijn in 2024 de eerste gesprekken gevoerd over onderlinge afstemming van leerlingstromen.

Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen

In 2024 is zowel in de regio Den Haag als in de regio Leiden een nieuwe Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen (RPO) vastgesteld. De gezamenlijke VO-besturen in iedere regio

stellen iedere vijf jaar een nieuw RPO op. In een RPO wordt vastgelegd wat het onderwijsaanbod in de regio is (vmbo, mavo, havo, vwo) en door welk schoolbestuur dat wordt aangeboden.

Onderwijsregio's

Onze stichting is betrokken bij de Onderwijsregio's Haaglanden en Leiden, Duin- en Bollenstreek. De Onderwijsregio Haaglanden liep als voorloperregio een jaar voor op Leiden, Duin- en Bollenstreek en

was dus qua organisatievorm en governance-structuur een stap verder. In 2024 vroeg de organisatievorm van Leiden, Duin- en Bollenstreek de nodige bestuurlijke aandacht. Hoofddoel van de onderwijsregio's is het verminderen van het lerarentekort. Deze vorm van regionale samenwerking is door de overheid geïnitieerd en vanaf 2025 worden de financiële middelen voor strategisch HR-beleid stapsgewijs overgeheveld van de schoolbesturen naar de onderwijsregio's.

Dutch International Schools

Onze stichting maakt deel uit van Dutch International Schools (DIS), bestaande uit DIPS (primary schools) en DISS (secondary schools). DIS verenigt alle deels door het ministerie van OCW bekostigde internationale scholen in Nederland. DIPS en DISS scholen ondersteunen de Nederlandse overheid in het zorgen voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven en organisaties die expats in dienst hebben. De voorzitter CvB is lid van de Board van het overkoepelende Executive Directors Platform, de head of school van de International School Rijnlands Lyceum Oegstgeest is momenteel voorzitter van DISS. Eind 2023 kwam onverwacht de voorgenomen versoering van de 30%-expatregeling voor prominent op de agenda van DIS. Versoering zou het voor buitenlandse docenten minder aantrekkelijk maken om in Nederland te komen werken. Eind 2024 heeft de overheid de versoeringsvoorstellen sterk afgezwakt.

Advisory Board Europese School

Met betrekking tot de doelgroep van de Europese School Den Haag vindt jaarlijks enkele keren overleg plaats met de Advisory Board, het adviesorgaan

van de belangrijkste stakeholders van de school, te weten: Europol, Eurojust, Europees Octrooibureau, EMA en ESA/ESTEC. Aan het overleg nemen deel de algemeen directeur van de Europese School Den Haag en de voorzitter van het College van Bestuur. Op de agenda stonden in 2024 onder meer de uitdagingen op het gebied van huisvesting in relatie tot de groei van het aantal leerlingen op ESH Secondary en de gevolgen van de structureel achterblijvende bekostiging voor ESH Primary. De Europese instellingen hebben hun zorgen geuit over de krappe capaciteit en over de tekort schietende bekostiging. Onze stichting spant zich in om de thematiek onder de aandacht van de Nederlandse autoriteiten te brengen.

Horizontale dialoog Leerlingen en ouders

Naast de dagelijkse contacten, nieuwsbrieven, bijeenkomsten en ouderavonden, zijn op al onze scholen leerlingen- en ouderraden actief, waar de schoolleiding regelmatig mee overlegt. Op de internationale scholen zijn actieve student councils en parent councils of parent associations. Vanwege de internationale omgeving zijn de ouderbetrokkenheid en het community karakter van de scholen

vaak nog sterker dan op Nederlandse scholen. De raden praten actief mee over de gang van zaken en activiteiten op school. In de medezeggenschapsraden praten leerlingen (in het VO) en ouders mee over beleidsmatige zaken die betrekking hebben op de school. In de gemeenschappelijke medezeggenschapsraden zijn zij betrokken bij schooloverstijgende en stichtingsbrede aangelegenheden. Wij zijn blij dat in de GMR VO weer leerlingen aansluiten!

Gemeenten

Onze scholen zijn gevestigd in de gemeenten Den Haag, Wassenaar, Oegstgeest en Teylingen. Gesprekthema's met ieder van deze gemeenten zijn onder meer onderwijshuisvesting, internationaliseringsvraagstukken, de Lokale Educatieve Agenda, lerarentekorten, de opvang van nieuwkomers in Nederland, veiligheidsvraagstukken, passend onderwijs en jeugdzorg.

Informatievoorziening aan stakeholders

In het kader van de horizontale verantwoording wordt het bestuursverslag toegestuurd aan belangrijke stakeholders, zowel intern als extern, waaronder de Europese organisaties in de regio

Den Haag. Verder wordt het bestuursverslag inclusief de jaarrekening, maar zonder de jaarverslagen van de afzonderlijke scholen op de website van de stichting gepubliceerd. De verschillende overleggrems (MR-en en ouderraden) worden expliciet uitgenodigd om over het jaarverslag de dialoog te voeren.

Veel actuele informatie over de scholen van onze stichting, waaronder onderwijskundige resultaten, is te vinden op de website www.scholenopdekaart.nl. Daarnaast verzorgen de scholen periodieke (digitale) nieuwsbrieven voor ouders waarin zij informatie verstrekken over belangrijke ontwikkelingen en de dagelijkse gang van zaken op de school. Ook stelt iedere school een jaarverslag op. Tevens is veel informatie te vinden op de websites van de scholen en op social media.

Behandeling van klachten

Het Rijnlands beoogt een zorgvuldige behandeling van klachten waarmee het belang van betrokkenen wordt gediend en ook het belang van de school. Ook bezwaren tegen een besluit worden behandeld. Na een externe evaluatie is de klachtenregeling in 2023 vernieuwd. In de nieuwe regeling zijn de

stappen in het proces duidelijker en gedetailleerder beschreven. De klachtenregeling is op de website van de stichting gepubliceerd met een uitgebreide toelichting en een stroomschema.

We vermelden een klacht of bezwaar in het bestuursverslag in het jaar dat de klacht is afgewikkeld. Het gaat om klachten die zijn ingediend bij het College van Bestuur of de Landelijke Klachtencommissie

(LKC) van de Stichting Onderwijsgeschillen. In 2024 zijn 9 klachten (2023: 7) en 2 bezwaren (2023: 0) afgewikkeld en heeft behandeling tot de volgende uitspraken geleid:

- 3 klachten werden ingediend bij de LKC. 1 klacht werd ongegrond verklaard en 2 klachten werden als kennelijk niet-ontvankelijk beoordeeld. Ze betroffen (financiële) kwesties, waar de LKC geen uitspraak over doet.

- 6 klachten werden op schoolniveau afgehandeld.
- 2 bezwaren werden afgehandeld, waarvan 1 op schoolniveau, waarbij het besluit in stand bleef en 1 door de Landelijke Bezwarencommissie Functiewaardering. Deze laatste werd kennelijk niet-ontvankelijk verklaard.

Sociale veiligheid

We vinden het belangrijk dat leerlingen, medewerkers en ouders de school als een veilige omgeving ervaren. Alle scholen nemen de jaarlijkse veiligheidsmonitor voor leerlingen af. In een rapportage aan het College van Bestuur komt dit aan de orde als onderwerp van verantwoording en in het schooljaarverslag doen de scholen verslag van het schoolklimaat en de tevredenheidspeilingen en welke verbeteracties zij, indien nodig, ondernemen op het gebied van bijvoorbeeld welbevinden en gedrag van leerlingen.

Al onze scholen (met uitzondering van de ENMS en het bestuursbureau vanwege te kleine omvang) hebben minimaal één, en vaak meer, interne vertrouwensperso(o)n(en). Daarnaast zijn er twee externe vertrouwenspersonen waar leerlingen,

ouders en medewerkers terecht kunnen zodat iedereen de keuze heeft uit een interne en een externe vertrouwenspersoon. De externe vertrouwenspersonen treden ook op voor de ENMS en het bestuursbureau.

Eind 2023 is in het Directiebestuur, het periodieke overleg van alle rectoren en directeuren met het College van Bestuur, aandacht besteed aan het thema sociale veiligheid. De directe aanleiding was een concrete casus op het gebied van grensoverschrijdend gedrag op een school. In het Directiebestuur werd de aanleiding en de aanpak van deze casus besproken. Doel ervan was om bewustwording te bevorderen en kennis te delen. In 2024 is in het Directiebestuur enkele keren kort stilgestaan bij de handelwijze als zich een situatie van grensoverschrijdend gedrag voordoet.

Signalen rondom sociale onveiligheid worden besproken tussen de rector/directeur en het College van Bestuur. Zo nodig wordt contact opgenomen met de vertrouwensinspectie, voor registratie en voor professioneel advies.

Beleidsdoelstellingen en resultaten 2024

Begin 2024 heeft het College van Bestuur besloten om het opstellen van een nieuw koersplan naar voren te halen en eind 2024 af te ronden. Het belangrijkste doel hiervan was dat alle scholen aansluitend aan de totstandkoming van het Koersplan 2025-2029 een nieuw schoolplan kunnen opstellen dat bij de start van schooljaar 2025-2026 klaar is. Hiermee bereiken we dat de ambities en doelen van stichting en scholen nog beter op elkaar worden afgestemd.

Het Koersplan 2025-2029: Goed onderwijs, én meer – betrokken en ambitieus is in de tweede helft van 2024 in nauwe samenwerking opgesteld door de schoolleiders, het bestuursbureau en het bestuur van de stichting, met tussentijdse betrokkenheid van de Raad van Toezicht en de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraden. Daarnaast zijn er gesprekken gevoerd op de scholen over de ontwikkelingen en doelen.

Evaluatie koersplanperiode 2020-2024

Het koersplanproces startte met een evaluatie van de koersplanperiode 2020-2024. Ter voorbereiding daarop is in de zomer van 2024 een enquête gehouden onder (een deel van de) leerlingen, ouders en medewerkers waarin werd onderzocht hoe deze groepen de beloften uit het koersplan ervaren in de dagelijkse praktijk op school.

De gemiddelde scores staan in onderstaande tabel.

Afgerond gaven de leerlingen, ouders en medewerkers de scholen en stichting een 7: ze zijn matig tot redelijk tevreden over het nakomen van de zes beloften die in het onderzoek centraal stonden. Kijkend naar het gemiddelde belang dat leerlingen, ouders en medewerkers aan de verschillende beloften hechten, zien we dat alle beloften belangrijk gevonden worden.

Belofte	Tevredenheid	Belang
Een veilige en respectvolle omgeving	7,1	9,0
Een professionele cultuur <i>(alleen voorgelegd aan medewerkers)</i>	6,7	9,0
Goed onderwijs en meer	7,3	8,7
Een moderne, uitdagende leeromgeving	7,1	8,1
Internationaal georiënteerd onderwijs	6,8	8,1
Bijdragen aan duurzaamheid en welzijn	6,5	8,1

- Donkerrood** = Ontevreden (tevredenheidsscore 6.0 of lager)
- Lichtrood** = Matig tevreden (tevredenheidsscore tussen 6.1 en 6,8)
- Geel** = Redelijk tevreden (tevredenheidsscore tussen 6.9 en 7,3)
- Lichtgroen** = Tevreden (tevredenheidsscore tussen 7,4 en 7,7)
- Donkergroen** = Zeer tevreden (tevredenheidsscore 7,8 of hoger)

Bron: Duo Onderwijsonderzoek

Uit het onderzoek werd geconcludeerd dat de beloften belangrijke pijlers zijn voor Het Rijnlands. Daarom hebben de beloften ook in het nieuwe koersplan een plek gekregen, zij het dat de formulering is vernieuwd.

In het vorige koersplan benoemden we een twaalf-tal strategische opgaven. In schooljaar 2022-2023 zijn deze tussentijds *gereviewd* en dat heeft geleid tot bijstelling en concretisering van doelen en afspraken voor de resterende looptijd. Voor de belangrijkste afspraken kunnen we aan het eind van de looptijd van het koersplan de balans als volgt opmaken:

1. Alle scholen evalueren voor de zomer van 2023 de stand van zaken van de zeven beloften.
Status eind 2024: dit is in de zomer van 2023 gerealiseerd. In aanvulling is in de zomer van 2024 de realisatie van beloften getoetst onder medewerkers, ouders en leerlingen (zie boven).
2. De belofte duurzaamheid krijgt in de resterende periode extra aandacht.
Status eind 2024: uit de zelfevaluatie van zomer 2023 is gebleken dat er op alle scholen het

nodige gebeurt, zowel in het curriculum als in de organisatie, maar het kan nog meer en in meer samenhang. Gebouwtechnisch is, binnen de mogelijkheden, vrij veel gerealiseerd. In het nieuwe koersplan zijn de duurzaamheidsdoelen verder geconcretiseerd, onder meer gericht op het aanbrengen van samenhang. Dit wordt verder uitgewerkt in de schoolplannen.

3. We onderzoeken in 2023 voor het Nederlandse onderwijs opties voor meer internationaal aanbod.
Status eind 2024: we hebben in 2023 de (voorlopige) conclusie getrokken dat we ons onderwijsaanbod nu niet verder aanpassen met curricula die van buiten het Nederlandse bereik komen. We blijven de ontwikkelingen in onze omgeving op dit gebied wel goed monitoren.
4. Samen met andere besturen trekken we in 2023 conclusies met betrekking tot de haalbaarheid van een special needs voorziening voor internationaal basisonderwijs.
Status eind 2024: In 2023 is samen met andere besturen een opzet uitgewerkt die past bij ons inclusieve onderwijs. In 2024 zijn gesprekken gevoerd met SPPOH (het samenwerkings-

verband voor het PO in Den Haag) en de gemeente over de financiering hiervan. Deze gesprekken hebben eind 2024 nog niet tot het gewenste resultaat geleid.

5. We bezien waar meer samenwerking met kinderopvang meerwaarde heeft.
Status eind 2024: voor ENMS loopt dit, voor ISH en ESH (nog) niet.
6. We stellen strategisch personeelsbeleid op.
Status eind 2024: In 2024 is het beleid vastgesteld, inclusief uitvoeringsplan. De uitvoering is direct begonnen, met een fasering per jaar.
7. We werken actief mee aan (de totstandkoming van) onderwijsregio's.
Hier is in 2024 veel bestuurlijke en HR-energie aan besteed. In de regio Leiden, Duin- en Bollenstreek was de governance van de onderwijsregio een belangrijk onderwerp van bespreking. In beide onderwijsregio's waar onze stichting bij is aangesloten stond ook de inzet van de financiële middelen hoog op de agenda. In de Onderwijsregio Haaglanden is in 2024 het eerste project uitgevoerd dat door ons was ingediend.

8. We versterken ons stichtingsbrede professionaliseringsprogramma.
Status eind 2024: In 2024 vonden de voorbereidingen plaats voor de tweede Rijnlandse studiedag die begin 2025 plaatsvond en in schooljaar 2024-2025 vindt het tweede management development programma plaats, waarvan alle studiedagen door collega's worden gegeven.
9. We verbeteren onze profilering als werkgever (social media, doelgroep richten).
Status eind 2024: Dit is als één van de doelen opgenomen in het strategisch personeelsbeleid. De uitwerking van dit doel is in 2024 gestart met het opstellen van een werkgeversprofiel.
10. We bevorderen onze interne samenwerking met vernieuwde SLA's, doelmatiger administratieve processen en betere beleidsafstemming tussen staf en scholen.
Status eind 2024: SLA's voor HR zijn in 2023 afgerond en er vinden regelmatig evaluatieve gesprekken plaats, voor Bedrijfsvoering is in 2024 een aantal SLA gesprekken gevoerd. Bedrijfsvoering heeft in 2024 een aantal administratieve processen geoptimaliseerd en

- gestandaardiseerd. 2024 is het eerste volledige kalenderjaar waarin ervaring is opgedaan in het werken met beleidsgroepen waarin centrale staf en schoolleiders beleidsvoorbereiding plegen. Doel is dat beleidsontwikkeling beter, sneller en met meer draagvlak verloopt. De ervaringen zijn nog wisselend, maar we zien wel dat het de betrokkenheid van de schoolleiding bij de beleidsontwikkeling, bij de stichting en bij elkaars scholen heeft vergroot.*
11. We verfijnen de monitoring van kwaliteit.
Status eind 2024: Het stelsel van kwaliteitszorg is in werking, zowel op bestuurs- als op schoolniveau, maar vergt nog verdieping en een bredere toepassing. Doelen op het gebied van onderwijsresultaten zijn geconcretiseerd en er is vooruitgang geboekt in de verantwoording. De prioriteit lag daarbij bij de Nederlandse scholen.
12. Voor eind 2023 richten we op stichtingsniveau capaciteit in voor 'onderwijs en kwaliteit' en vervolgens brengen we meer lijn in kwaliteitsrollen en -taken per school.
Status eind 2024: Sinds mei 2024 is het team Onderwijs en Kwaliteit permanent ingericht.

- Tot die tijd werd gewerkt met kwartiermakers op tijdelijke basis. Inmiddels zijn de kwaliteitsrollen en -taken op alle scholen duidelijker beschreven en toebedeeld aan mensen. Iedere school heeft hier invulling aan gegeven passend binnen de eigen organisatiestructuur. Tenslotte is een bovenschools netwerk van kwaliteitszorgmedewerkers in het leven geroepen.*
13. We verhogen de inzet op checks en balances rondom wet- en regelgeving.
Status eind 2024: nadat in 2023 de controle op vooral wet- en regelgeving rondom kwaliteitszaken was geïntensiveerd, zijn we eind 2024 gestart met een intensieve scan op wet- en regelgeving op iedere school. Deze en andere checks hebben een plek gekregen in het kwaliteitsstelsel.
14. We leggen in 2023 de samenwerking vast in een geactualiseerd managementstatuut,
Status eind 2024: gerealiseerd in 2023.

De voortgang op (bijna alle) bovenstaande doelen en acties wordt nader toegelicht in de hierna volgende hoofdstukken.

Aanvullende doelen en prioriteiten in 2024

In 2024 vond een herstelonderzoek van de Onderwijsinspectie plaats. Dit onderzoek was een vervolg op het vierjaarlijkse bestuursgerichte onderzoek dat in 2023 plaatsvond. In 2023 werd één domein (BKA1) als onvoldoende gewaardeerd en kregen we enkele herstelopdrachten. In het jaar daarna is veel werk verzet en is aan veel herstelopdrachten voldaan. Desondanks resteerden enkele punten en heeft de Onderwijsinspectie de onvoldoende op BKA1 in 2024 gehandhaafd. Als stichting en scholen zetten we onze inspanningen sindsdien onverminderd voort en werken toe naar een voldoende oordeel.

Behalve het bestuursgerichte herstelonderzoek vond in 2024 ook een inspectieonderzoek plaats op het Rijnlands Lyceum Wassenaar. In dit geval betrof het een steekproef kwaliteitsonderzoek (SKO). Dit onderzoek leidde tot onvoldoende beoordelingen voor havo en vwo op de standaarden OP2 en SKA3 en een aantal herstelopdrachten. Op basis van eigen en bestuurlijke analyses had de school in 2023 een verbeterprogramma in gang gezet. Na het SKO is dit programma en de uitvoering

ervan geïntensiveerd. In 2025 voert de inspectie een herstelonderzoek uit.

In 2024 zijn belangrijke stappen gezet op weg naar het bereiken van het basisniveau van het normenkader informatiebeveiliging en privacy. Hiervoor is externe hulp ingeschakeld. Dat het belang hiervan toeneemt, zien we aan de toenemende veiligheidsrisico's.

Accreditatie- en examenresultaten

Onze internationale scholen moeten voldoen aan accreditatie-eisen. In 2024 werd een gecombineerde audit uitgevoerd van de Council of International Schools (CIS) en de International Baccalaureate (IB)-organisatie op de International School of The Hague (ISH) Primary en Secondary. Aan de audits gaat een uitgebreide voorbereiding door de school vooraf, waaronder zelfevaluaties op diverse aspecten. De audits zelf zijn goed

verlopen en beide scholen ontvingen lovende rapporten met een beperkt aantal verbeteraanbevelingen. Op de Europese School waren de voorbereidingen in gang voor een Europese accreditatie in 2025.

Onze examenresultaten waren in 2024 over het algemeen naar behoren. Soms zelfs uitstekend, zoals op de Europese School. Na jaren van zeer hoge scores waren de resultaten in Sassenheim en op ISH Secondary iets lager dan in 2023. In Wassenaar en Oegstgeest verbeterden de resultaten ten opzichte van 2023.

Financiën

De financiën van de stichting zijn op orde en dat bleef in 2024 ook zo. Dat neemt niet weg dat enkele thema's permanente aandacht vragen. Onze stichting draagt een zware maatschappelijke verantwoordelijkheid door te zorgen voor internationaal onderwijs en draagt daarmee bij aan het vestigingsklimaat in Nederland voor bedrijven en internationale organisaties. Wij blijven er aandacht voor vragen dat de meeste gemeenten echter niet meebetalen aan de huisvestingseisen die voortvloeien uit internationaal onderwijs. Dit betekent

dat de stichting meestal een fors aandeel moet voorfinancieren. Vigerende huisvestingnormen van de VNG zijn, ondanks een oproep van de Taskforce Internationaal Onderwijs, nog steeds niet verhoogd, wat nodig is om te kunnen voldoen aan de hogere vierkante meter vereiste voor dit type onderwijs.

Gezien deze context zijn we verheugd dat we in 2024 met de gemeente Den Haag tot afspraken konden komen om de Campus voor de International School The Hague verder te kunnen vormgeven. Hiermee kunnen we 20 tijdelijke lokalen gaan vervangen door een nieuwe vleugel. Bij de Europese School voorzien we in de nabije toekomst problemen, als de leerlingenaantallen blijven groeien, omdat we dan niet meer kunnen voldoen aan onze verplichting om leerlingen ongelimiteerd in te schrijven. Bij de Europese School Primary staat bovendien tijdelijke huisvesting die eindig is. De groei heeft er al toe geleid dat in 2023 tijdelijke huisvesting is geplaatst op het terrein van de Europese School Secondary. In 2024 hebben we moeten besluiten om opnieuw tijdelijke huisvesting toe te voegen die de periode tot 2027 moet overbruggen, wanneer we de beschikking krijgen over

een extra vleugel. De stichting heeft in 2024 bij een rondetafelgesprek met de Europese agentschappen, de gemeente en OCW voorgesteld om scenario's te gaan ontwikkelen voor de huisvestingsbehoeften op de langere termijn. Dit is nog niet opgepakt.

Het financieel resultaat over 2024 van de Stichting Het Rijlands Lyceum bedraagt € 1,6 miljoen. Dit is € 0,6 miljoen hoger dan begroot.

Onze scholen hebben elk een goede reputatie en maken die ook waar met goede kwaliteit. Het is van groot belang dat we die positie vasthouden. We blijven gericht op het welzijn van onze leerlingen, op aantoonbare onderwijskwaliteit en op tevredenheid van leerlingen, ouders en medewerkers. Het motto van ons nieuwe Koersplan 2025-2029 Goed onderwijs, én meer – betrokken en ambitieus. Daar ligt alle uitdaging in opgesloten. Als we jaar op jaar aan deze opdracht blijven werken, en onze ouders en leerlingen ook herkennen dat we onze ambities en doelen waarmaken, mogen we de toekomst met vertrouwen tegemoet zien.

Onderwijs en kwaliteit

In het Koersplan 2025-2029 'Goed onderwijs, én meer' staat onze visie op onderwijs en kwaliteitszorg beschreven.

Kwaliteitszorg

In 2024 hebben scholen, stafmedewerkers en bestuur gezamenlijk gewerkt aan de strategische opgaven uit het Koersplan 2020-2024. Daarbij lag de focus op:

- Doorontwikkelen van het stelsel van kwaliteitszorg;
- Gezamenlijk uitwerken van (de)centrale doelen;
- Versterken van de samenwerking tussen scholen en van elkaar leren.

Het belang van de focus op deze strategische opgaven is in 2023 bevestigd tijdens een (vierjaarlijks) bestuursonderzoek van de Inspectie van het Onderwijs. De inspectie heeft toen geconcludeerd dat de standaard *BKA1: Visie, ambities en doelen* op het niveau van de stichting onvoldoende was ingericht en heeft het bestuur hiervoor een

herstelopdracht gegeven. Naar aanleiding van dit bezoek is de strategische opgave aangescherpt en de urgentie verhoogd.

In de eerste helft van 2024 lag daarbij de nadruk op het verder inrichten van de kwaliteitskalenders, zowel op de scholen als op het niveau van de stichting, en daarnaast op het verdiepen en verrijken van de doelgerichtheid en de analyse in de onderwijsrapportages. Daarnaast zijn op diverse terreinen doelen opgesteld die vanaf het schooljaar 2024-2025 het kader vormen voor de scholen. Op alle scholen is een check gedaan op de wettelijke eisen, waarna scholen aan de slag zijn gegaan met de actiepunten. Een drietal (voorloper-) scholen is in het voorjaar gestart met de aanpassingen in de kwaliteitszorgcyclus, waarna de rest van de scholen in het nieuwe schooljaar volgden.

Half 2024 heeft de inspectie een herstelonderzoek uitgevoerd bij het bestuur. De inspectie erkende dat het bestuur samen met de scholen goede

stappen heeft gezet om het stelsel van kwaliteitszorg verder in te richten. De standaard *BKA1: Visie, ambities en doelen* werd echter nog steeds als onvoldoende gewaardeerd. De herstelopdracht in het kader van deze standaard ging dus wederom over het verder inrichten van het stelsel van kwaliteitszorg zodat dit een volledig beeld geeft van de onderwijskwaliteit op de scholen en over het concreter formuleren van inhoudelijke verwachtingen vanuit het bestuur richting scholen.

Vanaf schooljaar 2024-2025 wordt het nieuwe kwaliteitszorgstelsel op alle scholen (gefaseerd) ingevoerd. Met de inzet van een stuurgroep Kwaliteitszorg en een vast Team Onderwijs & Kwaliteit, aangevuld met externe expertise is extra ruimte gemaakt voor een snelle doorontwikkeling.

De volgende stappen in de doorontwikkeling worden gemaakt op basis van het programmaplan Sturen op Kwaliteit. Het programma kent 5 pijlers:

1. Het kwaliteitszorgstelsel aanvullen met een hogere frequentie van rapportage aan/ monitoring door bestuur, zodat het CvB sneller kan bijsturen;
2. Het implementeren van het aangevulde kwaliteitszorgstelsel;
3. Kaders vanuit het CvB op de basisvaardigheden (OPo), zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2) en leskwaliteit (OP3).
4. Scanning/auditing van de actuele kwaliteitseisen per school (schoolscans);
5. Implementatie van de Digitale Observatietool (DOT) om de leskwaliteit te kunnen monitoren.

Toetsing en examinering

Het stichtingsbeleid Toetsing en afsluiting is in 2024 vernieuwd. Het beleid beschrijft onder meer de stichtingsvisie op toetsing en afsluiting, hoe kwalitatief goede toetsing eruit ziet en hoe de rollen ten aanzien van toetsing en afsluiting zijn verdeeld. De invulling hiervan vindt plaats op de scholen. De handreikingen van de VO-raad zijn hierbij een belangrijke leidraad.

In het Bovenschools Examenoverleg kwamen (een vertegenwoordiging van) de examencommissies, examensecretarissen en conrectoren Onderwijs van de Nederlandse VO-scholen in 2024 drie keer bij elkaar. Iedere bijeenkomst staan enkele onderwerpen centraal, zoals het stichtingsbeleid, de rol van de examencommissie, het format van het examenvoorbeeld en het jaarverslag van de

examencommissie. Doel van het overleg is kennisdeling en intervisie over de kwaliteitsborging van toetsing en examinering. Daarnaast bespraken rectoren en bestuur in september, volgens de kwaliteitskalender, de examenresultaten en de wijzigingen in examenreglementen en PTA's. Dit gebeurt gezamenlijk zodat rectoren baat hebben bij de ervaringen elders.

Onderwijskwaliteit

Onderwijsresultaten

Voor de Nederlandse VO-scholen is het stichtingsbrede doel dat alle afdelingen op alle resultaat-indicatoren voldoen aan normen van het onderwijsresultatenmodel van de Onderwijsinspectie. Deze indicatoren zijn: de onderwijspositie ten opzichte van advies PO, onderbouwsnelheid, bovenbouw-succes en examencijfers.

Het oordeel in 2024 gaat over de schooljaren 2020-2021, 2021-2022 en 2022-2023. In 2024 kregen alle afdelingen het oordeel 'voldoende' voor hun onderwijsresultaten. Meer informatie over de onderwijsresultaten van stichting het Rijnlands Lyceum is te vinden op [Scholopdekaart.nl](https://www.scholopdekaart.nl).

School	Afdeling	Onderwijspositie	Onderbouwsnelheid	Bovenbouw-succes	Examencijfers	Eindoordeel
Rijnlands Lyceum Oegstgeest	havo	Boven de norm	Boven de norm	Boven de norm	*	Voldoende
	vwo	Boven de norm	Boven de norm	Boven de norm		Voldoende
Rijnlands Lyceum Sassenheim	vmbo	Boven de norm	Boven de norm	Boven de norm		Voldoende
	havo	Boven de norm	Boven de norm	Boven de norm		Voldoende
	vwo	Boven de norm	Boven de norm	Boven de norm		Voldoende
Rijnlands Lyceum Wassenaar	havo	Boven de norm	Boven de norm	Boven de norm		Voldoende
	vwo	Boven de norm	Boven de norm	Boven de norm		Voldoende
School voor Jong Talent**	havo					
	vwo					

* Bij de beoordeling van de leerresultaten wordt tot en met schooljaar 2023-2024 geen gebruik gemaakt van de indicator Examencijfers.

** De School voor Jong Talent (SvJT) is een kleine school met lage leerlingenaantallen. De leerlingenpopulatie is daarnaast erg 'vlottend', dat wil zeggen dat er veel tussentijdse in- en uitstroom plaatsvindt. Dat heeft vooral te maken met het specifieke karakter van de school waarin toptalent op het gebied van muziek, dans en beeldende kunst prevaleert. Dat betekent tevens een specifiek aannamebeleid, waarbij de SvJT bewust risico's neemt om het aanwezige talent te kunnen bedienen. Dit verhoudt zich niet goed tot de beoordelingssystematiek van de Inspectie van het Onderwijs en de uitkomsten daarvan dienen dan ook met grote nuance te worden geïnterpreteerd.

Om te zorgen dat de inspectie tot een goede beoordeling kan komen, levert de SvJT aanvullende data aan over het studieverloop van de leerlingen waarop de Inspectie haar kwaliteitsoordeel kan baseren. De school is in 2023 door de inspectie bezocht en als voldoende beoordeeld.

Ook bij onze Nederlandse basisschool (ENMS) werd het onderwijsresultatenmodel 'voldoende' beoordeeld. De internationale scholen laten consistent een hoog slagingspercentage zien. Bovendien scoren zij hoog in vergelijking met de Europese/ Internationale benchmark.

Het gemiddelde slagingspercentage binnen Het Rijnlands was 92%. Per onderwijssoort zijn de slagingspercentages als volgt; mavo (95%), havo (87%), vwo (90%), IB CP (100%), IB DP (95%) en EB (100%).

Inspectiebezoeken en externe accreditaties

Naar aanleiding van de examenresultaten havo van 2023 van Rijnlands Lyceum Wassenaar is door de schoolleiding na de zomer van 2023 een verbetertraject gestart. Dit traject is vormgegeven en uitgevoerd in nauwe samenwerking met het bestuur

en had de focus op pedagogisch-didactisch handelen. In 2024 heeft de inspectie een steekproef kwaliteitsonderzoek uitgevoerd op het Rijnlands Lyceum Wassenaar bij de afdelingen havo en vwo. Daarbij zijn de standaarden pedagogisch-didactisch handelen, veiligheid en resultaten 'voldoende' beoordeeld en is de standaard 'zicht op ontwikkeling en begeleiding' 'onvoldoende' gewaardeerd. Het eerder gestarte verbetertraject is naar aanleiding van dit onderzoek aangescherpt en geïntensiveerd. De eerste positieve effecten hiervan zijn zichtbaar in de onderwijsresultaten.

Eind 2024 heeft een externe visitatie plaatsgevonden bij de International School The Hague (Primary en Secondary) door de Council of International Schools (CIS) en door de IB-organisatie (Secondary). De conclusies van de evaluatie waren zeer positief en hebben ertoe geleid dat de International School The Hague (Primary en Secondary) een re-accreditatie heeft ontvangen.

Basisvaardigheden

In 2024 zijn stichtingsbrede doelen gesteld op het gebied van basisvaardigheden. De scholen ontwikkelen zelf het beleid voor basisvaardigheden.

In 2024 is dit beleid op veel van onze scholen geëvalueerd en bijgesteld. Onze scholen werken actief aan (internationaal) burgerschap en hebben dit inzichtelijk gemaakt in een beleidsplan. In de gesprekken met het bestuur heeft het thema basisvaardigheden in 2024 expliciet aandacht gekregen.

Tevredenheidsonderzoeken

Jaarlijks wordt de monitor sociale veiligheid afgenomen om de ervaren veiligheid te monitoren. De resultaten bevestigen het beeld dat onze leerlingen hun scholen overwegend als een veilige omgeving ervaren (zie ook [Scholienopdekaart.nl](https://www.scholienopdekaart.nl)). De resultaten van de monitor sociale veiligheid en tevredenheidsonderzoeken worden door de school gebruikt voor het bijstellen van hun veiligheidsbeleid en waar nodig opgenomen in het jaarplan.

Passend onderwijs

Al onze scholen bieden extra ondersteuning aan leerlingen waar dat nodig of wenselijk is. De scholen maken daarbij onderscheid in basisondersteuning (of lichte ondersteuning) en extra ondersteuning. De middelen van het samenwerkingsverband worden deels ingezet op de lichte ondersteuning en deels op de extra ondersteuning.

In hun School Ondersteuningsprofiel (SOP) beschrijven alle scholen op welke wijze ze de ondersteuning vormgeven. Het biedt duidelijkheid aan ouders en leerlingen welke ondersteuning de scholen wel en welke ze niet kunnen leveren. De directeur of rector bespreekt het SOP met de MR en vraagt de MR om advies op het SOP voordat het wordt vastgesteld. De ondersteuning kan per school verschillen. Op de ene school (RLO) is een supportklas ingericht voor extra ondersteuning, op de andere scholen, zoals RLS en RLW, zijn het meer maatwerktrajecten. Naar aanleiding van een herstelopdracht van de inspectie in 2024 werkt RLW aan betere vastlegging en opvolging van de begeleiding in het kader van deze maatwerktrajecten. Op alle scholen wordt ten behoeve van de ondersteuning nauw samengewerkt tussen docenten/leerkrachten, mentoren, het interne zorgteam (op de ENMS de intern begeleider) en een grote diversiteit aan externe zorgpartners.

Het SOP wordt iedere vier jaar opnieuw opgesteld en vastgesteld. Voorafgaand daaraan wordt geëvalueerd of de beschreven ondersteuning past bij de

praktijk en welke bijstelling in aanbod als gevolg van praktijkervaring en nieuwe ontwikkelingen in de school of ondersteuningsmogelijkheden nodig is. Zo wordt gezorgd dat het ondersteuningsaanbod past bij de vraag en bij de mogelijkheden van de school.

Onze internationale scholen/afdelingen en de Europese school beschikken over een groot intern zorgteam, zeker in vergelijking met Nederlandse scholen. Zij zijn dan ook in staat om zelf relatief complexe ondersteuning te bieden aan leerlingen met leer- en/of gedragsproblematiek. Een belangrijke reden hiervoor is dat ondersteuning door externe partners maar beperkt in andere talen dan het Nederlands wordt aangeboden. Bovendien is het voor deze doelgroep belangrijk dat onderwijs en de bijbehorende zorg zoveel mogelijk op dezelfde plek kunnen worden gerealiseerd.

In 2024 is door de gezamenlijke schoolbesturen in de Haagse regio met internationale basisscholen en in overleg met samenwerkingsverband SPOH een plan gemaakt voor het oprichten van een

‘special needs’ voorziening voor niet-Nederlandse PO-leerlingen. Voor de totstandkoming hiervan is medefinanciering nodig van andere partijen, waaronder de gemeente. Gesprekken hierover hebben tot op heden nog geen resultaat gehad.

Zoals eerder beschreven zijn scholen en bestuur actief betrokken bij de samenwerkingsverbanden waar hun scholen onder vallen. In 2024 werd in alle samenwerkingsverbanden het gesprek gevoerd over de route naar inclusiever onderwijs. Dat gesprek is ook binnen onze stichting gestart en krijgt tevens een plek in het nieuwe koersplan van Het Rijnlands. Ook is er in toenemende mate contact met de collega-scholen binnen de regio om complexe situaties te bespreken en, in enkele situaties, leerlingen van elkaar over te nemen.

Strategische opgaven en doelen

In 2024 stonden de volgende strategische opgaven en doelen uit het Koersplan 2020-2024 centraal:

- Strategisch personeelsbeleid: ontwikkelen van meerjarig beleid.
- Leren en Professionaliseren: ontwikkelen en uitvoeren van stichtingsbrede activiteiten.
- HR beleid en goed werkgeverschap: divers beleid en procedures opgesteld en geactualiseerd.

Strategisch personeelsbeleid 2024-2029

In 2024 hebben we in brede afstemming en met instemming van de beide pGMR'en het strategisch personeelsbeleid voor de komende jaren ontwikkeld en vastgesteld. Het strategisch personeelsbeleid bevat de bouwstenen en resultaatgebieden die richting geven aan het realiseren van onze HR-missie: het verbinden van *purpose* (onze missie en doelen) en *people* (onze collega's en werkzaamheden). In het strategisch personeelsbeleid staan drie ambities centraal:

- We zijn een aantrekkelijke werkgever voor nieuwe collega's.
Om de komende jaren 'goed onderwijs, én meer' te blijven verzorgen is continuïteit van personele inzet nodig. We moeten zorgen dat we gekwalificeerd en gemotiveerd personeel kunnen blijven aantrekken en aan ons binden. Het toenemende tekort aan leraren en ondersteunend personeel vergroot de noodzaak hiertoe. Daarom investeren we voortdurend in medewerkers en werken we continue aan een prettig en gezond werkklimaat.
- We verhogen de duurzame inzetbaarheid van collega's.
Scholen krijgen een steeds grotere verantwoordelijkheid en daarmee wordt meer van medewerkers gevraagd. Inclusiever onderwijs, noodzakelijker aandacht voor het welbevinden van leerlingen en digitalisering zijn voorbeelden van ontwikkelingen die direct invloed hebben op het werken voor een school. Daarom zetten we in op het verhogen van de duurzame inzetbaarheid.

- We bevorderen een professionele cultuur.
We werken aan een positieve cultuur waarin iedereen zich vanuit zijn eigen rol verantwoordelijk voelt voor een optimale leeromgeving. Daarbij vinden we openheid, samenwerking en eigenaarschap belangrijke waarden die horen bij een professionele cultuur.

In het najaar heeft de schoolleiding van iedere school in samenwerking met HR een kick-off georganiseerd van de uitvoering van strategisch personeelsbeleid. In deze bijeenkomsten zijn alle leidinggevenden geïnformeerd en is een eerste stap gezet om het nieuwe beleid van de stichting te vertalen naar de context van de school. Bij de bijeenkomsten is onder meer gebruik gemaakt van een 'praatplaat' (zie hieronder). De schoolleiding geeft samen met de HR-afdeling verder vorm aan de lopende en toekomstige activiteiten op het gebied van strategisch personeelsbeleid in de school, in opmaat naar het nieuwe koersplan en de nieuwe schoolplannen vanaf 2025.

Inzet van middelen voor strategisch personeelsbeleid vond in 2024 nog hoofdzakelijk op de scholen plaats. De schooldirectie bepaalt hoe de budgetten worden ingezet. Op een aantal strategische HR doelen worden middelen centraal ingezet, denk hierbij met name aan activiteiten in het kader van Leren en Professionaliseren op stichtingsniveau.

Leren en Professionaliseren

In 2024 hebben we een aantal jaarlijks terugkerende trainingen voor verschillende doelgroepen georganiseerd. HR organiseert en faciliteert dit onder de noemer: 'Het Rijnlands Leert Samen'.

Voor (G)MR leden is een (basis)cursus medezeggenschap georganiseerd, voor geïnteresseerde collega's een voorlichtingsbijeenkomst van het ABP

over pensioenen, trainingen verzuimbegeleiding voor leidinggevend en opleiding en intervisie voor interne vertrouwenspersonen. Daarnaast organiseerden we vanuit het bestuursbureau voor de tweede keer de Rijnlandse ontwikkelworkshops voor medewerkers die zich willen oriënteren op een managementfunctie. Dit is een reeks van vijf workshops, elk met een eigen thema, gericht op benodigde kennis voor leidinggevend. Van de deelnemers aan de reeks in schooljaar 2023-2024 zijn inmiddels meerdere collega's op een van onze scholen benoemd in de functie van teamleider/afdelingsleider.

De introductiemiddag voor alle nieuwe medewerkers bij de stichting werd voor de tweede keer georganiseerd, met succes en grote deelname.

Tenslotte zijn we in 2024 gestart met de voorbereidingen voor de tweede Rijnlandse studiedag die in februari 2025 plaatsvindt. Om deze dag succesvol te laten verlopen is veel voorbereiding nodig waarbij een vertegenwoordiging vanuit de scholen nauw betrokken is.

Sinds eind 2024 is de scholingskalender op intranet te vinden. Op deze kalender staan alle activiteiten voor komende maanden, met daarbij alle benodigde informatie.

Naast het inhoudelijke leereffect van de scholingsactiviteiten is de onderlinge verbinding tussen collega's, school overstijgend een belangrijk neveneffect.

HR beleid en goed werkgeverschap

Als goed werkgever willen we aandacht besteden aan helder beleid en duidelijke procedures zodat medewerkers weten waar zij op kunnen rekenen. In 2024 hebben we vanuit dat doel onder andere de volgende projecten uitgevoerd.

Het bestuursbureau kende oude, deels niet meer passende functiebeschrijvingen waarbij de waardering ook niet altijd overeenkwam met wat nodig is. In 2024 hebben we onder leiding van externe deskundigen de functies in beeld gebracht en opnieuw beschreven. Daarbij zijn de voorbeeldfuncties vanuit de VO-raad leidend geweest.

De vragenlijst voor medewerkers die vertrekken was niet meer actueel. Het kan belangrijke informatie opleveren voor de werkgever als vertrekkende medewerkers de vragenlijst invullen. Aanvullend bieden we een exit-interview aan met de leidinggevende of HR adviseur. In 2024 hebben we de vragenlijst vernieuwd en het invullen ervan eenvoudiger gemaakt. Doel is dat meer medewerkers de lijst invullen. Over 2023 hebben we een analyse gemaakt van de ingevulde vragenlijsten, maar de respons was te laag om daar duidelijke conclusies aan te verbinden.

Een aantal regelingen en procedures is geactualiseerd of nieuw opgesteld:

- De cafetariaregeling voor een bijdrage aan de sportcontributie is uitgebreid, in overleg met de GMR'en.
- De regeling voor verstrekking van een mobiele telefoon is verbreed, zodat alle leidinggevenden en functionarissen die ambulantly inzetbaar zijn aanspraak kunnen maken op een telefoon van het werk.

- Er is een interne werkwijze ontwikkeld die leidt tot een scholingsplan voor onbevoegde leraren, zowel in opleiding als in DUO procedure. In de praktijk handelden we hierin over het algemeen goed, maar er werd geen scholingsovereenkomst opgesteld en opgeslagen in dossier.
- Er is in afstemming met het directiebestuur een richtlijn opgesteld over het aanvaarden en melden van nevenwerkzaamheden door medewerkers.

Tenslotte is onderzoek gedaan naar mogelijkheden om de school fee voor medewerkers met kinderen op één van onze internationale scholen te verlagen. Op initiatief van enkele medewerkers heeft HR dit grondig onderzocht, waarbij ook gekeken is hoe andere besturen dit hebben geregeld, wat fiscaal is toegelaten en in hoeverre aanpassing van beleid past bij onze visie en doelstellingen. De conclusie van het onderzoek heeft niet geleid tot aanpassing van beleid.

De onderwijsregio's – netwerken

In het kader van samenwerking in de regio, maar ook in het kader van professionalisering en kennisuitwisseling, vervult de afdeling HR sinds enkele jaren een actieve rol in verschillende HR-netwerken. Naast de regionale netwerken, geldt dit ook voor DISS/DIPS (Dutch International Schools). Sinds 2024 zorgen we ook voor een gezamenlijke vertaling in het Engels van de cao's ten behoeve van onze internationale collega's.

◀ Eind 2023 hebben we in samenwerking met de andere internationale scholen in de regio Haaglanden een projectaanvraag ingediend bij de Onderwijsregio Haaglanden, gericht op het duurzaam aantrekken en opleiden van docenten voor het internationale PO en VO. Het Rijnlands nam hierin de regie en was penvoerder van het project. Binnen het project is onderzoek gedaan naar aantrek- en vertrekredenen van medewerkers uit het buitenland in vergelijking met medewerkers die al in Nederland woonden en werkten. Ook is onderzocht in hoeverre het mogelijk is om de Nederlandse bevoegdheid van ervaren niet-Nederlandse docenten (PO met name) op andere wijze tot stand te brengen. Daarnaast zijn de

contacten met andere internationale scholen in de regio versterkt waardoor we rondom de bevoegdheden van internationale leraren meer samenwerken richting het ministerie van OCW. Tenslotte is een netwerk opgezet ten behoeve van werving van personeel voor de internationale scholen in de Haagse regio.

In de Onderwijsregio Leiden, Duin- en Bollenstreek is in 2024 intensief gesproken over de governance-structuur en de programmatische opzet.

Mede omdat een deel van SHRM middelen per 1 januari 2025 naar de onderwijsregio's gaat, hebben we het overleg opgezocht om hier onze stem te kunnen laten gelden. In deze regio werken we op HR gebied al langere tijd samen en heeft het HR netwerk een adviserende rol naar de bestuurders. In de loop van 2024 heeft het CvB in overleg met het Rijnlands Lyceum Wassenaar besloten dat deze school zich aansluit bij Leiden, Duin- en Bollenstreek; hiermee horen de 3 lycea nu bij dezelfde onderwijsregio. De ledenraad van de onderwijsregio vormt

tevens het bestuur van Opleidingsschool ROSRijnland. Binnen ROSRijnland leiden de gezamenlijke scholen in de regio Leiden, Duin en Bollen studenten op tot vakbekwame docenten. Het Rijnlands Lyceum Sassenheim maakt hier al jarenlang onderdeel van uit, het Rijnlands Lyceum Oegstgeest was al langer opleidingsschool en is in 2023 als lid toegetreden tot ROSRijnland en het Rijnlands Lyceum Wassenaar is in 2024 aspirant-lid geworden.

Arbeidsomstandigheden en ziekteverzuim

Net als in voorgaande jaren hebben we veel aandacht geschonken aan de vitaliteit en gezondheid van onze medewerkers. De informatievoorziening op intranet is geactualiseerd en uitgebreid met informatie over het periodiek medisch onderzoek. Ook het aanbod van de zelfhulpmodules van Mirro hebben we in 2024 met korte nieuwsberichten via intranet en schoolnieuwsbrieven uitgelicht.

Vertrouwenspersonen

In 2024 is de rolbeschrijving voor vertrouwenspersonen geactualiseerd en is het proces voor de benoeming van vertrouwenspersonen verbeterd.

In het najaar is overleg georganiseerd voor de vertrouwenspersonen met de voorzitter CvB, HR en de externe vertrouwenspersonen voor nadere kennismaking, maar vooral om met elkaar afspraken te maken over de rolvulling.

Daarnaast is de jaarlijkse training en intervisie georganiseerd voor de interne vertrouwenspersonen. Door voornoemde acties zijn de interne vertrouwenspersonen beter toegerust voor hun taak en is duidelijker voor hen wanneer zij moeten doorverwijzen naar externe hulpverlening.

Preventief Medisch Onderzoek

In het voorjaar van 2024 konden alle medewerkers deelnemen aan het Preventief Medisch Onderzoek (PMO). In de vragenlijst was ook het PAGO-gedeelte (Periodiek Arbeids Gezondheidskundig Onderzoek) opgenomen, waarmee onderzocht is wat de werkgerelateerde gezondheidseffecten van de arbeidsrisico's (werkdruk, werk-privé balans en beeldschermwerk) zijn. Door het toevoegen van deze PAGO vragenlijst hebben wij voldaan aan de verplichting vanuit de Arbowet.

De totale respons was 34%, de respons per school verschilde sterk (23% - 55%). Na afronding van de vragenlijst kon men een afspraak inplannen voor een health check op de eigen school. Deelnemers aan het PMO kregen persoonlijk feedback en advies over hun vragenlijstuitkomsten en de health check.

Daarnaast hebben we een samenvatting van de uitkomsten ontvangen per (school)locatie en voor het geheel van de stichting. De rapportages geven aanknopingspunten om in gesprek te gaan over gezondheid en vitaliteit in relatie tot het werk. Omdat er veel overlap is in thema's van het medewerkerstevredenheidsonderzoek, de ziekteverzuim-analyse en het strategisch personeelsbeleid worden in 2025 de uitkomsten aan elkaar verbonden tot een integraal actieplan op het speerpunt duurzame inzetbaarheid per school.

In 2024 is een overleg georganiseerd met vertegenwoordigers van het bestuursbureau, de coördinerend preventiemedewerkers van onze scholen en de veiligheidkundige van Perspectief. In dit overleg is onder meer de actualiteit van de Risico

Inventarisatie- en Evaluatie (RI&E) en het Plan van Aanpak op de scholen, de BHV-organisatie en het thema vitaliteit besproken.

Griepcampagne

In het najaar vond de griepcampagne plaats op de scholen, in totaal hebben 153 medewerkers de grieprik ontvangen (in 2023 waren dat er 192, in 2022 217).

Bedrijfsongevallen

In 2024 zijn zeven bedrijfsongevallen gemeld via het ongevalsformulier. Op dit formulier is tevens de actie vermeld om herhaling in de toekomst te voorkomen (in 2023 7, in 2022 3). We kunnen geen volledige cijfers publiceren van het aantal ongevallen waar leerlingen bij betrokken zijn geweest omdat deze op en door de scholen op verschillende wijze wordt bijgehouden in verschillende (leerlingvolg) systemen.

Op en door de scholen en het bestuursbureau zijn BHV trainingen en ontruimingsoefeningen georganiseerd.

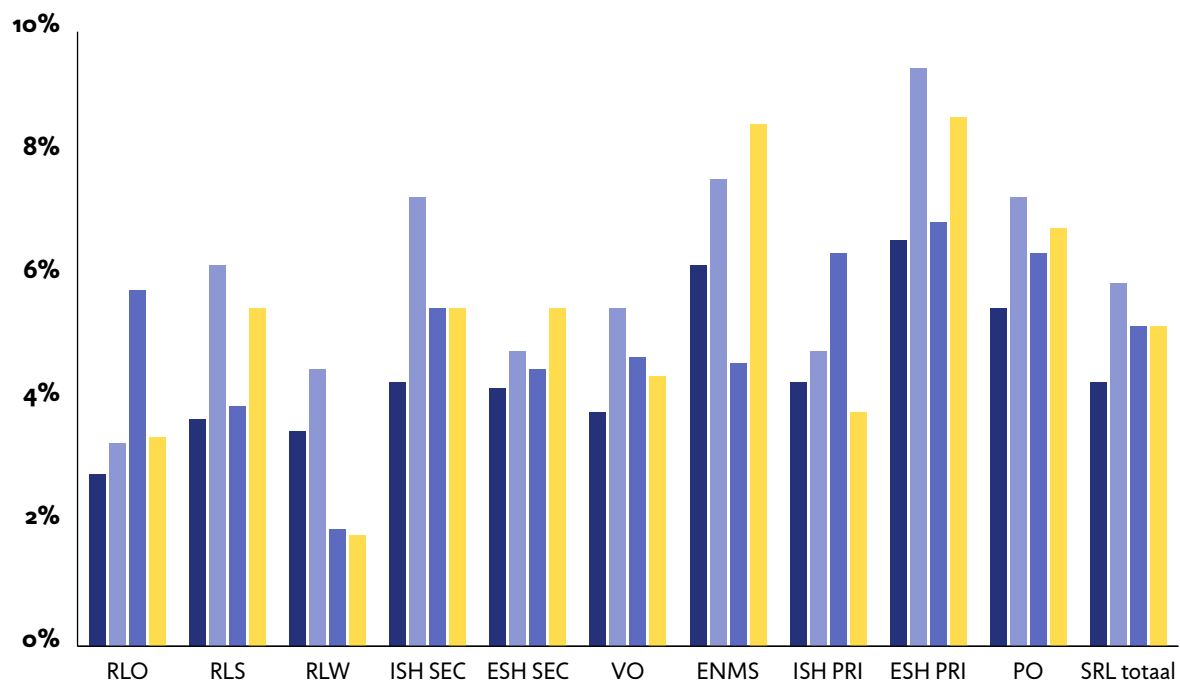
Ziekteverzuim

In 2024 is het ziekteverzuim- en re-integratiebeleid (inclusief verzuimprotocol) geactualiseerd. Een aantal vertegenwoordigers van beide pGMR'en is nauw betrokken geweest bij het opstellen van dit beleid. Omdat leidinggevenden in de rol van casemanager een belangrijke taak hebben in de verzuimbegeleiding, zijn voor hen verschillende (opfris)trainingen, intervisiebijeenkomsten en themamiddagen, georganiseerd. Zij worden door HR ondersteund in de begeleiding van zieke medewerkers en bij het preventief met medewerkers in gesprek zijn over duurzame inzetbaarheid.

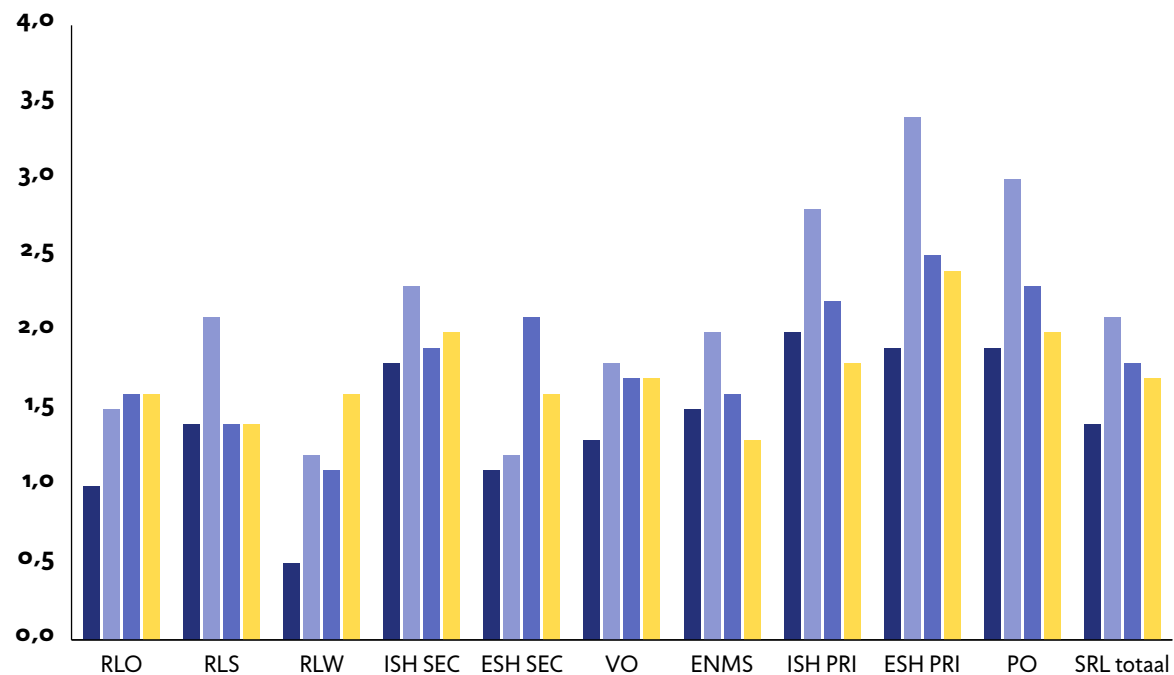
De verzuimcijfers over 2024

Verzuimpercentage per locatie

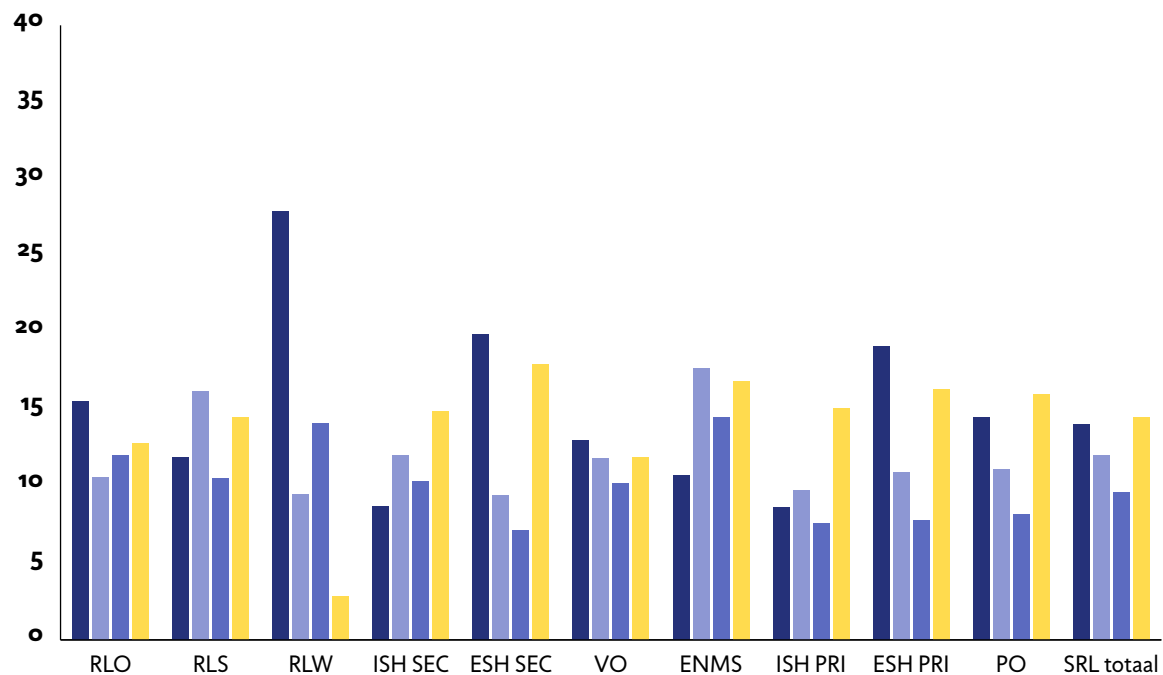
2021	2,8%	3,7%	3,5%	4,3%	4,2%	3,8%	6,2%	4,3%	6,6%	5,5%	4,3%
2022	3,3%	6,2%	4,5%	7,3%	4,8%	5,5%	7,6%	4,8%	9,4%	7,3%	5,9%
2023	5,8%	3,9%	1,9%	5,5%	4,5%	4,7%	4,6%	6,4%	6,9%	6,4%	5,2%
2024	3,4%	5,5%	1,8%	5,5%	5,5%	4,4%	8,5%	3,8%	8,6%	6,8%	5,2%

Verzuimfrequentie per locatie

2021	1,0	1,4	0,5	1,8	1,1	1,3	1,5	2,0	1,9	1,9	1,4
2022	1,5	2,1	1,2	2,3	1,2	1,8	2,0	2,8	3,0	2,1	2,1
2023	1,6	1,4	1,1	1,9	2,1	1,7	1,6	2,2	2,5	2,3	1,8
2024	1,6	1,4	1,6	2,0	1,6	1,7	1,3	1,8	2,4	2,0	1,7

Verzuimduur per locatie

2021	15,5	11,9	27,9	8,7	19,9	13,0	10,7	8,6	19,1	14,5	14,0
2022	10,6	16,2	9,5	12,0	9,4	11,8	17,7	9,7	10,9	11,1	12,0
2023	12,0	10,5	14,1	10,3	7,1	10,2	14,5	7,6	7,8	8,2	9,6
2024	12,8	14,5	2,8	14,9	17,9	11,9	16,8	15,1	16,3	16,0	14,5

Het ziekteverzuimpercentage is in 2024 gelijk gebleven ten opzichte van 2023 en bedroeg 5,2%. Ten opzichte van de sector onderwijs (CBS: 5,7%) scoort de stichting dus een half procentpunt beter. In vergelijking met 2023 (1,8) is de meldingsfrequentie (het aantal ziekteverzuimgevallen per medewerker per jaar) iets gedaald naar 1,7. Na een jarenlange daling zien we in 2024 weer een stijging van de gemiddelde verzuimduur, van 9,6 naar 14,5 dagen. Landelijke sectorcijfers over meldingsfrequentie en verzuimduur over 2023 zijn bij het opstellen van dit verslag nog niet bekend.

Banenaafspraak

Verreweg het grootste deel van de totale formatie betreft leerkrachten/docenten die een lesbevoegdheid nodig hebben om hun functie uit te oefenen. Dat bemoeilijkt het aannemen van collega's op grond van de Participatiewet. Ook ondersteunend en administratief werk is in een schoolomgeving vaak dynamisch en kan hectisch zijn, wat voor medewerkers met een beperking tot onrust kan leiden. Het creëren van banen voor deze doelgroep is derhalve niet eenvoudig in een schoolomgeving. In de afgelopen jaren hebben we op verschillende plekken wel medewerkers met een afstand tot de

arbeidsmarkt in dienst gehad. Soms vertrekken zij zelf naar een andere werkgever, waar ze meer mogelijkheden hebben en soms hebben wij het contract beëindigd omdat de werkzaamheden ophielden te bestaan (denk aan het scannen van papieren documenten). We zetten ons in om in die situaties de medewerker optimaal te begeleiden naar ander passend werk.

In 2024 werken bij Het Rijnlands 6 medewerkers binnen de banenaafspraak vanuit de Participatiewet.

Werkdrukmiddelen VO

De werkdrukmiddelen worden in overleg met de pMR van de school vertaald naar concrete plannen die bijdragen aan het verminderen van de werkdruk. De middelen worden ingezet voor zaken als uitbreiding van het aantal uren mentoraat, extra administratieve ondersteuning, inhuur van surveillancemedewerkers, extra onderwijsassistentie bij lees- en rekeninterventies of gezamenlijke activiteiten die de onderlinge verbinding ten goede komen. Eind 2022 ontving het VO voor het eerst specifieke werkdrukmiddelen. Deze middelen konden in dat jaar niet meer doelmatig worden besteed. De bestemmingsreserve die toen is gevormd wordt geleidelijk aan ingezet.

Kengetallen

Formatie

Op 31 december 2024 waren 1.197 medewerkers (2023: 1.177 medewerkers) werkzaam voor de stichting op een totaal van 965,7 formatieplaatsen (2023: 936,9).

De stijging van 28,8 fte is de resultante van formatieuitbreiding bij RLW (+11,9 fte), RLO (+5,7 fte), RLS (+0,3 fte), ISH Secondary (5,5 fte), ISH Primary (+1,4 fte), ESH Secondary (+10,3 fte), bestuursbureau (+1,0 fte) en een daling in formatie bij ENMS (-1,5 fte), ESH Primary (-5,9 fte).

Ook in 2024 was de formatie nog tijdelijk uitgebreid als gevolg van extra inzet van personeel dat middels NPO-gelden is betaald. Het steunpakket, bedoeld om de gevolgen van de coronacrisis op te vangen, loopt na het schooljaar 2024-2025 af.

Nieuwe medewerkers en uitstroom van medewerkers

In 2024 zijn 180 nieuwe medewerkers (2023: 214) aangenomen. 160 collega's (2023: 192) verlieten Het Rijnlands. Pensionering was voor 9 collega's aan de orde, bij 65 collega's liep het contract van rechtswege af (tijdelijk contract) en 100 medewerkers namen ontslag op eigen verzoek (ontslagname en ontslag met wederzijds goedvinden). Verder waren 3 contracten beëindigd wegens langdurige arbeidsongeschiktheid, waren er 2 onvrijwillige ontslagen en was er één overlijden.

Directieleden

		DIR		OOP		OP		Totaal		Verschil 2023 en 2024		
Functieverdeling per locatie in fte per 31-12		2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	DIR	OOP	OP
RLW	Rijnlands Lyceum Wassenaar	4	4	16,3	17,8	72,8	83,2	93,1	105		1,6	10,3
RLO	Rijnlands Lyceum Oegstgeest	4	4	26,9	27,9	106,2	110,9	137,1	142,8		1	4,8
RLS	Rijnlands Lyceum Sassenheim	2	2	17,3	16,7	64,3	65,2	83,6	83,9		-0,6	0,9
ISH SEC	International School Secondary	3	2	63,9	68,7	148,4	150,1	215,2	220,7	-1	4,8	1,7
ISH PRI	International School Primary	2	2	28,1	29	57,6	60,3	87,7	91,3		0,9	2,7
CSB	Centraal Service Bureau	2	2	30,8	31,7	0	0	32,8	33,7		0,9	0
ENMS	ENMS	1,8	2,0	7,9	6,4	13,9	13,7	23,6	22,1	0,2	-1,5	0,2
ESH SEC	Europese School VO	3	3	37,3	38,8	101,3	107,8	141,6	149,7		1,5	6,6
ESH PRI	Europese School PO	1	1	29	26,3	92,4	89,2	122,4	116,5		-2,7	-3,2
Stichting Het Rijnlands Lyceum		22,7	22	257,4	263,2	656,8	680,5	936,9	965,7	0,7	5,8	23,7

De Stichting heeft 22 directieleden in dienst. Hieronder vallen de rectoren, conrectoren, schooldirecteuren, en de managers bestuursbureau. Van deze 22 personen zijn 13 vrouw en 9 man.

Op enkele scholen heeft de directie in 2024 een verandering ondergaan. Bij ISH Secondary vertrok de rector en werd vervangen door een interim rector. Bij RLS werden een rector en een conrector

wegens ziekte vervangen door een interim rector en conrector. Op de ESH stapte een nieuwe conrector bedrijfsvoering in de plaats van een zieke collega.

Verantwoording over de aanwezigheid van de Verklaring omtrent het gedrag (VOG)

Nieuwe VOGs in 2024	VOG aanwezig op datum indiensttreding		VOG te laat aanwezig		VOG niet aanwezig*	
	PO	VO	PO	VO	PO	VO
Nieuwe medewerkers in loondienst	43	137	-	-	-	-
Nieuwe medewerkers niet in loondienst met een VOG verplichting	8	70	<5	5	<5	5

* mbt de VOG's niet aanwezig: Vanuit proces deels aantoonbaar dat ze mogelijk wel aanwezig zijn (geweest) maar momenteel administratief ontbrekend, derhalve als niet aanwezig gerapporteerd.

Wij hebben onze accountant geen opdracht gegeven een controle uit te voeren op de tijdige aanwezigheid van VOG.

Onderwijsbevoegde leraren

Het is een wettelijke verplichting dat leraren hun onderwijsbevoegdheid hebben of behalen binnen vastgestelde termijnen. Medewerkers van de internationale scholen met een buitenlands diploma moeten van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) een erkenning van hun diploma hebben om bevoegd les te kunnen geven. Hangende de aanvraag-procedure van deze erkenning kunnen zij onder

strengere voorwaarden overigens wel al starten bij de stichting. Ook in 2024 is veel inzet gepleegd om het aantal onbevoegde docenten te beperken. Desondanks werkten binnen in het VO in 2024 (net als in 2023) 7 onbevoegde medewerkers met een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd.

In 2018 is de procedure 'Vaststelling bekwaamheid schooleigen vakken internationale scholen SRL' vastgesteld. Hierdoor kon voor een aantal medewerkers die geen DUO-erkenning hadden verkregen, alsnog worden vastgesteld dat ze geschikt en bekwaam zijn om les te geven in het

betreffende schooleigen vak. Tot nu toe zijn op basis van deze procedure en sinds de start van de regeling 31 medewerkers (2024: 1) geschikt bevonden om les te geven in een schooleigen vak. Hierdoor kunnen meer medewerkers bevoegd voor de klas staan en kan aan hen een vast dienstverband worden aangeboden.

Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

De middelen die beschikbaar zijn gesteld in het kader van het NPO helpen leerovertragingen die in de coronaperiode zijn ontstaan, in te halen en het onderwijs duurzaam te verbeteren. Binnen de stichting is onder meer fors ingezet op extra ondersteuning door met name onderwijsassistenten en studenten om leerachterstanden bij leerlingen weg te werken en het welzijn van leerlingen te bevorderen. In 2024 zijn in totaal nog 19 (2023: 30) medewerkers betaald vanuit NPO-gelden.

Beheersing van uitgaven inzake uitkering na ontslag

In samenwerking met een externe partner in sociale zekerheid worden alle kosten ten aanzien van ziekgeld na ontslag, geregistreerd en bijgehouden. Instroom in WGA/WIA wordt in

samenwerking met deze externe partner zoveel mogelijk voorkomen. De kosten van WGA/WIA instroom worden gemonitord en zijn herverzekerd bij een externe verzekeraar.

Transitievergoedingen en beëindigingsvergoedingen worden geregistreerd en bijgehouden in het personeelsinformatiesysteem. Jaarlijks worden de kosten van deze uitkeringen bij het opstellen van de personeelsvoorziening geëvalueerd en verantwoord.

De kosten van WW en bovenwettelijke uitkeringen, waarvoor de stichting deels eigenrisicodrager is, worden zoveel mogelijk beperkt door het voorkomen van ontslag en door het ondersteunen van voormalige medewerkers bij het vinden van nieuw werk, zodat de uitkeringsduur wordt verkort.

Bedrijfsvoering

Strategische opgaven en doelen

Van de ambitieuze plannen voor 2024 is het nodige gerealiseerd, veel initiatieven zijn opgestart en verdienen nog verdere aandacht. Enkele zaken zijn doorgeschoven naar 2025. Hieronder een korte samenvatting van de belangrijkste punten.

Finance en Control

De focus in 2024 lag op compliance. De samenwerking met de accountant is geïntensiveerd, waardoor o.a. de bekostigingscontrole veel eerder in het jaar werd afgerond en overige controles efficiënter en effectiever lopen. Verder is een tiental aanbevelingen uit de management letter 2023, waaronder het 4-ogen principe, opgevolgd en daar waar nodig geïmplementeerd.

Er zijn forse stappen gezet om de inzichten op het gebied van risicomanagement verder te vergroten, hetgeen nu verder uitgebouwd gaat worden naar meer sturing op het implementeren en opvolgen van mitigerende maatregelen.

ICT

In het kader van het stichtingsbrede ICT-programma is in 2024 onder meer voortgang geboekt op het gebied van informatiebeveiliging en privacy (IBP). Het programma, dat zich richt op vijf thema's – Informatiebeveiliging en privacy, uniforme ICT-dienstverlening, digitale geletterdheid en kennisdeling, applicatie- en informatiemanagement, en een toekomstbestendige ICT-organisatie – vormt hierbij nog steeds het uitgangspunt.

Informatiebeveiliging en Privacy (IBP)

In 2024 is een stichtingsbreed IBP-beleid vastgesteld. Daarnaast is een projectorganisatie ingericht met als doel om eind 2025 te voldoen aan de basis van het Normenkader IBP. In het afgelopen jaar zijn onder andere veilige wifi-voorzieningen gerealiseerd en zijn aanvullende basismaatregelen uitgerold, waaronder versterkte accountbeveiliging en back-upvoorzieningen voor cloudomgevingen.

De projectorganisatie begeleidt daarnaast een netwerk van privacy officers van de scholen en het Bestuursbureau. Onder functionele aansturing van de projectorganisatie ondersteunen zij de schoolteams, onder andere via een bewustwordingsprogramma rond privacy en informatiebeveiliging. In 2024 is één melding gedaan bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP), gerelateerd aan de inrichting van een leerlingadministratiesysteem. Naar aanleiding daarvan is de inrichting aangepast conform de gewenste standaard voor toegangsautorisatie.

Technische infrastructuur/Applicatie- en informatiemanagement

Analyse van onze infrastructuur en cloudomgeving liet zien dat we onvoldoende duidelijke afspraken hebben vastgelegd en dat er een versnipperd applicatielandchap is. De eerste verbeterstap was het verder in kaart brengen van het stichtingsbrede applicatielandchap. In 2025 hopen we met best practise adviezen te komen.

Overige thema's

Op het gebied van digitale geletterdheid is een masterclass georganiseerd voor schoolleiding en betrokken docenten. De doorontwikkeling van het HR-managementinformatiesysteem AFAS is in 2024 belegd bij een extern adviesbureau. Vooruitlopend op de ICT-integratie van de ENMS in 2025 is afgesproken deze aan te sluiten op de centrale ICT-services van de stichting. Daarnaast wordt het beheer van de cloudomgeving en ICT van de ISH voortaan gedeeld met een professionele ICT-partner. Ook is er een centraal systeem ingericht waarin alle ICT-hardware van de stichting wordt geregistreerd.

Huisvesting en facilitair

Het gebouw van de ESH Secondary aan de Oostduinlaan in Den Haag, dat in 2020 in gebruik is genomen, wordt alweer bijna te klein. In het pand zijn diverse maatregelen genomen om de ruimte beter te benutten en zijn in 2023 extra tijdelijke lokalen geplaatst. In 2024 zijn met de gemeente gesprekken gestart om de tijdelijk 'uitgeleende' vleugel van het gebouw vanaf 2027 weer te kunnen benutten voor huisvesting van

onderwijs. Deze vleugel zal eerst worden gerenoveerd. In 2025 zal de huidige tijdelijke huisvesting worden uitgebreid met 4 lokalen om de leerling groei te kunnen huisvesten.

De nieuwe vleugel van het Rijnlands Lyceum Wassenaar is bij de start van schooljaar 2024-2025 in gebruik genomen. Deze was nodig vanwege de groei van de internationale afdeling in Wassenaar.

Eind 2024 is voor de Internationale School of The Hague akkoord gegeven door de gemeente Den Haag op de bekostiging van de uitbreiding in het kader van het integraal plan 'Campus 2030'. Dit is een plan voor de langere termijn waarin ook de vervanging van de nog resterende tijdelijke huisvesting is meegenomen. Inmiddels is het ontwerpproces in volle gang, de prognose is dat eind 2025 gestart gaat worden met de bouw en dat het gebouw eind 2026 opgeleverd zal worden.

Het Rijnlands Lyceum Oegstgeest is in overleg met de gemeente bezig met het vormen van een lange termijnvisie ten aanzien van huisvesting. Dit is wenselijk omdat grote delen van het gebouw toe

zijn aan renovatie en verduurzaming. In overleg met de gemeente wordt momenteel bepaald wat de uitgangspunten zijn voor het opnemen van deze ontwikkeling in het Integraal Huisvestingsplan (IHP) van de gemeente.

De ENMS heeft in het schoolplan de wens opgenomen om in de toekomst een kindcentrum van 0 tot 12 jaar te willen vormen. Dit kan gevolgen krijgen voor het gebruik van het pand. Daarnaast is het renoveren van het gebouw in 2032 opgenomen in het IHP. De intentie is uitgesproken om gezamenlijk met de naastgelegen Nutsschool (Lucas Onderwijs) de renovatie van beide scholen in het IHP naar voren te halen.

Naast bovenstaande huisvestingsvraagstukken vindt het onderhoud van iedere school plaats op basis van een meerjarenonderhoudsplan. Dit lange termijnplan geeft inzicht in het benodigde onderhoud en is de basis geweest voor het onderhoud dat in 2024 is uitgevoerd. In 2024 zijn de meerjarenonderhoudsplannen van alle locaties opnieuw opgesteld op basis van een technische opname van de gebouwen waarbij tevens de beleidsmatige aspecten, zoals duurzaamheid, een plek hebben kregen.

Milieu en duurzaamheid

De stichting heeft in 2024 diverse duurzaamheidsmaatregelen toegepast binnen de mogelijkheden van de onderhoudsplannen en in de begroting opgenomen investeringen. Tevens zijn alle Erkende

Maatregelen energiebesparing (EML) waar mogelijk uitgevoerd.

Voor de locatie Rijnlands Lyceum Wassenaar staat de verduurzaming van het hoofdgebouw, een rijksmonument uit 1939, op de agenda (IHP) bij de gemeente Wassenaar. Vooruitlopend hierop wordt momenteel onderzocht wat de mogelijkheden zijn van verduurzaming en ventilatie conform de standaard 'Frisse Scholen' in het rijksmonument.

Voor de locatie International School The Hague (ISH) heeft de stichting in 2024 een deel van de huidige gasgestookte cv-installatie vervangen door warmtepompen. Om deze duurzaamheidstransitie mogelijk te maken is subsidie ontvangen en zijn onderdelen vanuit het MJOP in tijd naar voren gehaald. De stichting is momenteel ook bezig met een onderzoek voor het plaatsen van extra zonnepanelen op de daken van de ISH ten behoeve van een duurzame opwekking van elektra.

Op de Europese School aan de Houtrustweg is de verlichting vervangen door energiezuinige ledverlichting.

Inkoop

In 2024 is een Europese aanbesteding voor het softwarepakket ten behoeve van de personeels- en salarisadministratie afgerond. Nieuwe overeenkomsten voor de leermiddelen voor de scholen in Sassenheim, Oegstgeest en Wassenaar zijn geïmplementeerd. Eind 2024 hebben wij de aanbesteding voor inhuur van docenten en surveillanten opgestart en zijn we begonnen met de Europese aanbesteding van schoolmeubilair voor de hele stichting.

In 2024 blijven wij met onze belangrijkste leveranciers en partners in gesprek om na te gaan waar er nog kansen en mogelijkheden liggen, maar ook welke uitdagingen we tegemoet gaan. Uiteraard blijven wij alert op de hoge prijsstijgingen op vrijwel alle terreinen als gevolg van schaarste van mensen en materialen en de gestegen inflatie en loonkosten.

Financiën

Staat van Baten en Lasten 2023 (in euro's)

	2024 Realisatie	2024 Begroting	2023 Realisatie
Baten			
Rijksbijdragen	73.238.925	70.537.648	71.746.846
Overige subsidies	1.758.398	1.533.462	967.915
Overige baten	43.589.793	43.651.275	41.358.036
Totaal baten	118.587.116	115.722.386	114.072.797
Lasten			
Personeelslasten	94.763.486	92.222.175	88.665.944
Afschrijvingen	3.464.952	3.825.483	3.451.742
Huisvestingslasten	8.206.567	9.207.634	8.411.769
Instellingslasten	12.109.573	10.932.886	11.925.665
Totaal lasten	118.544.577	116.188.179	112.455.120
Saldo baten en lasten	42.539	-465.793	1.617.677
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	1.645.216	1.575.000	1.475.288
Financiële lasten	100.755	100.600	105.497
Saldo financ. baten en lasten	1.544.461	1.474.400	1.369.791
Totaal resultaat	1.587.000	1.008.607	2.987.468

	2024 Realisatie	2024 Begroting	2023 Realisatie
Resultaatbestemming			
Mutatie algemene reserve	2.674.215	2.230.410	2.447.986
Mutatie bestemmingsreserve verduurzaming	296.824	170.000	350.064
Mutatie bestemmingsreserve personeel	-	-	-
Mutatie bestemmingsreserve werkdrukmiddelen	-56.223	-	204.693
Mutatie bestemmingsreserve NPO-gelden	-1.389.937	-1.391.803	-31.236
Mutatie bestemmingsreserve Samenwerkingsverbanden	62.121	-	15.961
Totaal resultaat	1.587.000	1.008.607	2.987.468

Bestemming resultaat 2024

Het resultaat over 2024 van de Stichting Het Rijnlands Lyceum bedraagt € 1,6 miljoen. Van dit resultaat wordt een bedrag van € 2,7 miljoen toegevoegd aan de Algemene reserve.

De mutatie bestemmingsreserve 'verduurzaming' (zie tabel hierboven) hangt samen met de in 2014 gesloten doordecentralisatie-overeenkomst tussen de Het Rijnlands en de gemeente Teylingen. Jaarlijks ontvangt het RLS een bedrag van de gemeente, onder andere ter dekking van toekomstige nieuwbouw en tussentijdse verduurzamings-aanpassingen van het schoolgebouw.

De mutatie bestemmingsreserve werkdrukmiddelen betreft gelden die voor 2024 aan werkdrukmiddelen zijn ontvangen, maar nog niet zijn besteed in het afgelopen boekjaar. Het totaal van deze gelden wordt de komende jaren in overleg met de PMR van de betreffende school uitgegeven.

Vanuit de NPO-gelden is in 2024 ca € 1,4 miljoen onttrokken. Per einde jaar is er nog een drietal

scholen met een resterend saldo (totaal circa € 0,5 miljoen) dat voor einde schooljaar 2024-2025 uitgegeven zal worden.

Realisatie 2024 versus realisatie 2023

Baten

De baten zijn toegenomen met € 4,5 miljoen ten opzichte van voorgaand jaar. De toename is deels toe te schrijven aan met name de compensatie in de bekostiging voor algemene cao-stijging in zowel het PO als het VO. De overige € 3,0 miljoen is met name gerelateerd aan de stijging van de schoolfee, hetgeen samenhangt met de gestegen kosten als gevolg van de inflatie. Deze stijging wordt voor een deel doorberekend.

Lasten

De lasten zijn met € 6,1 miljoen (5,4%) toegenomen in vergelijking met voorgaand jaar. De toename is voornamelijk het gevolg van de hogere personeelskosten (ca. € 6,1 miljoen). De hogere personeelskosten zijn een gevolg van hogere loonkosten, omdat in de nieuwe cao's per medio 2023 een loonstijging is afgesproken van 10%. De inhuur van

tijdelijk personeel blijft, als gevolg van de krappe arbeidsmarkt, hoger dan budget, maar is in lijn met 2023.

De afschrijvingslasten blijven nagenoeg gelijk en blijven iets achter bij budget, gezien lagere investeringen.

De huisvestingslasten zijn nagenoeg gelijk ten opzichte van 2023. Als gevolg van indexatie zijn o.a. schoonmaakkosten en onderhoudskosten fors gestegen. Dit indexatie effect wordt echter geneutraliseerd door een flinke besparing op energiekosten als gevolg van lagere contractuele tarieven.

De overige instellingslasten zijn met 1,5% licht gestegen onder andere als gevolg van hogere kosten voor de aanschaf van leermiddelen.

De rentebaten zijn met 170k gestegen met name als gevolg van de licht gestegen liquide middelen.

Realisatie 2024 versus begroting 2024

Kengetallen	2024 Realisatie	2024 Begroting	2023 Realisatie	2022 Realisatie
Exploitatie				
Rijks- en overige baten	118.587.116	115.722.386	114.072.797	99.383.307
Resultaat	1.587.000	1.008.607	2.987.468	4.174.695
Rentabiliteit %	1,3	0,9	2,6	4,2
Bijdrage OCW in baten %	61,8	61,0	62,9	63,3
Huisvestingsratio	8,4	9,6	9,0	9,3
Personeelsfactor	79,9	79,4	78,8	79,8
Vermogen				
Eigen vermogen	32.267.475	33.723.147	33.871.671	29.082.364
Totaal vermogen	95.818.449	94.284.918	92.679.144	79.237.939
Solvabiliteit II	50,8	44,1	50,1	47,9
Liquiditeit				
Liquide middelen	56.906.523	55.576.189	53.257.061	34.134.419
Netto werkkapitaal	25.479.313	25.076.189	22.666.552	13.350.847
Current ratio	1,67	1,69	1,62	1,44

Exploitatie

Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft de verhouding weer van het resultaat ten opzichte van het totaal aan baten. De rentabiliteit is hoger dan begroot en lager dan de realisatie voorgaand jaar. De resultaten in 2024 in vergelijking met de realisatie 2023 worden met name beïnvloed door het zeer hoge resultaat in 2023. De hogere rentabiliteit ten opzichte van de begroting wordt verklaard doordat de baten procentueel iets harder zijn gestegen (+2,5%) dan de lasten (+2,0%).

Bijdrage OCW

Met de bijgestelde tarieven komt de basis-bekostiging uit op een positief resultaat ten opzichte van budget van € 1,1 miljoen. Aan overige subsidies van OCW (functiemix, heterogene burg-
klassen en collectieve werkdrukmiddelen) is meer dan het begrote bedrag ontvangen (€ 340K). De verwachte bezuiniging op werkdrukmiddelen heeft niet plaatsgevonden in 2024. Vanaf 2022 ontvangen de VO-scholen de subsidie collectieve

werkdrukmiddelen. De middelen worden onder meer ingezet voor surveillance tijdens toetsen en lunchpauzes en ondersteunende diensten op de scholen.

Huisvestingsratio

De huisvestingsratio geeft aan hoeveel procent van de totale lasten wordt besteed aan huisvesting. De factor daalt van 9,0 in 2023 naar 8,4 in 2024. Deze daling wordt verklaard uit een lagere dotatie onderhoudsvoorziening (als gevolg van stelselwijziging) en de lagere energiekosten. Ten opzichte van de begroting is eveneens sprake van een daling, omdat in de begroting juist werd uitgegaan van een hogere dotatie.

Personeelsfactor

De personeelsfactor is het percentage van de personeelslasten ten opzichte van de totale lasten. De factor is hoger dan afgelopen jaar en dan de begroting daar de huisvestingskosten als gevolg van de lagere dotatie naar verhouding zijn gedaald.

Vermogen

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft inzicht in de samenstelling van het vermogen van de stichting en laat zien hoe de Stichting is gefinancierd: met eigen vermogen of met vreemd vermogen. De solvabiliteitsratio (inclusief voorzieningen) bedraagt in 2024 50,8% en neemt ten opzichte van voorgaande jaren toe.

Dit is met name het gevolg van een positief resultaat en een toename van de voorziening voor groot onderhoud. De solvabiliteitsratio is ruim boven de door OCW gestelde signaleringswaarde van minimaal 30%.

Liquiditeit

	2024	2023
Operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	1.587.000	2.987.468
Afschrijvingen	3.464.952	3.451.742
Mutatie voorzieningen	571.176	1.698.127
	5.623.128	8.137.337
Mutatie werkkapitaal:		
- Vorderingen	-706.220	-464.209
- Kortlopende schulden	1.542.922	915.123
	836.701	450.915
Totale kasstroom uit operationele activiteiten	6.459.829	8.588.252
Investeringsactiviteiten		
Investerings materiële vaste activa	-2.248.574	-2.871.507
Mutatie activa in aanbouw	0	528.541
Desinvesteringen materiële vaste activa	0	0
Totale kasstroom uit investeringsactiviteiten	-2.248.574	-2.342.966
Financieringsactiviteiten		
Aangetrokken leningen o/g	-127.316	-321.500
Aflossingen leningen o/g	-434.476	-577.809
Totale kasstroom uit financieringsactiviteiten	-561.791	-899.309
Netto kasstroom	3.649.463	5.345.977
Liquide middelen einde boekjaar	56.906.523	53.257.061
Liquide middelen begin boekjaar	53.257.061	47.911.085
Mutatie liquide middelen	3.649.463	5.345.976

Liquide middelen

De liquide middelen zijn in 2024 ten opzichte van 2023 gestegen met circa € 3,6 miljoen. Deze stijging verklaart zich met name uit een positieve exploitatie van € 1,6 miljoen, en een stijging van de kortlopende schulden van € 1,5 miljoen. De investeringen ad € 2,2 miljoen blijven achter bij de afschrijvingslast ad € 3,5 miljoen. Er is 0,4 miljoen afgelost aan langlopende leningen.

Netto werkkapitaal

Het netto werkkapitaal is in 2024 ten opzichte van 2023 verbeterd met circa € 2,8 miljoen, met name als gevolg van voorgenoemde stijging van liquide middelen.

Current ratio

De current ratio geeft aan in hoeverre wij in staat zijn de kortlopende schulden te betalen uit de vlottende activa (vorderingen en liquide middelen). De current ratio is met 1,67 in lijn met 2023 (1,62). Deze ratio ligt boven de signaleringswaarde van het ministerie van OCW van minimaal 0,75.

Segmentatie naar operationele segmenten

De stichting opereert in twee onderwijssegmenten: VO en PO.

Segmentatie naar onderwijssector VO/PO2024

	Totaal	VO	PO
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	73.238.925	59.800.338	13.438.586
3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies	1.758.398	1.328.001	430.396
3.5 Overige baten	43.589.793	31.398.287	12.191.505
Totaal baten	118.587.116	92.526.627	26.060.488
4 Lasten			
4.1 Personeel	94.763.486	73.342.446	21.421.040
4.2 Afschrijving	3.464.951	2.769.606	695.345
4.3 Huisvesting	8.206.567	5.829.574	2.376.994
4.4 Instelling	12.109.573	10.192.099	1.917.474
Totaal lasten	118.544.577	92.133.725	26.410.852
Saldo baten en lasten	42.539	392.903	-350.364
5 Financiële baten en lasten	1.544.461	1.077.553	466.908
Resultaat	1.587.000	1.470.456	116.544

Financiële bedrijfsvoering

Algemeen

Het financieel beleid van de stichting is erop gericht dat de ontvangen gelden geïnvesteerd worden in het onderwijs en tegelijkertijd dat de vermogenspositie toereikend is om de continuïteit van de stichting te waarborgen.

Binnen de stichting is er specifiek beleid met betrekking tot de gewenste vermogenspositie per school (het zogenaamde weerstandsvermogen). Het gewenste weerstandsvermogen is gebaseerd op de verschillende risicoprofielen van de scholen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen Nederlandse scholen en internationale scholen. Bij de eerste categorie is het financiële/bedrijfsrisico minder groot, omdat de voorspelbaarheid van de ontwikkeling van het aantal leerlingen groter is. Hierdoor zijn de diverse activiteiten beter te plannen (benodigd personeel/benodigde ruimte enz.), waardoor er minder snel een mismatch ontstaat tussen opbrengst en kosten. Voor de nationale scholen wordt een ratio van 20% van de totale baten per jaar aangehouden, wat als vermogen

moet worden opgebouwd of minimaal aanwezig dient te zijn. Voor de internationale scholen is dit een percentage van 40%. Het Rijnlands Lyceum Oegstgeest en Het Rijnlands Lyceum Wassenaar geven zowel nationaal als internationaal onderwijs. Voor deze scholen wordt een normpercentage gehanteerd van 35%. Zolang een school niet voldoet aan de normpercentages moet jaarlijks een positief exploitatieresultaat worden geboekt.

De basis voor de financiële bedrijfsvoering is het Koersplan (2020-2024) 'Samen voor goed onderwijs, en meer...!'. De scholen stellen schoolplannen op, mede gebaseerd op het koersplan, en concretiseren die in een jaarlijkse begroting en meerjarenperspectief. Gedurende het begrotingsjaar worden de werkelijke financiële cijfers op maandbasis vergeleken met de begroting. Op basis daarvan vindt financiële sturing plaats. Op kwartaalbasis wordt verantwoording afgelegd aan het bestuur, en door het bestuur aan de Raad van Toezicht. De (G)MR-en ontvangen deze kwartaalrapportage ter informatie.

Allocatie van middelen naar schoolniveau

De lumpsumbekostiging wordt zonder tussenkomst van de stichting direct op basis van de systematiek van OCW ter beschikking gesteld aan de school. De kosten voor dienstverlening van het Bestuursbureau bestaat onder meer uit de kosten voor het bestuur (College van Bestuur en Raad van Toezicht) en de loonkosten van de medewerkers van het Bestuursbureau: O&K, HR, Bedrijfsvoering en IT.

Daarnaast wordt sinds 2023 een groot deel van de netwerk- en beheerskosten van de externe ICT-dienstverlener en licentiekosten centraal begroot. De kosten van deze twee (Bestuursbureau en ICT-budget) worden met behulp van activity based costing gealloceerd naar de scholen. Het Bestuursbureau rekent jaarlijks af en houdt er geen 'eigen' interne reserve op na. De kosten-toerekening vindt plaats op basis van voorcalculatiebasis. Dit gebeurt tijdens de jaarlijkse begrotingsopstelling in het najaar.

Risicobeheersing en -controle

Vanuit het perspectief van goed bestuur wordt binnen de stichting actief aan risicomanagement gedaan. Het is een belangrijke leidraad en sturingsinstrument voor het College van Bestuur, Raad van Toezicht en directies van scholen voor risico-inschatting en -beheersing. Daarnaast heeft de risicoanalyse een belangrijke functie in de bewustwording van alle betrokkenen in het omgaan met risico's.

De risicoanalyse is in de volgende zeven risicogebieden opgedeeld:

1. Kwaliteit van het onderwijs
2. Regelgeving en beleid
3. Algemene externe invloeden
4. Ontwikkeling leerlingenaantallen
5. Personeel
6. ICT
7. Overall financiële situatie en strategie

Per risicogebied zijn de onderliggende risico's benoemd in overleg met het College van Bestuur, betrokken collega's binnen het Bestuursbureau, Directieeraad en de Raad van Toezicht.

Per benoemd risico is een risico-inschatting (score op basis van kans dat risico zich voordoet x impact) gemaakt en een duiding daarvan.

Bij het opstellen van de managementafspraken tussen de bestuurder en de rector/directeur, in de jaarplannen van het Bestuursbureau en bij het opstellen van de (meerjaren)begroting worden afspraken gemaakt over plannen of maatregelen die moeten bijdragen aan beheersing van de belangrijkste risico's. Rapportage verloopt via de gangbare lijnen.

Toelichting risico, ontwikkeling risico en mitigerende maatregelen (stand van zaken begin 2025)

1. Kwaliteit van het onderwijs

Het risico is toegenomen, omdat de onderwijsinspectie in het herstelonderzoek van het vierjaarlijks onderzoek een onvoldoende verstrekte. Tevens bleek uit steekproefonderzoek (Wassenaar) dat men havo en vwo onvoldoende vond en werd een herstelopdracht opgelegd.

Mitigerende maatregelen:

- a. In Wassenaar loopt een reeks verbeteracties met extra formatieve inzet. Herstelonderzoek Inspectie medio 2025.
  - b. Het al eerder gevormde O&K-team (2 fte) voert met inzet van externe expertise een verbeterprogramma uit. Dit programma behelst onder andere rapportages over leskwaliteit, de invoering van een standaardtool voor lesobservaties, kwaliteitsscans per school en een meer frequente rapportagecyclus aan het CvB.
  - c. Aansluiting van koersplan en schoolplannen wordt versterkt. Daartoe is het koersplan inmiddels versneld vernieuwd en worden medio 2025 alle schoolplannen vernieuwd.
  - d. Bij de School voor Jong Talent wordt de aansturing en monitoring van kwaliteitszorg versterkt.
2. Regelgeving en beleid
Het risiconiveau is ongewijzigd. De afgelopen periode is aandacht voor kansengelijkheid en het lerarentekort geïntensiveerd en OCW zet plannen door, om met verlegging van geldstromen meer samenwerking af te dwingen in de te vormen onderwijsregio's. Andere risico's zijn enigszins

afgenomen ten opzichte van vorig jaar, bijvoorbeeld de versoering van expat-regelingen of de voor ons gunstige functiemixregeling in de bekostiging.

Mitigerende maatregelen:

- a. Wassenaar zet op het gebied van kansengelijkheid de stap naar verlengde brugperiodes.
- b. In het nieuwe koersplan worden expliciete doelen opgenomen over inclusiever onderwijs; deze worden uitgewerkt in de schoolplannen.
- c. Terughoudendheid bij benutten functiemixruimte, rekening houdend met eventuele versoering.
- d. Opbouwen van invloed in onderwijsregio's zodat daar met de geldmiddelen keuzes worden gemaakt waarvan onze scholen het goede effect ervaren.
- e. Blijvende aandacht voor betalingsbereidheid vrijwillige ouderbijdrage, door uit te leggen waar deze voor bedoeld is, alsmede aanpassingen in uitgaven daar waar van toepassing.

3. Algemene externe invloeden

Het risico in deze categorie stijgt enigszins als gevolg van enkele grote maatschappelijke veranderingen die lijken te persisteren. Dat gaat o.a. om

inflatie, andere prioriteiten in de politiek, het 'ravijnjaar' bij gemeenten, het grotere belang van welbevinden onder onze studenten, de mogelijkheden om Europees onderwijs goed te bekostigen.

Mitigerende maatregelen:

- a. Gezien de inflatie moeten we vooral bij de IGBO/IGVO-afdelingen ervoor waken dat we deze goed verwerken in het school fee beleid.
- b. Bij huisvestingsprojecten anticiperen we op het 'ravijnjaar'.
- c. Bij ESH Primary werken we voortdurend aan kleinere optimalisatiestappen zodat het risico van permanente forse verliezen daalt.

4. Ontwikkeling leerlingenaantallen

Het risico zien we licht stijgend. Bij het IGBO/IGVO-onderwijs is sprake van stabilisatie; gezien de hoge bezettingsgraad is dat geen probleem, bovendien koersen de Europese agentschappen aan op forse groei. Bij de Nederlandse curricula is de vraag of Sassenheim de ingezette verbetering van aanmeldingen kan voortzetten. In regio Leiden/Duin en Bollen is overcapaciteit in het onderwijs.

Mitigerende maatregelen:

- a. Bij de IGBO/IGVO-afdelingen zijn we terughoudend met te forse school fee verhogingen en zoeken we tevens naar besparingsmogelijkheden.
- b. Voor de Europese scholen voeren we campagne om de langere termijn tekorten aan huisvesting op de agenda te krijgen en structurele plannen te gaan ontwikkelen. Voor de kortere termijn schrappen we de verplichting van ongelimiteerde aanmelding.
- c. In Sassenheim wordt de schoolprofilering versterkt.

5. Personeel

Het voorheen hoge risico daalt enigszins, maar blijft hoog. Krapte op de arbeidsmarkt leidt tot een tekort aan bevoegde en ervaren leraren voor met name nationaal onderwijs. Bij internationaal onderwijs vormt de hoge omloopsnelheid van het personeel een risico. Bij management en staf-functies speelt de concurrentie van andere bedrijfstakken een grotere rol. Het risico blijft hoog omdat alle nationale voorspellingen steeds hogere tekorten laten zien.

Mitigerende maatregelen:

- a. Begin 2024 is stichtingsbreed het strategisch HR-beleid (SHRM) opgesteld, met 3 pijlers: Goed werkgeverschap, duurzame inzetbaarheid en een professionele cultuur. Dit beleidsplan prioriteert per jaar een aantal maatregelen en gaat gepaard met jaarlijkse bestedingen.
- b. Samenwerking in de onderwijsregio's. Wij zijn minder optimistisch dan OCW over de vermindering van lerarentekorten, maar we kunnen wel krachten bundelen, onder meer op het gebied van professionalisering en samenwerking met lerarenopleiders.

6. ICT

De risiconiveaus rondom ICT blijven ongewijzigd hoog. Ze betreffen o.a. cybercrime en privacy schendingen en hangen ook samen met een zeer divers decentraal applicatielandschap met bijbehorende beheers- en beveiligingsrisico's. Bij cybersecurity zijn datalekken, DDOS-aanvallen, ransomware-aanvallen, identiteitsfraude en manipulatie van data benoemd als specifieke risico's. Mitigerende maatregelen:

- a. Sinds enkele jaren voert de stichting het ICT-beleid voor een behoorlijk deel centraal, ondersteund door een nieuw team. Het beleid betreft 5 thema's. Eén thema is informatiebeveiliging en privacy (IBP) dat sterk samenhangt met de geïdentificeerde risico's op ICT-gebied. Een meerjarig project loopt eind 2025 af teneinde de 'basis op orde' te hebben van het normenkader IBP. We investeren fors in externe expertise.
  - b. In 2025 starten we met een overzicht van onze applicatie- en informatielandschappen, gekoppeld aan de processen en activiteiten die zij ondersteunen. Dit inzicht vormt de basis voor stappen die nodig zijn om deze landschappen te rationaliseren en af te stemmen op de (strategische) organisatiedoelstellingen.
7. Overall financiële situatie en strategie
Het risico omvat impact van te veel of te weinig weerstandsvermogen, te sterk leunen op internationaal onderwijs en de contractuele afhankelijkheid van de Europese Commissie.

Dit risico wordt vrijwel gelijk ingeschat ten opzichte van vorig jaar, als middelgroot.

Mitigerende maatregelen:

- a. Een eerdere beleidskeuze is dat elke school moet voldoen aan de normen voor weerstandsvermogen, gebaseerd op het risicoprofiel van de school.

Treasurybeleid

Het Treasurystatuut van de stichting is van toepassing op het gevoerde beleid en uitvoering voor het verslagjaar 2024. In lijn met het statuut zijn de overtollige middelen van de stichting uitgezet bij het Ministerie van Financiën door middel van het zogeheten schatkistbankieren.

De leningen die de stichting is aangegaan, voldoen aan de eisen zoals deze zijn opgenomen in artikel 4 eerste lid van de 'Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016'. Het overzicht van de leningen in soorten, omvang en looptijden is ook te vinden in de Jaarrekening 2024.

Leningen

	Lening nummer	Looptijd in jaren	31-12-2023	Reclass naar kortlopend	Aflossing 2024	31-12-2024	Interest %	Aflossing 2025
Min.van Financiën (inz.RLS)	2396	20	1.156.194	0	57.810	1.098.384	2,070%	57.810
Min.van Financiën (inz.ISH)	2686	23	3.833.333	0	166.666	3.666.667	1,000%	166.666
Min.van Financiën (inz. RLS)	2993	8	1.146.667	143.334	286.667	1.003.334	0,720%	143.334
BNG bank (inz RLO)	40.111.898	24	1.599.999	0	66.666	1.533.333	1,700%	66.666
Totaal			7.736.193	143.334	577.809	7.301.718		434.476

Garantstellingen zijn door de gemeente verstrekt voor leningen 2993 en 40.111898.

Continuïteitsparagraaf

In de continuïteitsparagraaf wordt nader ingegaan op de meerjarenbegroting en de uitgangspunten die hierbij gehanteerd zijn.

Kengetallen personeel en leerlingaantallen

Personele bezetting in fte*	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Totaal	956,02	943,00	935,30	938,80	940,60	938,80
Bestuur/Management	22,61	23,64	24,05	24,64	24,64	24,64
Personeel primair proces/docerend	677,20	657,90	653,22	657,01	659,37	658,46
Ondersteunend/overige medewerkers	256,21	261,46	258,02	257,16	256,59	255,70
Leerlingaantallen**	7.463	7.472	7.507	7.584	7.641	7.639

* Gemiddeld aantal fte per boekjaar

** VO per 1-10-(T) inclusief VAVO en exclusief SJT; PO per 1-02-(T)

Op stichtingsniveau is de verwachte leerlingenontwikkeling in lijn met de vorige begroting en meerjarenperspectief. Dat betekent niet dat er op schoolniveau geen verschillen zijn. In de begroting is een trend te zien van een afnemend of gelijkblijvend aantal leerlingen in het Nederlands onderwijs en een toenemend aantal in het internationaal onderwijs. Voor de komende jaren verwachten we een lichte stijging van het totale aantal leerlingen. Dit is een kleine opwaartse bijstelling van de verwachting van vorig jaar voor het internationale onderwijs en een kleine neerwaartse bijstelling voor het Nederlandse onderwijs.

De personele inzet vertoont geen grote schommelingen hetgeen een afgeleide is van de leerlingaantallen. De lichte daling in het gemiddelde aantal FTE's kan verklaard worden door afbouw van de NPO inzet en aanpassingen in de bezetting bij de EHS Primary gegeven de financiële verwachtingen.

Meerjarenbegroting 2025-2029

Staat / Raming van Baten en Lasten	Realisatie 2024	Prognose 2025	2026	2027	2028	2029
Baten						
Rijksbijdragen	73.238.925	75.301.940	74.437.289	74.818.369	75.374.496	75.320.701
Overige subsidies	1.758.398	1.727.271	1.687.621	1.688.049	1.703.521	1.712.700
Overige baten	43.589.793	43.185.811	45.040.470	45.412.272	45.560.641	45.672.464
Totaal baten	118.587.116	120.215.022	121.165.380	121.918.690	122.638.658	122.705.865
Lasten						
Personeelslasten	94.763.486	98.175.081	97.225.804	97.878.984	98.712.896	99.088.831
Afschrijvingen	3.464.952	3.471.133	3.653.346	3.837.928	3.871.003	3.906.749
Huisvestingslasten	8.206.567	10.282.699	9.854.379	9.601.979	9.558.379	9.572.579
Instellingslasten	12.109.573	8.982.750	8.790.411	8.907.504	8.736.682	8.867.605
Totaal lasten	118.544.577	120.911.662	119.523.940	120.226.394	120.878.960	121.435.764
Saldo baten en lasten	42.539	-696.640	1.641.440	1.692.296	1.759.698	1.270.101
Financiële baten en lasten	1.544.461	521.700	-118.500	-113.200	-108.100	-102.900
Totaal resultaat	1.587.000	-174.940	1.522.940	1.579.096	1.651.598	1.167.201

Het resultaat van de stichting voor 2025 is de optelsom van de begrotingen van de scholen. Het resultaat van de school is een financiële vertaling van de beleidskeuzes, (leerling)verwachtingen en aannames. De verwachte financiële cijfers 2024, de begroting 2025 en het meerjarenperspectief worden beïnvloed door aanpassingen in het overheidsbeleid.

Hieronder volgt een uiteenzetting van belangrijkste ontwikkelingen:

1. De afgelopen jaren heeft het funderend onderwijs extra middelen gekregen in de vorm van NPO-middelen. Eind 2024/begin 2025 zijn al deze middelen ingezet en dit betekent voor de diverse scholen aanpassing in de extra ondersteuning van de leerlingen.
2. In de huidige kabinetsplannen wordt fors bezuinigd op het onderwijs. Uit de hoofdlijnen van het regeerprogramma en begroting OCW blijkt dat de besparingen voor het voorgezet onderwijs oplopen tot een bedrag van

€ 500 miljoen en bij het primair onderwijs tot een bedrag van € 250 miljoen. Van belang is op te merken dat niet alle geplande besparingen onze scholen zullen raken.

3. De inflatie is ten opzichte van de afgelopen 2 jaar fors gedaald, maar blijft boven het door de Europese Centrale Bank gewenste percentage van 2%. Voorgaande heeft impact op de kostenstructuur van de stichting.
4. De aanname is dat de bovengenoemde kostenstijging volledig wordt gedekt door een stijging van de basisbekostiging vanuit OCW. Naast de bekostiging vanuit OCW zijn veel van onze scholen voor een belangrijk deel afhankelijk van schoolfees en Europese bijdragen. Deze bijdragen stijgen niet automatisch mee met de autonome kostenstijgingen. Afhankelijk van het weerstandvermogen van de scholen is er een positief resultaat begroot of wordt er gestuurd op een resultaat neutrale begroting.

Balans	Realisatie 31-12-2024	Prognose 31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Activa						
Materiële vaste activa	32.217.464	33.396.111	37.592.561	37.965.313	36.244.040	34.623.082
Totaal vaste activa	32.217.464	33.396.111	37.592.561	37.965.313	36.244.040	34.623.082
Vorderingen	6.694.462	6.000.000	6.000.000	6.000.000	6.000.000	6.000.000
Liquide middelen	56.906.523	55.135.367	50.231.858	51.808.202	54.921.073	57.459.232
Totaal vlottende activa	63.600.985	61.135.367	56.231.858	57.808.202	60.921.073	63.459.232
Totaal activa	95.818.449	94.531.478	93.824.419	95.773.515	97.165.113	98.082.314
Passiva						
Eigen vermogen*	32.267.475	32.092.535	33.615.475	35.194.571	36.846.169	38.013.369
Voorzieningen	16.367.900	16.270.000	14.670.000	15.670.000	15.670.000	15.670.000
Langlopende schulden	9.061.402	8.750.000	8.320.000	7.890.000	7.450.000	7.020.000
Kortlopende schulden	38.121.672	37.418.943	37.218.944	37.018.944	37.198.944	37.378.945
Totaal passiva	95.818.449	94.531.478	93.824.419	95.773.515	97.165.113	98.082.314
* Samenstelling Eigen Vermogen						
Algemene Reserve	28.019.437	28.642.535	30.195.475	31.804.571	33.106.169	33.923.369
Bestemmingsreserve	4.248.038	3.450.000	3.420.000	3.390.000	3.740.000	4.090.000
Totaal	32.267.476	32.092.535	33.615.475	35.194.571	36.846.169	38.013.369
Current ratio	1,67	1,63	1,51	1,56	1,64	1,70
Netto werkkapitaal	25.479.313	23.716.424	19.012.914	20.789.258	23.722.129	26.080.287
Solvabiliteit II	50,8%	51,2%	51,5%	53,1%	54,0%	54,7%
Huisvestingsratio	8,4%	10,0%	9,9%	9,7%	9,7%	9,6%
Rentabiliteit	1,3%	-0,1%	1,3%	1,3%	1,3%	1,0%

Current ratio

De current ratio is 1,67 in 2024 blijft daarmee boven de door OCW minimaal gewenste norm van 0,75. De komende jaren blijft is de verwachting dat dit redelijk stabiel blijft.

Netto Werkkapitaal

Het werkkapitaal schommelt enigszins de komende jaren als gevolg van de liquide middelen beweging. Eind 2029 is de waarde weer in lijn met 2024. De tussentijdse daling is direct gelinkt aan de verwachte investering in Materiele vaste activa bij de ISH (vervanging van huidige tijdelijke lokalen) en uitbreiding van de ESH Secondary.

Solvabiliteit II

OCW hanteert hiervoor een minimum gewenste signaleringswaarde van 30%. De stichting behoudt haar stevige positie met een percentage van 50,8% in 2024 welke in de jaren erna verder versterkt. Achtergrond van de stijging is de toename van het eigen vermogen en voorzieningen nemen toe, daar waar de langlopende leningen door aflossingen afnemen.

Huisvestingsratio

OCW hanteert voor de huisvestingsratio een signaleringswaarde van 10%. De stichting beschouwt de ratio als een belangrijke indicator en bewaakt deze norm zorgvuldig (de norm is overigens geen harde eis). Voor de komende jaren is de verwachting dat de ratio onder de signaleringswaarde blijft.

Rentabiliteit

Gedurende de komende jaren fluctueert de rentabiliteit van de stichting tussen de -0,1% en 1,3%. OCW hanteert een signaleringswaarde tussen de min en plus 3%

Normatief Eigen Vermogen

Het normatief eigen vermogen geeft de hoogte weer van het vermogen dat een onderwijsinstelling nodig heeft. Uit deze signaleringswaarde blijkt of een instelling mogelijk bovenmatig (publiek) eigen vermogen heeft. Zodra het (publiek) eigen vermogen van een bestuur boven de signaleringsgrens uitkomt, is dit een indicatie dat het bestuur mogelijk te veel eigen vermogen ongebruikt laat.

Het normatief eigen vermogen van de stichting circa € 40,7 miljoen. Het feitelijk eigen vermogen bedraagt volgens de jaarrekening in 2024 circa € 32,3 miljoen, hetgeen ruim onder de signaleringswaarde is.

Waarborging continuïteit van de stichting

Samenvattend kan gesteld worden dat er sprake is van stabilisatie van de leerlingenaantallen en dat het vermogen toereikend is om onverwachte risico's op te vangen. Wel blijft de financiële situatie bij ESH Primary en het Rijnlands Lyceum Sassenheim aandacht vragen teneinde kosten en opbrengsten bij deze scholen meer in evenwicht te brengen.

Vrijwillige ouderbijdrage

In schooljaar 2022-2023 hebben de Nederlandse scholen binnen de stichting veel aandacht besteed aan het aanpassen van de communicatie richting ouders in bijvoorbeeld de schoolgids over de vrijwilligheid van de ouderbijdrage, zodat duidelijk is dat ouders op geen enkele manier verplicht zijn om de bijdrage te doen en hun kind niet zal worden uitgesloten van deelname aan de activiteiten die uit de vrijwillige ouderbijdragen worden bekostigd.

Daarbij is ook het inningsproces onder de loep genomen en waar nodig (en voor zover mogelijk) aangepast. Verder is nagegaan of de bestedingsdoelen passen binnen de regelgeving.

In 2022, het eerste jaar waarin de wetgeving over de vrijwillige ouderbijdrage van kracht was, zagen we al een terugloop van de inkomsten uit vrijwillige bijdragen. Deze terugloop heeft zich de jaren daarop doorgezet. In 2024 lijkt de tendens ook nog licht dalend te zijn.

Onderwijsachterstandsmiddelen PO en VO

De stichting ontvangt voor de basisscholen en de voortgezet onderwijs scholen geen onderwijsachterstandsmiddelen.

Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

In 2021 heeft de Rijksoverheid geld vrijgemaakt voor het wegwerken van de achterstanden in het onderwijs als gevolg van de Covid pandemie. Deze gelden zijn in schooljaar 2022-2023 voor het laatst ontvangen. De planning is dat de laatste activiteiten en daarmee de besteding van gelden plaatsvindt in 2025.

Per eind 2023 was de bestemmingsreserve € 1,9 miljoen, ultimo 2024 staat er nog ca € 0,5 miljoen. Alleen bij Oegstgeest, Sassenheim en de Internationale school Secondary worden in 2025 nog beperkt NPO activiteiten gepland.

Niet uit de balans blijvende opbrengsten/verplichtingen

Vereenvoudiging bekostiging – beroepsprocedure

Per 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs na wetwijziging vereenvoudigd.

Daarmee is de bekostigingssystematiek gewijzigd.

Bij de overgang van de oude naar de nieuwe bekostigingssystematiek zijn schoolbesturen door de regelgeving en besluitvorming van de minister met een groot materieel probleem geconfronteerd. Waar de schoolbesturen in een (school)jaar normaal gesproken 100% aan bekostiging ontvangen, was dat in de overgang naar de nieuwe bekostigingssystematiek circa 93% voor het schooljaar 2022-2023.

Schoolbesturen in het primair onderwijs werden daardoor in de periode augustus tot en met

december 2022 door de minister met circa 7% gekort op hun bekostiging. Dit komt voor ons schoolbestuur neer op circa 700K. Dit bedrag is, evenals vorig jaar, niet als vordering op de balans per 31 december 2024 opgenomen.

De minister stelt zich op het standpunt dat dit materieel grote probleem voor het schoolbestuur slechts 'een boekhoud-technische correctie [is] aangezien de totale bekostiging van het Rijk naar scholen niet wijzigt door de vereenvoudiging'. De overgang van een oude naar een nieuwe bekostigingssystematiek is echter niet louter een papieren exercitie; de keuzes die daarbij worden gemaakt hebben werkelijk een negatief effect op het onderwijsproces. De keuze van de minister om de schoolbesturen in 2022 fors minder bekostiging toe te kennen heeft reële consequenties.

Stichting Rijnlands Lyceum heeft met 221 andere schoolorganisaties, juridisch begeleid door advocatenkantoor Stibbe en gecoördineerd vanuit de PO-Raad, gezamenlijk bezwaar gemaakt tegen de beschikkingen voor de laatste vijf maanden van

2022. Dit bezwaar is op 30 november 2022 door de minister ongegrond verklaard. De financiële belangen en de relevante juridische vragen naar aanleiding van de beslissing op bezwaar van de minister waren het volgens Stichting Rijnlands Lyceum waard om de kwestie aan een onafhankelijke partij, zijnde de bestuursrechter, voor te leggen. Daarom heeft Stichting Rijnlands Lyceum gezamenlijk met 221 andere schoolorganisaties beroep bij de rechtbank Midden-Nederland ingesteld tegen de beslissing op bezwaar van de minister.

De rechtbank heeft op 21 juni 2024 het beroep van 222 schoolorganisaties gegrond verklaard. Zij zijn onderwijsbekostiging misgelopen in de overgangperiode (augustus – december 2022) voorafgaand aan de vereenvoudiging van de bekostiging in het primair onderwijs. De rechtbank gaf de schoolbesturen gelijk en oordeelde dat de staatssecretaris het tekort moet aanvullen. De staatssecretaris is tegen die uitspraak in hoger beroep gegaan. Op het moment van schrijven loopt het hoger beroep nog. De zitting staat gepland voor het najaar van 2025.

Bestuursbureau

De scholen zijn in belangrijke mate zelf verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering. Dit betreft bedrijfsvoering in brede zin, dus zowel wat betreft de onderwijskwaliteit als de uitvoering van het personeelsbeleid en het financieel en operationeel beleid. De afbakening van die verantwoordelijkheden ligt vast in het managementstatuut. Dit statuut stelt de kaders waarbinnen de directies handelingsvrijheid hebben.

De scholen worden ondersteund door het Bestuursbureau, van waaruit de centrale dienstverlening en advisering op het gebied van onderwijs en kwaliteit, financiën en control, HR en salarisadministratie, huisvesting, facilitair, inkoop en IT plaatsvinden.

De leiding binnen het Bestuursbureau is belegd bij de directeur Bedrijfsvoering en het hoofd HR. Beiden leggen verantwoording af aan het College van Bestuur. Binnen het Bestuursbureau opereert daarnaast het secretariaat onder leiding van de

bestuurssecretaris. Het College van Bestuur is eindverantwoordelijk voor het Bestuursbureau en treedt waar nodig op voor het Bestuursbureau als geheel. Per schooljaar stellen de afdelingen Onderwijs en Kwaliteit (O&K), Bedrijfsvoering en HR een jaarplan op dat de leidraad vormt voor hun werkzaamheden. Dit jaarplan wordt afgestemd met de schoolleiders.

Team O&K

De expertise en ondersteuning op het gebied van onderwijs en kwaliteit heeft medio 2024 een vaste invulling gekregen. Het team bestaat uit een senior adviseur en een beleidsmedewerker. Het team ondersteunt het bestuur en de scholen in de borging en doorontwikkeling van kwaliteitszorg. In 2024 is vanzelfsprekend veel aandacht geweest voor het vormgeven en verduidelijken van de rol en positie van het team O&K binnen de organisatie. In lijn daarmee zijn diverse afspraken gemaakt over de kwaliteitsrollen in de scholen.

Team HR

De HR-jaarplanning voor 2024 was ambitieus, maar door het sterke en stabiele team staat zijn we in staat geweest vrijwel alle doelen te bereiken.

Het borgen van kennis vraagt blijvende aandacht mede omdat HR als specialisme voortdurend in ontwikkeling is, zowel binnen Het Rijnlands zelf als in de wereld om ons heen. HR heeft in company trainingen gevolgd op het gebied van adviesvaardigheden en mediation-vaardigheden, zodat management en medewerkers beter geadviseerd en ondersteund worden. Vier keer per jaar organiseren we als team een themamiddag waarin we, soms met behulp van externen, de verdieping zoeken in een actueel onderwerp als strategisch HRM of strategische personeelsplanning. Daarnaast blijft teamontwikkeling aandacht krijgen en bevorderen we dit onder meer door regelmatige intervisie onder begeleiding van een externe deskundige.

Team Bedrijfsvoering

Het team Bedrijfsvoering beslaat diverse aandachtsgebieden en expertises, te weten huisvesting, facilitair, inkoop, IT, de personeels- en salarisadministratie en finance en control. Het team is in 2024 versterkt met enkele nieuwe collega's. Daarnaast waren er enkele collega's op interim-basis, ter vervanging van ziekte of vanwege lastig vervulbare vacatures. Het team Bedrijfsvoering is erin geslaagd om een belangrijk deel van jaarplanning te realiseren. Zo zijn er op het gebied van huisvesting en IT flinke stappen gezet. Bij IT is onder meer voortgang geboekt ten aanzien van het normenkader voor Informatiebeveiliging en Privacy. Ook zijn veel financiële en inkoopprocessen geoptimaliseerd – hiermee realiseerden we verbeterpunten die in de managementletter door onze nieuwe accountant waren aangedragen.

Service Level Agreement

Afstemming van taken en bevoegdheden tussen de scholen en de afdelingen HR en Bedrijfsvoering gebeurt periodiek door het opstellen van een service level agreement. Jaarlijks vindt het gesprek

plaats tussen de schoolleiding en HR om te bespreken of de eerder gemaakte afspraken moeten worden herzien. Daarin staan we ook stil bij de taakverdeling tussen school en HR – wat kan decentraal en wat moet centraal? Vanzelfsprekend komt ook de tevredenheid over de geleverde

ondersteuning en advisering aan bod. In 2024 voerde ook Bedrijfsvoering gesprekken met een aantal scholen. Over een aantal gebieden wordt door HR en Bedrijfsvoering gezamenlijk met de scholen overlegd.

Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad VO

Jaarverslag 2024: een jaar van groei, uitdaging en vernieuwing

Het afgelopen jaar stond in het teken van significante ontwikkelingen en verbeteringen binnen onze onderwijsorganisatie. De GMR heeft bijdragen kunnen leveren aan het versterken van de kwaliteitszorg, de aanpak van het personeelsbeleid en het verbeteren van de onderwijskwaliteit in de overlegstructuren met de bestuurder.

Het Programma Kwaliteitszorg naderde zijn voltooiing, en was eind april klaar voor oplevering op bestuursniveau. Een belangrijk aandachtspunt hierbij was de concretisering van doelen, mede naar aanleiding van het herstelonderzoek door de Inspectie. Om de analysekracht te versterken, heeft de stichting het werken aan de onderwijskwaliteit een nieuwe impuls gegeven. Door de scholen zal de ontwikkelcapaciteit worden versterkt om de analysevaardigheid, die eerder door de Inspectie als 'mager' was aangemerkt, breed te delen binnen de organisatie.

In het kader van regionale samenwerking heeft de stichting zich aangesloten bij de Onderwijsregio's Haaglanden en Leiden, Duin- en Bollenstreek. Deze samenwerking is gericht op het versterken van de positie van het onderwijs op de arbeidsmarkt. Hoewel de GMR zich aanvankelijk enigszins sceptisch toonde, zien we dit als een belangrijke stap in het waarborgen van onze toekomst.

Er is dit jaar ook aandacht besteed aan het welzijn van de medewerkers. Zo is er een voorstel gedaan voor een Preventief Medisch Onderzoek, bestaande uit een online vragenlijst en een optionele health check. Daarnaast toonde de verzuimanalyse een daling in het ziekteverzuim in 2023, waarbij psychische klachten de meest voorkomende oorzaak bleven. De GMR heeft bij kunnen dragen aan meer bewustwording rondom het melden van nevenwerkzaamheden.

De GMR heeft meegedacht over het smartphonebeleid in de klas. Vooral in de onderbouw waren er positieve effecten van het smartphoneverbod

zichtbaar, hoewel er nog praktische uitdagingen zijn, met name voor ouderejaars leerlingen.

Op bestuurlijk niveau was de GMR zijdelings betrokken bij de werving van een tweede bestuurder, die zich zal richten op de Nederlandse scholen. De GMR heeft hierbij het belang van diversiteit en onafhankelijkheid benadrukt. Tegelijkertijd verloopt de werving van een nieuwe voorzitter voor de Raad van Toezicht moeizamer dan gehoopt.

Ons strategisch personeelsbeleid heeft een centrale rol gespeeld dit jaar. We hebben bij kunnen dragen aan de verankering van dit beleid in de beleidsplannen van HR, met als doel een meer diverse sturing te geven binnen de stichting. Belangrijke punten van aandacht waren het aanbieden van vaste contracten in een eerder stadium, het herzien van het functiehuis, en het verbeteren van secundaire arbeidsvoorwaarden. Daarbij wordt ook gekeken naar mogelijkheden voor sterkere profilering als aantrekkelijke werkgever.

Financieel gezien zijn de meeste zaken op orde. De begroting voor 2025 en het meerjarenperspectief 2026-2029 zijn uitgebreid besproken. De vrijwillige ouderbijdrage, ook in relatie tot internationalisering en TTO, blijft een lastig issue.

Inzake het Koersplan 2025-2029, is de feedback van de GMR meegenomen, met name over sociaal liberale waarden, burgerschap, en het belang van concrete en meetbare resultaten.

Op het gebied van onderwijskwaliteit houdt de GMR de vinger aan de pols o.a. bij de introductie van het nieuwe systeem 'eLoo' dat bedoeld is de leskwaliteit te bewaken. We blijven aandacht houden voor werkdruk van onderwijzend personeel, waken over de leerlingtevredenheid, en werken aan verbeterde communicatie richting ouders. Daarnaast zijn we op de hoogte van de stappen die gezet worden op het gebied van informatiebeveiliging en privacy, met een risico-inventarisatie en de aanstelling van privacy coördinatoren op iedere school.

De GMR heeft dit jaar ook aan haar eigen functioneren gewerkt. Zo hebben de meeste leden deelgenomen aan een maatwerktraining medezeggenschap waarin, naast de interne, ook de samenwerking met het bestuur en de Raad van Toezicht uitgebreid aan bod kwamen. Dit heeft er mede toe geleid dat er binnen de GMR commissies zijn gevormd die zich specifiek en intensiever bezig gaan houden met de verschillende deelonderwerpen, zoals financiën en onderwijs & kwaliteit.

Samenvattend was 2024 een jaar van groei, uitdaging en vernieuwing. Er zijn belangrijke stappen gezet in het verbeteren van de onderwijskwaliteit, het versterken van het personeelsbeleid en het waarborgen van de financiële stabiliteit. Op basis van deze ontwikkelingen, kijken we vol vertrouwen naar de toekomst, zodat de leerlingen de best mogelijke onderwijservaring geboden kan blijven worden.

Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad PO

Jaarverslag 2024

De GMR blikt in dit jaarverslag terug op het kalenderjaar 2024. Na het grote verloop van 2023 met vijf vacatures en vijf nieuwe leden is het verloop dit jaar minder groot geweest.

De termijn van dhr. Pryce liep aan het begin van het jaar af en bij de verkiezingen is dhr. Wälzholz verkozen om de oudergeleding van de ESH te vertegenwoordigen. Verder was mw. Mielen in december 2023 teruggetreden en zijn er volgens het regelement verkiezingen uitgeschreven waarbij dhr. Brockhuis de enige kandidaat bleek. Hiermee is hij de vertegenwoordiger van de oudergeleding van de ENMS geworden. In november 2024 gaf dhr. Ammerlaan aan de GMR te zullen verlaten. De ontstane vacature is in februari 2025 ingevuld.

Met het vertrek van dhr. Pryce uit de GMR ontstond er een vacature voor voorzitter. Deze is ingevuld door dhr. Wälzholz en de functie van vice-voorzitter en secretaris is ingevuld door dhr. Van Rossem.

De GMR heeft dit jaar veel inhoudelijke punten behandeld. Zo heeft de GMR ingestemd met het aanbieden van een preventief medisch onderzoek aan het personeel en het strategisch personeelsbeleid zoals dat door HR is opgesteld. Verder is er ingestemd met het bestuursformatieplan 2024-2025.

Bij elke vergadering heeft dhr. Brouwer toelichting gegeven op de kwartaalresultaten en liet hier de mogelijkheid open om er vragen over te stellen. Daarnaast heeft dhr. Brouwer in de laatste bijeenkomst van 2024 een toelichting gegeven op de begroting 2025 en het meerjarenperspectief van de stichting.

De GMR was betrokken bij de benoeming van een tweede lid van het College van Bestuur van Het Rijnlands Lyceum, in overeenstemming met het besluit van de Raad van Toezicht. In oktober namen mev. Mc Cracken en dhr. Wälzholz, samen met vertegenwoordigers van de GMR VO, deel aan het selectiegesprek met de overgebleven kandidaat en adviseerden over de benoeming.

Daarnaast heeft de herstelopdracht van de onderwijsinspectie ook centraal gestaan in het jaar 2024. In de bijeenkomsten heeft het bestuur updates gegeven over de voorderingen in de herstelopdracht. Daarnaast hebben dhr. Wälzholz en dhr. Van Rossem als afvaardiging van de GMR PO tijdens het bezoek van de inspectie samen met een delegatie van de GMR VO gesproken met de inspecteurs.

Als laatste heeft de GMR PO twee keer gesproken met de RvT. Allereerst heeft de Raad van Toezicht een deel van de overlegvergadering van 19 juni bijgewoond. Daarnaast is er op 26 november een gezamenlijke bijeenkomst met de RvT en de GMR VO geweest. Namens de GMR PO hebben hieraan mw. McCracken en dhr. Wälzholz deelgenomen.

J A A R R E K E N I N G

RAAD VAN TOEZICHT

BESTUUR

J A A R R E K E N I N G

Jaarrekening

Algemeen

Hierbij treft u de jaarrekening 2024 aan van de Stichting het Rijnlands Lyceum te Wassenaar. De rapportering is in euro's.

De Rechtspersoon

De "Stichting het Rijnlands lyceum" (bevoegd gezag nummer 46879) is statutair gevestigd aan de de Backershagenlaan 3 te Wassenaar. Onder de Stichting vallen scholen in het VO en PO en heeft ten doel de oprichting en instandhouding van één of meer scholen voor voortgezet en primair onderwijs.

Het handelsregisternummer van de Stichting is 41150857.

De Stichting valt niet onder de financiële verslaggeving van een gemeente.

Doordecentralisatie heeft plaatsgevonden voor het Rijnlands Lyceum Sassenheim aan de van Alkemadelaan 2, 2171 DH in Sassenheim.

A. Balans per 31 december 2024 (na resultaatbestemming)

Activa	31-12-2024	31-12-2023
1.2 Materiële vaste activa		
1.2.1 Gebouwen en terreinen	26.979.634	27.636.807
1.2.2 Inventaris en apparatuur	5.237.830	5.797.034
1.2.3 Activa in uitvoering	0	0
Totaal materiële vaste activa	32.217.464	33.433.841
Totaal vaste activa	32.217.464	33.433.841
1.5 Vorderingen		
1.5.1 Debiteuren	3.573.705	3.988.629
1.5.7 Overige vorderingen	3.521	16.070
1.5.8 Overlopende activa	3.117.236	1.983.543
Totaal vorderingen	6.694.462	5.988.242
1.7 Liquide middelen	56.906.523	53.257.061
Totaal vlottende activa	63.600.985	59.245.303
Totaal activa	95.818.449	92.679.144

Passiva	31-12-2024	31-12-2023
2.1 Eigen vermogen		
2.1.1 Algemene reserve	28.019.437	28.536.417
2.1.2 Bestemmingsreserve	4.248.038	5.335.254
Totaal eigen vermogen	32.267.475	33.871.671
2.2 Voorzieningen		
2.2.1 Groot onderhoud	14.607.047	10.810.378
2.2.2 Overig	1.760.853	1.795.152
Totaal voorzieningen	16.367.900	12.605.530
2.3 Langlopende schulden		
2.3.3 Gemeenten / Ministerie van Financiën	7.301.718	7.736.193
2.3.5 Deposit fee	1.759.684	1.887.000
Totaal langlopende schulden	9.061.402	9.623.193
2.4 Kortlopende schulden		
2.4.1 Schulden aan kredietinstellingen	434.476	577.809
2.4.3 Crediteuren	1.733.486	1.621.564
2.4.7 Belasting & premies sociale verzekering	4.333.387	4.006.319
2.4.8 Te betalen pensioenpremies	1.162.155	1.092.261
2.4.9 Overige kortlopende schulden	3.940.959	3.214.564
2.4.10 Overlopende passiva	26.517.208	26.066.233
Totaal kortlopende schulden	38.121.672	36.578.750
Totaal passiva	95.818.449	92.679.144

B. Staat van Baten en Lasten 2024

	2024 Realisatie	2024 Begroting	2023 Realisatie
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	73.238.925	70.537.648	71.746.846
3.2 Overige overheidsbijdragen	1.758.398	1.533.462	967.915
3.5 Overige baten	43.589.793	43.651.275	41.358.036
Totaal baten	118.587.116	115.722.386	114.072.797
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	94.763.486	92.222.175	88.665.944
4.2 Afschrijvingen	3.464.952	3.825.483	3.451.742
4.3 Huisvestingslasten	8.206.567	9.207.634	8.411.769
4.4 Overige lasten	12.109.573	10.932.886	11.925.665
Totaal lasten	118.544.577	116.188.179	112.455.120
Saldo baten en lasten	42.539	-465.793	1.617.677
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Financiële baten	1.645.216	1.575.000	1.475.288
5.2 Financiële lasten	100.755	100.600	105.497
Saldo financ. baten en lasten	1.544.461	1.474.400	1.369.791
Totaal resultaat	1.587.000	1.008.607	2.987.468

	2024 Realisatie	2024 Begroting	2023 Realisatie
Resultaatbestemming:			
Mutatie algemene reserve	2.674.215	2.230.410	2.447.986
Mutatie bestemmings-reserve verduurzaming	296.824	170.000	350.064
Mutatie bestemmings-reserve personeel	0		0
Mutatie werkdruk-middelen	-56.223		204.693
Mutatie bestemmings-reserve NPO-gelden	-1.389.937	-1.391.803	-31.236
Mutatie bestemmings-reserve SWV	62.121		15.961
Totaal Resultaat	1.587.000	1.008.607	2.987.468

Resultaatbestemming 2024

Conform het bestuursbesluit en de goedkeuring hiervan op NNB door de Raad van Toezicht wordt het exploitatiesaldo 2024 aan het eigen vermogen toegevoegd. En wel als volgt:

Mutatie (na toedeling resultaat CSB) Publieke Algemene reserve:	
Het Rijnlands Lyceum Oegstgeest	-134.313
Het Rijnlands Lyceum Sassenheim	-51.422
Het Rijnlands Lyceum Wassenaar	856.885
The International Secondary School	-104.073
The International Primary School	59.255
Eerste Nederlandse Montessori School	-21.854
European School Elementary	290.012
Europese School Secondary	1.779.724
Centraal Service Bureau	0
	2.674.215

Mutatie Bestemmingsreserve:	
Verduurzaming en nieuwbouw RL Sassenheim	296.824
Werkdrukmiddelen RLO	-34.052
Werkdrukmiddelen RLS	50.562
Werkdrukmiddelen RLW	-122.278
Werkdrukmiddelen ISH secondary	15.495
Werkdrukmiddelen ESH secondary	34.050
NPO-gelden 2024 RL Oegstgeest	-403.894
NPO-gelden 2024 RL Sassenheim	-88.983
NPO-gelden 2024 RL Wassenaar	-31.057
NPO-gelden 2024 ISH Secondary	-535.350
NPO-gelden 2024 ISH Primary	-86.531
NPO-gelden 2024 ENMS	0
NPO-gelden 2024 ESH Elementary	-124.338
NPO-gelden 2024 ESH Secondary	-119.784
Reserve middelen SWV (Passend Onderwijs) RLS	62.121
	-1.087.215
Totaal resultaat 2024	1.587.000

C. Kasstroomoverzicht 2024 (indirecte methode)

Kasstroom uit operationele activiteiten	2024	2023
Resultaat	1.587.000	2.987.468
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	3.464.952	3.451.741
Mutatie voorzieningen (niet door EV)	571.176	1.698.127
	4.036.128	5.149.868
Veranderingen in vlottende middelen:		
- Vorderingen	-706.220	-464.209
- Kortlopende schulden	1.542.922	915.123
	836.701	450.915
Totale kasstroom uit operationele activiteiten:	6.459.829	8.588.251
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings materiële vaste activa	-2.248.574	-2.871.507
Mutatie activa in uitvoering	0	528.541
Desinvesteringen materiële vaste activa	0	0
Totale kasstroom uit investeringsactiviteiten:	-2.248.574	-2.342.966

Kasstroom uit operationele activiteiten	2024	2023
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Toename/Afname depositfee	-127.316	-321.500
Aflossingen langlopende schulden	-434.476	-577.809
Totale kasstroom uit financieringsactiviteiten:	-561.791	-899.309
Netto kasstroom	3.649.463	5.345.976
Liquide middelen einde boekjaar	56.906.523	53.257.061
Liquide middelen begin boekjaar	53.257.061	47.911.085
Mutatie liquide middelen	3.649.463	5.345.976

De liquide middelen zijn vrij besteedbaar

Financiële kengetallen

Ratio's	2024	2023
Current ratio	1,67	1,62
Netto werkkapitaal	25.479.313	22.666.552
Solvabiliteit II	50,8	50,1
Huisvestingsratio	8,4	9,0
Bovenmatig publiek eigen vermogen	0,79	0,84

Toelichting berekening ratio's

Current ratio =	vlottende activa / kortlopende schulden
Netto werkkapitaal =	vlottende activa -/- kortlopende schulden
Solvabiliteit II =	(eigen vermogen + voorzieningen) / balanstotaal
Huisvestingsratio % =	(afschrijvingskosten gebouwen en terreinen + huisvestingslasten) / totale lasten
Bovenmatig publiek eigen vermogen =	feitelijk eigen vermogen/normatief eigen vermogen

Grondslagen voor de jaarrekening 2024

1. Algemeen

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2024, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2024.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo). Op basis van de Rjo worden Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen en aanvullingen in de Rjo). De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Vergelijkende cijfers

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede de cijfers van de meest recente, vastgestelde versie van de begroting van het verantwoordingsjaar.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

2. Grondslagen voor waardering van activa, passiva en resultaatbepaling

Algemeen

Activa en passiva worden tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de Stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting

aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voor- delen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden alleen verwerkt indien het waarschijnlijk is dat de economische voordelen met betrekking tot de transactie de Stichting zullen toevloeien.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van

deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weer- geven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- Voorzieningen

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financie- ringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), schulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen:

- Geldmiddelen
- Leningen
- Vorderingen
- Schulden

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien financiële instrumenten bij de vervolgwaaarding worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, worden direct

toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de staat van baten en lasten. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd zoals in de betreffende rubrieken onder hoofdstuk 3 'Grondslagen voor waardering passiva en activa', toegelicht.

3. Grondslagen voor waardering passiva en activa

Materiële vaste activa

Deze activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met afschrijvingen en bijdragen van derden, respectievelijk ontvangen subsidies. Een activum met een waarde groter dan € 1.000,- wordt in de materiële vaste activa opgenomen, tenzij de gebruiksduur zich hier tegen verzet. De activa worden lineair afgeschreven op de grondslag van hun economische levensduur, in de veronderstelling van een nihil restwaarde. Een activum is een uit gebeurtenissen in het verleden voortgekomen middel waarover de rechtspersoon de beschikkingsmacht heeft en waaruit in de toekomst naar verwachting economische voor- delen naar de rechtspersoon zullen vloeien. Het juridische eigendom van de gebouwen berust bij de Stichting, waarbij aangemerkt wordt dat de economische eigendom berust bij de gemeente binnen welk rechtsgebied het gebouw kadastraal is aangemeld. In het kader van de doordecentralisatie is de Stichting in 2014 eigenaar (juridisch en economisch) geword- en van het schoolgebouw in Sassenheim.

Het activum "gebouw" wordt gewaardeerd op basis van de voor eigen rekening verrichte investeringen, onder aftrek van de afschrijvingen. De afschrijvingsmethode vindt plaats op basis van het lineaire stelsel. Per activasoort gelden de volgende afschrijvingstermijnen:

Gebouwen: Variërend van 4 (geldt voor cabins) tot 40 jaar.

Inventaris en apparatuur: Variërend van 3 tot 20 jaar.

Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Kosten van groot onderhoud worden verwerkt via een voorziening groot onderhoud. De overige onderhoudskosten komen ten laste van de staat van baten en lasten in het jaar waarin de kosten worden gemaakt.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor materiële en financiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroom genererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en

de realiseerbare waarde. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardevermindingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardevermindingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardevermindingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardevermindingsverlies voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves en bestemmingsreserves gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van het bestuur. Het afgezonderde deel van het eigen vermogen met een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangeduid als bestemmingsreserve.

Het gehele eigen vermogen van de Stichting is gevormd op basis van publieke gelden en derhalve aangemerkt als publiek eigen vermogen.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen. Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voorziening jubilea

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft het geschatte bedrag van de toekomstig uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Voorziening groot onderhoud

Tot en met 2023 werd ten behoeve van de onderhoudsvoorziening gebruik gemaakt van de tijdelijke regeling zoals opgenomen in alinea 660.601.

De tijdelijke regeling stond onderwijsinstellingen toe om, in afwijking van hoofdstuk 212 Materiële vaste activa, paragraaf 4, alinea 451 van de richtlijnen, voor de verslagjaren 2018 tot en met 2023 de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening voor groot onderhoud te bepalen op basis van het geplande groot onderhoud gedurende de gehele planperiode. Dit werd berekend op het niveau van het onderwijspand, gedeeld door het aantal jaren van de planperiode, mits deze methode al in 2017 werd toegepast en de voorziening voor groot onderhoud gedurende de planperiode niet op enig moment negatief werd (de zogenoemde egalisatiemethode).

Met ingang van 1 januari 2024 kan niet langer gebruik gemaakt worden van deze tijdelijke regeling. De onderhoudsvoorziening wordt vanaf 1 januari 2024 bepaald in overeenstemming met de alinea's 451 en 452 van hoofdstuk 212 Materiële vaste activa. Dit houdt in dat de toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag per onderhoudscomponent en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt. De kosten van verricht groot onderhoud worden verwerkt ten laste van een onderhoudsvoorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten. Indien de kosten van verricht groot onderhoud afwijken van de boekwaarde van de voor de betreffende onderhoudscomponent aangehouden voorziening, wordt dit verschil verwerkt in de staat van baten en lasten.

Bovengenoemde stelselwijziging is verwerkt als mutatie in de onderhoudsvoorziening aan het begin van het boekjaar en is verwerkt als rechtstreekse mutatie in het eigen vermogen. De vergelijkende cijfers zijn in overeenstemming met richtlijn 660.602 niet aangepast.

De stelselwijziging heeft de volgende betekenis op de individuele posten in de jaarrekening:

- Voorziening voor stelselwijziging 10.810.378, mutatie als gevolg van stelselwijziging 3.191.194, voorziening na stelselwijziging 14.001.571
- Eigen vermogen voor stelselwijziging 33.871.671, mutatie als gevolg van stelselwijziging 3.191.194, eigen vermogen na stelselwijziging 30.680.477

De effecten van de stelselwijziging op het resultaat van het huidige boekjaar bedragen:

- Lagere dotatie aan de voorziening groot onderhoud voor ongeveer 1.1 miljoen

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen worden opgenomen tegen contante waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening naar verwachting noodzakelijke uitgaven.

Langlopende schulden

De waardering van langlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Rijksbijdragen OCW/EZ

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de personele en materiële exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW. De ontvangen (normatieve) rijksbijdragen uit hoofde van de basisbekostiging (lumpsum) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft (in het jaar van toewijzing) volledig als baten verwerkt in de staat van baten en lasten. Niet-geoormerkte OCW-subsidies (subsidies die volledig vrij besteedbaar zijn) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft volledig als baten verwerkt in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (G1-doel-subsidies waarbij het overschot geen verrekening-clausule heeft) worden naar rato van de voortgang (%) van de gesubsidieerde activiteiten verwerkt in de staat van baten en lasten. De subsidies waarvoor per balansdatum nog niet (alle) activiteiten (prestaties) zijn verricht, worden verantwoord onder de vooruit ontvangen subsidies OCW (overlopende passiva) zolang de bestedings-termijn (subsidietijdvak) nog niet is verlopen.

Geoormerkte OCW-subsidies (G2-doelsubsidies met verrekening-clausule) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de werkelijke subsidiabele lasten komen (naar rato van de aan het verslagjaar toe te rekenen werkelijke subsidiabele uitgaven). Niet-bestede middelen worden verantwoord onder de vooruit ontvangen subsidies OCW (overlopende passiva) zolang de bestedingstermijn (subsidietijdvak) nog niet is verlopen. Niet-bestede middelen worden verantwoord als schuld aan het Ministerie van OCW onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn (subsidietijdvak) is verlopen.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. Indien deze opbrengsten betrekking hebben op een specifiek doel zoals verhuur, ouderbijdragen, bijdrage Europese Commissie, deelnemersbijdragen en overige baten, dan worden deze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord.

Schoolfees van internationale scholen zijn verplichte ouderbijdrage voor toelating tot het internationale curriculum. Deze opbrengsten worden toegerekend aan de betreffende periode waar deze betrekking op heeft.

Personeelsbeloningen/pensioenen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de Stichting.

Voor de beloningen met opbouw van rechten worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd.

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar

verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomst). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Nederlandse pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioen- uitvoerder verschuldigde pensioenpremie. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen

betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioen- overeenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen. De disconteringsvoet vóór belasting geeft de actuele marktrente per balans- datum van hoogwaardige ondernemingsobligaties / rendement op staatleningen weer, de risico's waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden worden hierin niet betrokken, op balansdatum is er geen sprake van het vormen van een voorziening hiervoor.

De Stichting heeft de verplichtingen inzake de pensioenrechten van haar personeel ondergebracht bij stichting Pensioen- fonds ABP. De Stichting betaalt hiervoor premies. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Pensioenfonds moeten vanaf 2015 gebruikmaken van de zogenaamde 'beleidsdekkingsgraad'. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. De beleidsdekkingsgraad was eind 2024 113,1% en eind 2024 bedroeg de actuele dekkingsgraad 111,9%. Om de pensioenen (gedeeltelijk) te kunnen indexeren, mag de beleidsdekkingsgraad, gedurende 5 jaar, niet lager zijn dan 104,2%, voor volledige indexatie moet de beleidsdekkingsgraad 126% zijn. De premie was per januari 2024 27,0%.

De Stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De Stichting heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Afschrijvingen

Afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de betreffende materiële vaste activa en vindt lineair plaats. In het jaar van investeren wordt afgeschreven op basis van de door het bestuur gemaakte keuzen.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten en rentelasten en soortgelijke kosten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Belastingen

De Stichting maakt gebruik van de onderwijsvrijstelling voor vennootschapsbelasting.

Leasing

De Stichting kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele lease. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Als de Stichting optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de staat van baten en lasten gebracht.

Risico's financiële instrumenten

Wij maken in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van diverse financiële instrumenten. De financiële instrumenten omvatten onder meer vorderingen, geldmiddelen, leningen, crediteuren en overige kortlopende schulden. Deze financiële Instrumenten stellen de organisatie bloot aan markt-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft de Stichting een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de organisatie te beperken.

De Stichting zet geen afgeleide financiële instrumenten in om risico's te beheersen. Bij het aantrekken respectievelijk uitzetten van middelen worden kredietrisico en renterisico zoveel mogelijk uitgesloten. Het uitzetten van middelen en het gebruik van rente instrumenten hebben een prudent karakter en zijn niet gericht op het genereren van extra inkomsten door het aangaan van overmatige risico's.

Kredietrisico

De vorderingen op gemeenten hebben een zeer laag risico op oninbaarheid. Het kredietrisico wordt als beperkt ingeschat, door de grote spreiding van de vorderingen op debiteuren, waarbij significante debiteurenposities betrekking hebben op gemeenten.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen leningen. Bij de leningen van de gemeente Den Haag en Het Ministerie van Financiën is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. Voor een toelichting op de looptijd en aflossingen op deze leningen wordt verwezen naar de toelichting op de langlopende schulden.

Liquiditeitsrisico

De Stichting loopt geen significante liquiditeitsrisico's. Er worden positieve kasstromen verwacht voor de komende jaren. Daarnaast vindt een strakke monitoring op de liquiditeitsprognose plaats en kan indien nodig bijsturing plaatsvinden.

Vaste Activa

	Gebouwen & terreinen	Inventaris apparatuur	Activa in uitvoering	Totaal mat.activa
1.2 Materiële vaste activa				
Stand per 31-12-2023				
Aanschafwaarde	45.328.216	23.962.511		69.290.727
Activa in uitvoering	0	0		0
Cumulatieve afschrijving (-/-)	17.691.409	18.165.476	0	35.856.885
Boekwaarde 31-12-2023	27.636.807	5.797.034	0	33.433.841
Mutaties 2024				
Investeringen	1.124.900	1.123.674	0	2.248.574
Activa in uitvoering	0	0	0	0
Aanschafwaarde desinvesteringen (-/-)	0	0	0	0
Cum. afschr desinvesteringen	0	0	0	0
Afschrijvingen (-/-)	1.782.073	1.682.879	0	3.464.952
Totaal mutaties	-657.173	-559.205	0	-1.216.378
Stand per 31-12-2024				
Aanschafwaarde desinvesteringen (-/-)	46.453.116	25.086.185	0	71.539.301
Activa in uitvoering	0	0	0	0
Cumulatieve afschrijving (-/-)	19.473.482	19.848.355	0	39.321.837
Boekwaarde 31-12-2024	26.979.634	5.237.830	0	32.217.464

1.2.1	Gebouwen en terreinen	RLO	RLS *)	RLW	ISH-SEC	ESH-SEC	ENMS	ISH-PRIM	ESH-ELEM	CSB	TOTAAL
	Aanschafwaarde	7.284.001	6.620.100	3.422.322	17.375.596	3.967.913	282.466	3.257.015	2.918.167	200.636	45.328.216
	Cumulatieve afschrijving	3.327.939	3.106.907	1.211.851	7.165.480	524.090	136.783	895.529	1.248.522	74.309	17.691.409
	Boekwaarde 31-12-2023	3.956.063	3.513.194	2.210.471	10.210.116	3.443.823	145.683	2.361.486	1.669.644	126.326	27.636.807
	Aansch.w. desinvestering	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Cum. afschr. desinvestering	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Investeringen 2024	357.397		481.902	64.540	60.871		68.649	83.040	8.501	1.124.900
	Afschrijvingen 2024	272.309	213.442	173.600	635.262	219.771	13.262	100.102	136.573	17.752	1.782.073
	Boekwaarde 31-12-2024	4.041.151	3.299.752	2.518.773	9.639.394	3.284.923	132.421	2.330.033	1.616.111	117.075	26.979.634
1.2.2	Inventaris en apparatuur	RLO	RLS	RLW	ISH-SEC	ESH-SEC	ENMS	ISH-PRIM	ESH-ELEM	CSB	TOTAAL
	Aanschafwaarde	4.080.337	2.457.036	1.590.220	5.912.035	3.252.913	701.991	2.485.063	2.781.347	701.569	23.962.511
	Cumulatieve afschrijving	2.879.293	2.017.983	1.265.502	5.052.586	1.650.360	475.014	2.090.825	2.165.318	568.595	18.165.476
	Boekwaarde 31-12-2023	1.201.044	439.053	324.718	859.449	1.602.553	226.976	394.238	616.029	132.975	5.797.034
	Aansch.w. desinvestering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
	Cum. afschr. desinvestering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
	Investeringen 2024	140.288	65.621	155.239	252.506	165.170	37.794	95.796	146.227	65.035	1.123.674
	Afschrijvingen 2024	327.734	143.668	123.020	299.887	318.568	50.013	154.589	223.433	41.966	1.682.879
	Boekwaarde 31-12-2024	1.013.598	361.006	356.937	812.067	1.449.156	214.757	335.444	538.822	156.043	5.237.830

1.2.3	Activa in uitvoering	RLO	RLS	RLW	ISH-SEC	ESH-SEC	ENMS	ISH-PRIM	ESH-ELEM	CSB	TOTAAL
	Aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
	Activa in uitvoering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
	Boekwaarde 31-12-2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
	Investerings 2024										-
	Activering 2024										-
	Boekwaarde 31-12-2024	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
	Boekwaarde 31-12-2024	5.054.749	3.660.758	2.875.710	10.451.461	4.734.079	347.178	2.665.478	2.154.933	273.117	32.217.464

*) Door de doordecentralisatie van het schoolgebouw van het Rijnlands Lyceum Sassenheim in de gemeente Teylingen in 2014, is Stichting het Rijnlands Lyceum naast juridisch ook economisch eigenaar van grond en schoolgebouw. Tevens dient vermeld te worden, dat op basis van de wet voor het voorgezet onderwijs (WVO), de gemeente het recht van bestemming van grond en gebouw heeft behouden. Deze overeenkomst is voor onbepaalde tijd gesloten waarbij de overeenkomst tegen elke datum opzegbaar is door zowel de gemeente als stichting het Rijnlands Lyceum met inachtneming van een opzegtermijn van 2 jaar. Bij onttrekking van de onderwijsbestemming zullen de gebouwen en terreinen eerst aangeboden dienen te worden aan de gemeente. De gemeente op haar beurt moet aangeven of zij bereid is de opstallen in eigendom te aanvaarden tegen (tenminste) de restant boekwaarde (o.b.v. 40 jarige annuïtaire afschrijving). Indien de gemeente daartoe niet bereid is, is bevoegd gezag vrij om de opstallen te vervreemden aan een derde. De verzekerde waarde bedraagt per 31 december 2024 € 26.558.000.

De WOZ-waarde bedraagt € 8.187.000 (peildatum 1-1-2023).

Vorderingen

	31-12-2024	31-12-2023
1.5.1 Debiteuren		
Openstaande posten	4.175.367	4.622.957
Af: Voorziening wegens oninbaarheid	-601.662	-634.328
Totaal	3.573.705	3.988.629

Voorziening dubieuze debiteuren gedaald agv lager openstaand saldo voorgaande jaren, t.b.v. het huidige jaar is de voorziening licht gestegen.

1.5.7 Overige vorderingen		
Overige vorderingen	3.521	16.070
Totaal	3.521	16.070

1.5.8 Overlopende activa		
Overige vooruitbetaalde kosten / vooruit ontvangen bedragen	3.117.236	1.983.543
Totaal	3.117.236	1.983.543

Het openstaande saldo is 565K hoger dan in vorig jaar vanwege vooruitbetalingen betreft 2025-2026 aan schoolreizen, en licenties voor Internationale en Europese scholen.

Liquide middelen

	31-12-2024	31-12-2023
1.7 Liquide middelen		
1.7.1 Kas	12.957	13.448
1.7.2 Ministerie van Financiën	55.835.197	52.108.382
1.7.3 Bank	1.058.369	1.135.231
Totaal	56.906.523	53.257.061

Toelichting op Ministerie van Financiën (MvF)

Sinds 15 december 2011 maakt de Stichting gebruik van het zogenaamde Schatkist-bankieren van het MvF.

Publieke instellingen, waaronder onderwijsinstellingen, kunnen van deze door het MvF ingestelde financieringsregeling gebruik maken.

De condities zijn:

- Bij het MvF wordt een rekening-courant aangehouden, waar alle overtollige middelen moeten worden gestald.
Deposito's mogen niet anders dan bij het MvF worden geplaatst.
Per einde boekjaar bedraagt het totale bedrag aan deposito's 32 mln.
Maandelijks wordt 3 mln. gestort van telkens 1 jaar looptijd.
- Dagelijks wordt het rekening-courantsaldo met de huisbankier (ING) "afgeroomd" op nihil.
- Overtollige middelen worden door het MvF risicoarm, degelijk en vertrouwd beheerd.

Stichting "het Rijnlands Lyceum" heeft een Mantelovereenkomst Agentschap van de Generale Thesaurie (Ministerie van Financiën) – ING Bank N.V. (Schatkistbankieren). Er is een vrij opneembare rekening courant kredietfaciliteit ad €6 mln. (zonder zekerheidsstelling). De rente is gebaseerd op dagelijkse EONIA fixing.

Het saldo van de liquide middelen is toegenomen ten opzichte van 31-12-2023 door een verbetering van het netto werkkapitaal. Daarnaast nemen de voorzieningen toe en is er een positief resultaat.

Eigen vermogen

2.1	Eigen vermogen		Stand 31-12-2023	tlv EV i.v.m. Stelselwijziging	Stand 01-01-2024	Resultaat 2024	Toedeling saldo CSB eind 2024	van/naar Bestemming Reserve	Stand 31-12-2024
2.1.1	Algemene reserve (Publiek)								
	RL Oegstgeest	VO	7.503.582	1.155.939	8.659.521	-299.069	164.756	o	8.525.208
	RL Sassenheim	VO	4.370.538	930.364	5.300.902	-181.013	129.591	o	5.249.480
	RL Wassenaar	VO	3.214.628	-547.583	2.667.045	740.454	116.431	o	3.523.929
	ISH Secondary	VO	6.482.022	-2.351.113	4.130.909	-369.134	265.061	o	4.026.836
	ISH Primary	PO	4.228.625	-1.218.335	3.010.290	-107.306	166.561	o	3.069.545
	ENMS	PO	750.570	-27.062	723.508	-21.854	o	o	701.655
	ESH Elementary	PO	866.617	-20.310	846.307	104.288	185.724	o	1.136.319
	ESH Secondary	VO	1.119.835	-1.113.093	6.742	1.596.875	182.849	o	1.786.466
	Centraal Service Bureau		o	o	o	1.210.973	-1.210.973	o	o
			28.536.417	-3.191.194	25.345.223	2.674.215	o	o	28.019.437

2.1	Eigen vermogen	Stand 31-12-2023	tlv EV i.v.m. Stelselwijziging	Stand 01-01-2024	Resultaat 2024	Toedeling saldo CSB eind 2024	van/naar Bestemming Reserve	Stand 31-12-2024
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)							
	Verduurzaming en nieuwbouw RL Sassenheim	2.274.457		2.274.457	296.824			2.571.281
	Werkdrukmiddelen RLO	276.122		276.122	-34.052			242.070
	Werkdrukmiddelen RLS	327.214		327.214	50.562			377.776
	Werkdrukmiddelen RLW	173.044		173.044	-122.278			50.766
	Werkdrukmiddelen ISH secondary	88.574		88.574	15.495			104.069
	Werkdrukmiddelen ESH secondary	230.200		230.200	34.050			264.250
	NPO-gelden 2024 RL Oegstgeest	662.086		662.086	-403.894			258.192
	NPO-gelden 2024 RL Sassenheim	154.202		154.202	-88.983			65.219
	NPO-gelden 2024 RL Wassenaar	31.057		31.057	-31.057			0
	NPO-gelden 2024 ISH Secondary	717.656		717.656	-535.350			182.306
	NPO-gelden 2024 ISH Primary	86.531		86.531	-86.531			0
	NPO-gelden 2024 ENMS	0		0	0			0
	NPO-gelden 2024 ESH Elementary	124.338		124.338	-124.338			0
	NPO-gelden 2024 ESH Secondary	119.784		119.784	-119.784			0
	Reserve middelen SWV (Passend Onderwijs) RLS	69.989		69.989	62.121			132.110
		5.335.254	0	5.335.254	-1.087.215	0	0	4.248.038
	Totaal Eigen Vermogen	33.871.671	-3.191.194	30.680.477	1.587.000	0	0	32.267.476

Aan de algemene reserve is € 2.674.215 toegevoegd (€ 2.346.801 aan VO en € 327.414 aan PO) en € 3.191.194 onttrokken (€ 1.925.487 van VO, € 1.265.707 van PO). De onttrekking is gevolg van de stelselwijziging voorziening groot onderhoud. Vanuit de bestemmingsreserve is € 1,384 mln. benut m.b.t. NPO- en werkdrukmiddelen en 297K is toegevoegd voor met name de nieuwbouwbestemming Sassenheim (doordecentralisatie).

Doelstelling van de bestemmingsreserve per school:

- 1 RLO: Werkdrukmiddelen: ingezet tbv extra onderwijsassistentie en extra mensen voor surveillance, daarnaast zijn middelen ingezet voor uitbreiding van het aantal conciërges en administratie.
NPO: er is extra ondersteuning geboden aan groepjes leerlingen ter verbetering van de onderwijsresultaten, er zijn extra activiteiten georganiseerd ter verbetering van het welbevinden van leerlingen en er is een pedagogisch medewerker uit bekostigd.
- 2 RLS: Werkdrukmiddelen: ingezet voor algemene ondersteuning (OOP), een nieuwe invulling van een medewerker op het leerlingenloket, uitbreiding van het ondersteuningsteam, extra inzet van externe surveillanten in de toetsweken.
NPO: De middelen zijn met name ingezet voor extra inzet van personeel voor ondersteuning van leerlingen tijdens flextijd.
- 3 RLW: Werkdrukmiddelen: ingezet ter versterking van het mentoraat en vanaf schooljaar 2024-2025 ingezet als extra ruimte in het taakbeleid.
NPO: ingezet voor interventies ter verbetering rekenvaardigheid, extra examentrainingen en inzet van ondersteunend personeel bovenbouw.
- 4 ESH Elementary: NPO reserve is in 2024 geheel benut, met name op tijdelijke onderwijs ondersteunend personeel.
- 5 ESH Secondary: Werkdrukmiddelen: met name ingezet voor extra personeel voor studenten en begeleiders, externe surveillanten en ontplooiën van activiteiten
NPO: een deel van de middelen is ingezet voor individuele leerlingen, waaronder extra taakuren voor begeleiding van een leerling en de aanschaf van een licentie voor een robot voor een leerling die om medische redenen niet naar school kon komen. Daarnaast zijn middelen ingezet voor training van het support team.
- 6 ISH Primary: NPO reserve is in 2024 geheel benut, met name op tijdelijke onderwijs personeel als vervanging tijdens ziekte, zwangerschap- en ouderschpverlof.
- 7 ISH Secondary: Werkdrukmiddelen: met name ingezet voor een extra vervangingsdocent en de inhuur van vervanging.
NPO: met name ingezet voor onderwijsassistenten voor talen en voor 'learning support', daarnaast voor extra personeel in de bibliotheek.

Voorzieningen en langlopende schulden

2.2.1 Voorziening groot onderhoud

De voorziening is gebaseerd op meerjaren onderhoudsplannen (MJOP's) van de scholen.
 Per 01/01/24 is een stelselwijziging doorgevoerd en extra gedoteerd tlv het eigen vermogen.
 De MJOP's zijn beleidsrijk gemaakt en in lijn gebracht met de IHP's waar beschikbaar.
 Ivm de doordecentralisatie van Sassenheim beperkt deze voorziening zich tot preventief onderhoud (m.n. schilderwerk).
 Mogelijke vervangingsinvesteringen worden geïnvesteerd.

	31-12-2023	tlv EV i.v.m. Stelselwijziging	01-01-2024	Dotatie	Onttrekking	31-12-2024
RL Oegstgeest	2.002.388	-1.155.939	846.450	112.276	143.014	815.711
RL Sassenheim	1.236.140	-930.364	305.776	60.394	44.683	321.487
RL Wassenaar	1.426.416	547.583	1.974.000	277.681	86.792	2.164.889
ISH Secondary	2.327.960	2.351.113	4.679.073	509.438	312.069	4.876.442
ESH Secondary	823.581	1.113.093	1.936.674	337.686	15.282	2.259.078
ENMS	277.044	27.062	304.106	20.508	27.089	297.525
ISH Primary	912.628	1.218.335	2.130.963	218.331	225.544	2.123.750
ESH Elementary	1.746.049	20.310	1.766.359	236.743	342.743	1.660.358
CSB	58.172	0	58.172	29.634	0	87.806
Totaal	10.810.378	3.191.194	14.001.572	1.802.691	1.197.215	14.607.047
<i>Onderverdeling naar looptijd:</i>				< 1 jaar	> 1 jaar	31-12-2024
Voorziening groot onderhoud				2.527.318	12.079.729	14.607.047

2.2.2 Overige voorzieningen					
	31-12-2023	Dotatie	Vrijval	Onttrekking	31-12-2024
Voorziening spaarverlof	103.925	1.765	18.059		87.632
Voorziening jubileumuitkering	362.203	108.968	-	90.899	380.272
Voorziening langdurig zieken	283.470	33.129	180.288	-	136.311
Voorziening duurzame inzetbaarheid	853.222	189.304	-	-	1.042.526
Voorziening wovo	150.344	142.898	22.655	156.474	114.112
Overige voorzieningen	41.988			41.988	-
	1.795.152	476.064	221.002	289.361	1.760.853
<i>Onderverdeling naar looptijd:</i>			< 1 jaar	> 1 jaar	31-12-2024
Voorziening spaarverlof			11.979	75.653	87.632
Voorziening jubileumuitkering			21.819	358.453	380.272
Voorziening langdurig zieken			109.716	26.595	136.311
Voorziening duurzame inzetbaarheid			0	1.042.526	1.042.526
Voorziening wovo			79.489	34.623	114.112
Overige voorzieningen			0	0	0

Toelichting voorziening spaarverlof

De voorziening spaarverlof is gebaseerd op de per 31 december 2024 nog door personeel op te nemen dagen uit hoofde van spaarverlof.

Toelichting voorziening jubileumuitkeringen

De hoogte van de voorziening jubileumuitkering wordt gebaseerd op de kans dat iemand zijn bestuursjubileum (25 en 40 jaar) en zijn ambtsjubileum (25 en 40 jaar) bereikt.

Toelichting voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is gebaseerd op de werknemers die op 31-12-2024 één jaar of langer arbeidsongeschikt waren, en is als volgt bepaald: 70% van de loonwaarde (incl. werkgeverslast) van de resterende looptijd ziekteverzuim tot maximaal twee jaar ziek.

Toelichting voorziening duurzame inzetbaarheid

De voorziening is gebaseerd op het resterende spaarsaldo, gewaardeerd tegen de huidige salaristabellen, van werknemers die in dit kader hun uren in het verleden (CAO 2018/2019). Aanvullend wordt er zeer beperkt gebruik gemaakt van de mogelijkheid om individueel afspraken te maken met Leidinggevende om te sparen (CAO Artikel 7.2e).

Toelichting voorziening wovo

De voorziening wovo is gebaseerd op voormalig medewerkers die een (bovenwettelijke) WW-uitkering ontvangen. De hoogte van de voorziening is afhankelijk van de te verwachten terugkeer op de arbeidsmarkt en het resterend aantal maanden (jaren) dat een voormalig medewerker nog recht heeft op een (bovenwettelijke) WW-uitkering.

2.3.3 Langlopende schulden aan Gemeenten/ Ministerie van Financiën

	Lening nummer	Looptijd in jaren	31-12-2023	Reverse Reclass naar kortlopend	Aflossing	31-12-2024	Interest %	Aflossing 2025
Min.van Financiën (inz. RLS)	2396	20	1.156.194	0	57.810	1.098.384	2,070 %	57.810
Min.van Financiën (inz. ISH)	2686	23	3.833.333	0	166.666	3.666.667	1,000 %	166.666
Min.van Financiën (inz. RLS)	2993	8	1.146.667	143.334	286.667	1.003.334	0,720 %	143.334
BNG bank (inz. RLO)	40.111.898	24	1.599.999	0	66.666	1.533.333	1,700 %	66.666
			7.736.193	143.334	577.809	7.301.718		434.476

De aflossingsverplichting eind 2024 (aflossing in 2025) bedraagt € 434.475 en is opgenomen onder de schulden aan kredietinstellingen (sub 2.4.1).
Eind 2023 bedroeg de aflossingsverplichting € 577.809.

	Resterende termijn in jr.	Nog af te lossen < 5 jaar	
Min.van Financiën (inz. RLS)	19	231.240	867.144
Min.van Financiën (inz. ISH)	22	666.664	3.000.003
Min.van Financiën (inz. RLS)	7	573.334	430.000
BNG bank (inz. RLO)	23	266.664	1.266.669
		1.737.902	5.563.816

Garantstellingen zijn door de gemeente verstrekt voor leningen 2993 en 40.111898.

2.3.5 Langlopende schuld Deposit/Enrolment fee

	31-12-2024	31-12-2023
Stand eind van het jaar	1.759.684	1.887.000

Deposit fee wordt bij aanmelding van leerlingen van RLO, RLW en de ISH geïncasseerd en bij het verlaten van de school weer gerestitueerd. In het algemeen staan deze bedragen langer uit dan 3 jaar.

De daling eind 2024 wordt verklaard vanuit het feit dat de ISH is overgestapt van een Deposit fee naar een Enrolment fee per schooljaar 2023-2024.

Kortlopende schulden

2.4.1 Schulden aan kredietinstellingen		
	31-12-2024	31-12-2023
Aflossingsverplichtingen	434.476	577.809
Totaal	434.476	577.809

2.4.3 Crediteuren		
	31-12-2024	31-12-2023
Aflossingsverplichtingen	1.733.486	1.621.564
Totaal	1.733.486	1.621.564

2.4.7 Belasting en premies sociale verzekeringen		
	31-12-2024	31-12-2023
Te betalen loonbelasting/soc. verzekeringen	4.338.799	3.745.831
Te betalen omzetbelasting	-5.412	-12.689
Schulden Belastingdienst		
Totaal	4.333.387	4.006.319

2.4.8 Te betalen pensioenpremie		
	31-12-2024	31-12-2023
Te betalen pensioenpremie	1.162.155	1.092.261
Vooruit gefactureerde premie IPAP	0	0
Totaal	1.162.155	1.092.261

2.4.9 Overige kortlopende schulden		
	31-12-2024	31-12-2023
Personele verplichtingen	3.848.273	2.980.158
Overige kortlopende schulden	92.685	234.406
Totaal	3.940.959	3.214.564

De personele verplichting stijgt tov 2023 agv de eenmalige uitkering in januari 2025 naar aanleiding van de CAO VO verhoging met terugwerkende kracht tot oktober 2024.

2.4.10 Overlopende passiva		
	31-12-2024	31-12-2023
Vooruit ontvangen bijdragen (school fee)	20.930.868	22.913.713
Aflossingsverplichtingen		
Gesubsidieerde projecten OCW	883.453	933.734
Overige overlopende passiva	4.702.887	2.218.786
Totaal	26.517.208	26.066.233

Het saldo van de overige overlopende passiva is toegenomen t.o.v. eind 2023 vanwege hogere vooruit ontvangen fin.middelen, met name EC 3.800K voor 2025, enrolment fee 2025-2027 274K

Model G Verantwoording subsidies

Model G1: Subsidies zonder verrekening clause

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Datum	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de beschikking geheel uit gevoerd en afgerond
Zij-instroom	1078784-1	20-03-2020	Nee
Zij-instroom	1288269-1	25-10-2022	Nee
Zij-instroom	1281956-1	23-09-2022	Ja
Zij-instroom	1373587-1	19-10-2023	Onderhanden
Zij-instroom	100008912-1	29-09-2023	Onderhanden
Zij-instroom	100021748-1	18-11-2024	Onderhanden
Zij-instroom	100016758-1	23-04-2024	Onderhanden
Zij-instroom	100018183-1	18-10-2024	Onderhanden
Zij-instroom	1406967-1	19-03-2024	Onderhanden
Zij-instroom	100018188-1	18-10-2024	Onderhanden
Lerarenbeurs	1349431-1	17-07-2023	Ja
Lerarenbeurs	1349629-1	17-07-2023	Ja
Lerarenbeurs	1350406-1	17-07-2023	Ja
Lerarenbeurs	1350441-1	17-07-2023	Ja
Lerarenbeurs	1415152-1	19-07-2024	Ja
Lerarenbeurs	1414001-1	19-07-2024	Ja
Lerarenbeurs	1413847-1	19-07-2024	Ja
Lerarenbeurs	1418840-1	16-09-2024	Ja

Model G1: Subsidies zonder verrekening clause

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Datum	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de beschikking geheel uit gevoerd en afgerond
Sub. heterogene brugklassen	SHB423010	05-12-2023	Ja
Praktijkgericfte Havo	PHAVO23047	15-08-2023	Onderhanden
Voorkmn. Onnodig zitten blvn.	VOZ23077	31-05-2023	Ja
Voorkmn. Onnodig zitten blvn.	VOZ23090	01-06-2023	Ja
Subsidie Onderwijsassistenten Opleiding tot Leraar	SOOL19210	20-03-2023	Onderhanden
Subsidie Onderwijsassistenten Opleiding tot Leraar	SOOL23128	21-06-2023	Onderhanden
Praktijkgericht vak gl en tl	PGLTL24328	04-07-2024	Onderhanden
Int. Fund. Onderwijs	IFO24020	30-01-2024	Ja
Basisvaardigheden priorit.	VBV24R2P-VO-0038	21-10-2024	Onderhanden

Model G2: Subsidies met verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing kenmerk		Bedrag toewijzing	Saldo 01-01-2024	Ontvangen tot en met verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Tot. Kosten 31-12-2024	Verrekend door gemeente	Saldo nog te besteden
Ventilatie	VENT-V-230035	29-06-2023	324.000	324.000	324.000	-	-	-	324.000
Totaal			324.000	324.000	324.000	-	-	-	324.000

Niet in de Balans opgenomen activa en verplichtingen

Contracten

Off Balance zijn er verplichtingen aangegaan voor lockers, IT-voorzieningen en schoonmaakwerkzaamheden. Voor IT voorzieningen lopen contracten t/m eind 2029 met een restwaarde ultimo 2024 van € 1.4mln. Het totaal aan resterende contractwaarde voor de schoonmaakwerkzaamheden en beveiliging heeft een waarde van € 2.2mln. Ook voor de lockers zijn verschillende contracten afgesloten met een totale contractwaarde van € 0,1mln. Met de gemeente Den Haag is een overeenkomst afgesloten inzake de huur van grond, dit loopt tot en met augustus 2025 en heeft een contractwaarde van 10K.

Tijdelijke huisvesting

De Stichting heeft 3 leaseovereenkomsten voor cabins, aflopend in 2025, als tijdelijke onderwijsvoorziening. De resterende contractwaarde is ca €173K.

Totalen	<1 jr	>1 jr < 5 jr	>5 jr	Totaal
IT	648.443	691.508	-	1.339.951
Beveiliging/Schoonmaak	1.011.830	1.059.198	106.570	2.177.598
Lockers	15.403	56.446	38.957	110.806
Huur	10.369	-	-	10.369
Tijdelijke Huisvesting	172.725	-	-	172.725
	1.858.770	1.807.152	145.527	3.811.449

Uitbreiding ISH

Gem Den Haag heeft in dec 2024 een bouwkrediet beschikbaar gesteld van 6,35 mln. euro t.b.v. uitbreiding bij International School the Hague (ISH). Uitvoering v.a. 2024-2030. Het aannemersbedrijf wordt d.m.v. Europese aanbesteding geselecteerd. In 2024 is de financiering nog niet ontvangen. Er is op dit project per eind 2024 een investeringsverplichting van 189K (< 1 jaar).

Gebeurtenissen na balansdatum

Per 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs na wetswijziging vereenvoudigd. Daarmee is de bekostigingssystematiek gewijzigd.

Bij de overgang van de oude naar de nieuwe bekostigingssystematiek zijn schoolbesturen door de regelgeving en besluitvorming van de minister met een groot materieel probleem geconfronteerd. Waar de schoolbesturen in een (school)jaar normaal gesproken 100% aan bekostiging ontvangen, was dat in de overgang naar de nieuwe bekostigingssystematiek circa 93% voor het schooljaar 2022/2023.

Schoolbesturen in het primair onderwijs werden daardoor in de periode augustus tot en met december 2022 door de minister met circa 7% gekort op hun bekostiging. Dit komt voor ons schoolbestuur neer op ca € 0,7 mln. dit is het bedrag dat per ultimo 2022 daadwerkelijk te weinig is ontvangen als OCW daadwerkelijk 41,67% van de bekostiging had overgemaakt i.p.v. de toegekende 34,55%. Dit bedrag is – evenals vorig jaar – niet als vordering op de balans per 31 december 2024 opgenomen.

Stichting Rijnlands Lyceum heeft met 221 andere schoolorganisaties, juridisch begeleid door advocatenkantoor Stibbe en gecoördineerd vanuit de PO-Raad, gezamenlijk bezwaar gemaakt tegen de beschikkingen voor de laatste vijf maanden van 2022. Dit bezwaar is op 30 november 2022 door de minister ongegrond verklaard. De financiële belangen en de relevante juridische vragen naar aanleiding van de beslissing op bezwaar van de minister waren het volgens [naam van jouw schoolorganisatie] waard om de kwestie aan een onafhankelijke partij, zijnde de bestuursrechter, voor te leggen. Daarom heeft Stichting Rijnlands Lyceum gezamenlijk met 221 andere schoolorganisaties beroep bij de rechtbank Midden-Nederland ingesteld tegen de beslissing op bezwaar van de minister.

De rechtbank heeft op 21 juni 2024 het beroep van 222 schoolorganisaties gegrond verklaard. Zij zijn onderwijsbekostiging misgelopen in de overgangsperiode (augustus – december 2022) voorafgaand aan de vereenvoudiging van de bekostiging in het primair onderwijs. De rechtbank gaf de schoolbesturen gelijk en oordeelde dat de staatssecretaris het tekort moet aanvullen. De staatssecretaris is tegen die uitspraak in hoger beroep gegaan. Op het moment van schrijven loopt de hogerberoepsprocedure nog. De zitting staat gepland voor het najaar van 2025.

Overheidsbijdragen

	2024 Realisatie	2024 Begroting	2023 Realisatie
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen			
3.1.1 Rijksbijdragen OCW	67.997.374	66.809.775	63.667.173
3.1.2.1 Overige subsidies OCW	4.146.814	3.727.873	3.939.783
3.1.2.2 Overige subsidies OCW - COVID subsidies	0	0	3.219.549
3.1.3 Af: inkomensoverdrachten	47.262	0	90.828
3.1.3.3 Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV	1.141.999		1.011.169
Totaal	73.238.925	70.537.648	71.746.846
3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies			
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen en subsidies	1.758.398	1.533.462	967.915
Totaal	1.758.398	1.533.462	967.915

Toelichting 3.1 Rijksbijdragen

De stijging van de Rijksbijdrage OCW 2024 tov 2023 en begroting is met name te verklaren door extra ontvangen bekostiging ter dekking van de gestegen loonkosten en pensioenpremies. De lumpsumfinanciering is, conform regelgeving, gebaseerd op het aantal leerlingen dat op 1 oktober van het voorafgaande kalenderjaar (of schooljaar) is ingeschreven. De aanvullende subsidies, onder meer ontvangen voor het verlagen van de werkdruk en verdere professionalisering van het personeel zijn in lijn met 2023.

Vanuit de Rijksbijdrage voor Bekostiging SJT is circa 1,5 mln. (2023: 1,14 mln.) overgemaakt naar hogeschool van Beeldende Kunsten, Muziek en Dans en is direct in mindering gebracht (gesaldeerd) op de post Rijksbijdragen OCW.

Toelichting 3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies

De overige overheidssubsidie is in 2024 toegenomen ten opzichte van 2023 met 790K. De toename is gekoppeld aan de benutting van eerder ontvangen Erasmus- en Heterogene klassen subsidie, respectievelijk 300K en 100K. Daarnaast zijn de huisvestingsubsidie voor voorgaande jaren met 400K door Gemeente Den Haag vergoed.

Overige baten

	2024 Realisatie	2024 Begroting	2023 Realisatie
3-5 Overige baten			
3-5.1 Verhuur	146.049	209.400	152.663
3-5.2 Detachering personeel	198.109	122.869	304.156
3-5.3.1 Ouderbijdragen	1.078.869	1.160.752	1.049.664
3-5.3.2 Schoolfee (internationaal)	32.896.421	33.504.617	31.255.794
3-5.3.3 Bijdrage Europese Commissie	6.876.844	6.594.105	6.194.743
3-5.4 Deelnemersbijdragen	1.954.339	1.659.050	1.953.561
3-5.5 Kantine	290.941	337.000	289.030
3-5.6 Overige baten	148.221	63.483	158.425
Totaal	43.589.793	43.651.275	41.358.036
Totaal generaal Baten	118.587.116	115.722.386	114.072.797

Toelichting 3.5.3 Ouderbijdragen

De baten ouderbijdragen 2024 betreft voor nationaal onderwijs 7/12 van de in rekening gebrachte ouderbijdrage schooljaar 2023/2024 en 5/12 de in rekening gebrachte ouderbijdrage 2024/2025. Voor internationaal onderwijs worden de gefactureerde schoolfees incl. mutaties op identieke wijze verwerkt.

Lasten

	2024 Realisatie	2024 Begroting	2023 Realisatie
4.1 Personeelslasten			
4.1.1 Lonen en salarissen*)	89.026.274	87.837.088	82.746.691
4.1.2 Overige personele lasten **)	6.485.608	4.570.086	6.547.091
4.1.3 Af: Uitkeringen	748.396	185.000	627.838
	94.763.486	92.222.175	88.665.944
*) Uitsplitsing lonen en salarissen			
4.1.1.1 Bruto lonen en salarissen	69.925.205	69.994.395	65.208.407
4.1.1.2 Sociale lasten	9.563.575	7.808.086	8.808.825
4.1.1.3 Pensioenpremies	9.537.494	10.034.607	8.729.459
Totaal Lonen en salarissen	89.026.274	87.837.088	82.746.691
***) Uitsplitsing overige personele lasten			
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	274.325	284.900	489.496
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	3.710.845	2.454.450	3.815.466
4.1.2.3 Overig	2.500.438	1.830.736	2.242.129
Totaal overige personele lasten	6.485.608	4.570.086	6.547.091

Het gemiddelde aantal betaalde fte's gedurende 2024 bedroeg 955,4 fte. Over 2023 bedroeg dit 933,69 fte.

De personeelslasten zijn toegenomen ten opzichte van 2023 als gevolg van de hogere loonkosten naar aanleiding van de CAO akkoorden. De lonen en salarissen zijn toegenomen ten opzichte van begroting als gevolg van hogere loonkosten naar aanleiding van de CAO akkoorden (eind 2024). Totaal overige personele lasten tov begroting zijn m.n. toegenomen door hogere kosten (1,3m) voor uitzendkrachten en inhuur derden (oa voor Project IBP en AFAS). Kosten zijn in lijn met 2023.

	2024 Realisatie	2024 Begroting	2023 Realisatie
4.2 Afschrijvingslasten			
4.2.1 Gebouwen en terreinen	1.782.073	1.918.528	1.667.022
4.2.2 Inventaris en apparatuur	1.682.879	1.906.956	1.784.720
Totaal	3.464.952	3.825.483	3.451.742

De afschrijvingslasten in 2024 zijn in lijn met 2023 en lager dan begroting als gevolg van het vervallen of doorschuiven van investeringen.

	2024 Realisatie	2024 Begroting	2023 Realisatie
4.3 Huisvestingslasten			
4.3.1 Huur	1.014.007	1.053.400	1.024.974
4.3.2 Onderhoud	1.289.007	1.375.270	1.116.870
4.3.3 Energie en water	1.578.032	1.491.600	1.936.659
4.3.4 Schoonmaakkosten	1.926.174	1.893.892	1.779.807
4.3.5 Heffingen	202.358	199.300	191.292
4.3.6 Dotatie aan voorziening	1.876.637	3.012.272	2.259.316
4.3.7 Overige huisvestingslasten	320.352	181.900	102.851
Totaal	8.206.567	9.207.634	8.411.769

De huisvestingslasten zijn licht lager dan 2023 en fors lager dan begroting door een lagere dotatie voor voorziening groot onderhoud agv de stelselwijziging.

	2024 Realisatie	2024 Begroting	2023 Realisatie
4.4 Overige lasten			
4.4.1 Administratie en beheer *)	1.134.919	1.001.423	1.012.701
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	2.711.533	2.817.865	2.612.959
4.4.3 Overige instellingslasten	8.263.121	7.113.598	8.300.005
Totaal	12.109.573	10.932.886	11.925.665

De overschrijding tov budget, waarvan m.n. de overige instellingslasten met 1,1m (0,8m bij de ISH), laat zich verklaren uit de hogere uitgaven voor leerling activiteiten en leerling voorzieningen.

	2024 Realisatie	2024 Begroting	2023 Realisatie
Totaal generaal Lasten	118.544.577	116.188.179	112.455.120
*) Specificatie honorarium accountant			
4.4.1.1 Controle jaarrekening	100.370		92.949
4.4.1.2 Nadere controleopdrachten	0		0
4.4.1.3 Fiscale adviezen	0		0
Totaal accountantskosten	100.370		92.949

Dit zijn de gerealiseerde accountantskosten in 2024 (resp. 2023)

Financiële baten en lasten

	2024 Realisatie	2024 Begroting	2023 Realisatie
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Financiële baten (rentebaten)	1.645.216	1.575.000	1.475.288
5.2 Financiële lasten (rentelasten)	100.755	100.600	105.497
Financiële baten en lasten	1.544.461	1.474.400	1.369.791
De rentebaten zijn in de lijn met 2023, agv hogere deposito's tegen een iets lagere rente			
Totaal resultaat	1.587.000	1.008.607	2.987.468

Segmentatie naar onderwijssector VO/PO 2024

	Totaal	VO	PO
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	73.238.925	59.800.338	13.438.586
3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies	1.758.398	1.328.001	430.396
3.5 Overige baten	43.589.793	31.398.287	12.191.505
Totaal baten	118.587.116	92.526.627	26.060.488
4 Lasten			
4.1 Personeel	94.763.486	73.342.446	21.421.040
4.2 Afschrijving	3.464.951	2.769.606	695.345
4.3 Huisvesting	8.206.567	5.829.574	2.376.994
4.4 Instelling	12.109.573	10.192.099	1.917.474
Totaal lasten	118.544.577	92.133.725	26.410.852
Saldo baten en lasten	42.539	392.903	-350.364
5 Financiële baten en lasten	1.544.461	1.077.553	466.908
Resultaat	1.587.000	1.470.456	116.544

Grondslagen voor segmentatie:

Alle opbrengsten en directe kosten worden op de kostenplaats van de school geboekt

De indirecte kosten worden verdeeld over de scholen.

Model E: Verbonden partijen

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2024 eur	Resultaat 2024 eur	Totale baten eur	Deelname %
SWV Zuid Holland West	Stichting	Den Haag	4	niet bekend	niet bekend		0%
SWV VO regio Leiden	Stichting	Leiden	4	niet bekend	niet bekend		0%
SWV V(S)O Duin en Bollenstreek	Stichting	Lisse	4	niet bekend	niet bekend		0%
SWV passend primair onderwijs Haaglanden	Stichting	Den Haag	4	niet bekend	niet bekend		0%

Code activiteiten: 1. Contractonderwijs 2. Contractonderzoek 3. Onroerende zaken 4. Overige

Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen Publieke in Semi publieke Sector

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op het Rijnlands Lyceum. het voor het Rijnlands Lyceum toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 197.000, conform klasse E van de bezoldigingsmaxima 2024. Klasse E van de bezoldigingsmaxima is conform de CAO voor Bestuurders Voortgezet Onderwijs. De beloning betaalbaar op termijn is de ontvangen pensioenbijdrage (afdracht werkgeversdeel van de pensioenpremies).

Klasse E is berekend op basis van het aantal complexiteitspunten voor het Rijnlands Lyceum. Deze complexiteitspunten zijn bepaald op basis van:

1. de totale baten in 2022. Die bedragen 106,4 mln. en leveren 8 complexiteitspunten op.
2. het aantal bekostigde leerlingen in 2022. Dat zijn er 7,308 en dat levert 3 complexiteitspunten op.
3. het gewogen aantal onderwijssoorten per 1 oktober 2022. Dat zijn er 4 en dat levert ook 4 complexiteitspunten op.

Bij elkaar 15 complexiteitspunten die conform de WNT een indeling in klasse E voorschrijft.

Bezoldiging topfunctionarissen	Dr. A. Kastelein
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1
Gewezen topfunctionaris?	Ja
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	173.340
Beloningen betaalbaar op termijn	23.651
Subtotaal	196.991
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	197.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	196.991
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Gegevens 2023	
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 –31/12
Deeltijdfactor 2023 in fte	1
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	161.774
Beloningen betaalbaar op termijn	22.792
Totale bezoldiging 2023	184.566
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000

Toezichthoudende topfunctionarissen	drs. J.L.C. vd Werff	drs. D.A. Stijl	drs. P. van Slooten	mr. R. Fasten	drs. D.A. Jongeneel	mr. R.K. Flippo	drs. C.F. Dubbelboer
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Vice voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 - 31/12	N.v.t.	N.v.t.	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging	12.450			7.500	8.700	7.500	7.644
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	29.550			19.700	19.700	19.700	19.700
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	12.450	0	0	7.500	8.700	7.500	7.500
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2023							
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12	01/01 - 31/05	01/01 - 30/04	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/05 - 31/12	01/06 - 31/12
Bezoldiging *	11.950	4.196	1.800	7.200	7.583	4.800	4.236
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	28.350	7.819	6.214	18.900	18.900	12.686	11.081

Overige gegevens

Bij het jaarverslag wordt een controleverklaring afgegeven door een onafhankelijke accountant.

COLOFON

Dit is een uitgave van Stichting
Het Rijnlands Lyceum

Fotografie Lambert de Jong (bestuurders)

Ontwerp Ontwerpwerk, Den Haag

Juli 2025

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze
uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar
gemaakt worden op welke wijze dan ook
zonder voorafgaande toestemming van
Stichting Het Rijnlands Lyceum.